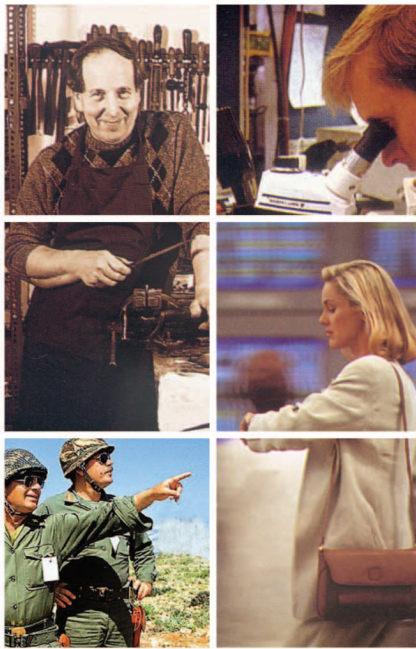

ΑΘΗΝΑ 2011

ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ 3853/2010 και 3865/2010

Οι αλλαγές που
επέρχονται στη
συνταξιοδότηση
των
απασχολούμενων
στον Ιδιωτικό και
Δημόσιο Τομέα

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

**ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
(3853/2010 και 3865/2010)**

*(οι αλλαγές που επέρχονται στη συνταξιοδότηση των
απασχολούμενων στον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα)*

ΑΘΗΝΑ 2011

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι νόμοι 3863/2010 και 3865/2010 επέφεραν σημαντική, επί τα χείρω, αλλαγή στο καθεστώς συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων στο Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα.

Το παρόν εγχειρίδιο εκδιδόμενο στα πλαίσια του επιστημονικού έργου του ΔΣΑ σκοπό έχει να ενημερώσει για το ισχύον, μέχρι τώρα ασφαλιστικό καθεστώς, ούτως ώστε ο δικηγόρος και γενικότερα ο πολίτης να είναι ενήμερος για το σήμερα, προετοιμαζόμενος για το αύριο.

Θερμές ευχαριστίες στον συντάκτη της παρούσας εργασίας κ. Ιωάννη Γουσέτη, ο οποίος ανιδιοτελώς προσφέρει τις υπηρεσίες του επί σειρά ετών.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ. ΠΑΞΙΝΟΣ**

ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ (3853/2010 και 3865/2010)

(οι αλλαγές που επέρχονται στη συνταξιοδότηση των
απασχολούμενων στον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα)

Όπως είναι γνωστό με τους νέους ασφαλιστικούς νόμους (3863/2010 και 3865/2010), επήλθαν ριζικές αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, στην κατεύθυνση της αποδόμησης του κοινωνικού χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης και του ξεθεμελιώματος όσων ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων είχαν απομείνει από τις προηγούμενες επελάσεις ενάντια στα δικαιώματα των ασφαλισμένων και συνταξιούχων και του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης γενικά.

Ο πολιτικοκοινωνικός χαρακτήρας των μέτρων που εισάγονται με τους νόμους αυτούς, έχει αναλυθεί επαρκώς από το συνδικαλιστικό κίνημα.

Εδώ γίνεται μια προσπάθεια από καθαρά νομική άποψη, να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι για τις αλλαγές που γίνονται στο ασφαλιστικό σύστημα, με τις ρυθμίσεις των νέων ασφαλιστικών νόμων.

Α΄ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Αλλαγές στη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. σχετικά με τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις απονομής της σύνταξης

Το Ι.Κ.Α. είναι ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός οργανισμός της χώρας, στην ασφάλιση του οποίου υπάγεται η μεγάλη πλειοψηφία των μισθωτών του Ιδιωτικού τομέα.

Ας δούμε ποιες αλλαγές επιφέρει ο νέος νόμος (3863/2010) στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Βασική προϋπόθεση που ισχύει ως τώρα:

Ο ασφαλισμένος δικαιούται πλήρη σύνταξη, εάν κατά την υποβολή της αίτησης, έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του, η ασφαλισμένη το 60ο έτος και πραγματοποίησε 4500 ημέρες ασφάλισης.

Δεν πρέπει να λαμβάνει άλλη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλο Οργανισμό κύριας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.).

Ο ασφαλισμένος δικαιούται μειωμένη σύνταξη, εάν κατά την υποβολή της αίτησης έχει συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας του, η ασφαλισμένη το 55^ο έτος και πραγματοποίησε 4500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες ανά 100 ημέρες εργασίας για καθένα από τα 5 τελευταία έτη, πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ή τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας.

Τι αλλάζει στην περίπτωση αυτή, με το νέο ασφαλιστικό νόμο:

Με το νέο νόμο παραμένει όπως είχε ως τώρα η προϋπόθεση χορήγησης πλήρους σύνταξης για τους άντρες (4500 ημέρες ασφάλισης, 65^ο έτος της ηλικίας).

Για τις γυναίκες όμως το όριο ηλικίας των 60 ετών που απαιτούνταν ως τώρα για την απονομή πλήρους σύνταξης, αυξάνεται από 1-1-2011 κατά ένα έτος κάθε χρόνο, μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας.

Έτσι το 2010 χρειάζονται 4500 ημέρες ασφάλισης και το 60^ο έτος της ηλικίας, το 2011 4500 ημέρες ασφάλισης και το 61^ο έτος της ηλικίας, το 2012 4,500 ημέρες ασφάλισης και το 62^ο έτος της ηλικίας, το 2013 4500 ημέρες ασφάλισης και το 63^ο έτος της ηλικίας, το 2014 4500 ημέρες ασφάλισης και το 64^ο έτος της ηλικίας και το 2015 4500 ημέρες ασφάλισης και το 65^ο έτος της ηλικίας.

Ορίζει όμως ο νόμος ότι στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ου έτους της ηλικίας τους.

Αυτό σημαίνει ότι οι ασφαλισμένες συνταξιοδοτούνται με

πλήρη σύνταξη στο όριο ηλικίας, όπως αυτό διαμορφώνεται κατά το έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το 60^ο έτος της ηλικίας τους.

Παράδειγμα: ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 60^ο έτος της ηλικίας της και 4500 ημέρες ασφάλισης το 2012, θα δικαιωθεί πλήρη σύνταξη στο 62^ο έτος της ηλικίας της, δηλαδή ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει για το έτος 2012.

Ανάλογη ρύθμιση για τις γυναίκες ασφαλισμένες γίνεται με τον νέο ασφαλιστικό νόμο και για την μειωμένη σύνταξη.

Για τις γυναίκες αυτές που μέχρι τώρα έπαιρναν μειωμένη σύνταξη με 4500, από τις οποίες ανά 100 για καθένα από τα τελευταία 5 έτη και το 55^ο έτος της ηλικίας τους, το όριο ηλικίας των 55 ετών, αυξάνεται από 1-1-2011 κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.

Έτσι το 2011 απαιτείται ηλικία 56 ετών, το 2012 ηλικία 57 ετών, το 2013 ηλικία 58 ετών, το 2014 ηλικία 59 ετών και το 2015 ηλικία 60 ετών, ενώ ο χρόνος ασφάλισης παραμένει ο ίδιος (4500 ημέρες).

Ορίζει όμως και εδώ ο νόμος, ότι στην περίπτωση αυτή, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας, όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του 55^{ου} έτους της ηλικίας, πράγμα που σημαίνει ότι οι ασφαλισμένες συνταξιοδοτούνται με μειωμένη σύνταξη στο όριο ηλικίας, όπως αυτό διαμορφώνεται κατά το έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το 55^ο έτος της ηλικίας τους.

Παράδειγμα: ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 55^ο έτος της ηλικίας το έτος 2012, θα συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη σύνταξη στο 57^ο έτος της ηλικίας της (ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει για το 2012), εφ' όσον βέβαια έχει πραγματοποιήσει 4500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες ανά 100 κάθε χρόνο κατά την προηγούμενη της υποβολής της αίτησης πενταετία.

Με 10.000 ημέρες ασφάλισης.

Οι διατάξεις που ισχύουν ως τώρα, ορίζουν ότι ο ασφαλισμέ-

νος που συμπλήρωσε το 62^ο έτος της ηλικίας του και η ασφαλισμένη το 57^ο έτος, δικαιούται πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος, αν πραγματοποιήσει 10.000 ημέρες ασφάλισης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης.

Επίσης ότι ο ασφαλισμένος που συμπλήρωσε 10.000 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες τουλάχιστο ανά 100 σε καθένα από τα ημερολογιακά έτη τα αμέσως προηγούμενα του έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση, δικαιούται σύνταξη μειωμένη (κατά 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει από το 62^ο έτος για τους άντρες και το 57^ο έτος για τις γυναίκες), εφ' όσον συμπλήρωσε το 60^ο έτος της ηλικίας ο ασφαλισμένος και το 55^ο έτος η ασφαλισμένη.

Τι αλλάζει στην περίπτωση αυτή με το νέο ασφαλιστικό νόμο.

α) Για τους άντρες:

Το όριο ηλικίας που ισχύει για πλήρη συνταξιοδότηση με 10.000 ημέρες ασφάλισης μέχρι 31-12-2010, ανακαθορίζεται το 2011 στο 63^ο έτος και για κάθε επόμενο έτος αυξάνεται κατά 6 μήνες μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους.

Έτσι το 2011 απαιτούνται 10.000 ημέρες ασφάλισης και το 63^ο έτος, το 2012 απαιτούνται 10.000 ημέρες ασφάλισης και το 63,5 έτος, το 2013 10.000 ημέρες ασφάλισης και το 64^ο έτος, το 2014 10.000 ημέρες και το 64,5 έτος και το 2015 10.000 ημέρες ασφάλισης και το 65^ο έτος.

β) Για τις γυναίκες:

Ανακαθορίζονται σταδιακά τόσο το όριο ηλικίας όσο και ο συντάξιμος χρόνος που απαιτείται για τη λήψη πλήρους και μειωμένης σύνταξης.

Έτσι οι 10.000 ημέρες ασφάλισης που απαιτούνται μέχρι 31-12-2010, αυξάνονται από 1-1-2011 κατά 400 ημέρες κατ' έτος και μέχρι τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης.

Το 57^ο έτος (όριο ηλικίας λήψης πλήρους σύνταξης μέχρι 31-12-2010), αυξάνεται για το έτος 2011 στο 58^ο έτος, ενώ από το 2012 και για κάθε επόμενο έτος, αναπροσαρμόζεται κατά 6 μήνες

κατ' έτος, μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας τους.

Το μέχρι την 31-12-2010 όριο ηλικίας των 55 ετών που απαιτείται για τη λήψη μειωμένης σύνταξης, καθορίζεται το 2011 στο 56ο έτος, ενώ από 1-1-2012 αυξάνεται κατά 6 μήνες κατ' έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου έτους.

Από τη διατύπωση της διάταξης, προκύπτει ότι το δικαίωμα λήψης μειωμένης σύνταξης υπάρχει μόνο κατά τη μεταβατική περίοδο αύξησης των ορίων ηλικίας.

Έτσι διαμορφώνεται ο εξής πίνακας προϋποθέσεων για την κατηγορία αυτή των γυναικών.

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
2010	10.000	57	55
2011	10.400	58	56
2012	10.800	58,5	56,5
2013	11.200	59	57
2014	11.600	59,5	57,5
2015	12.000	60	58

Υπενθυμίζεται ότι για τη λήψη μειωμένης σύνταξης απαιτείται από το συνολικό κατά περίπτωση απαιτούμενο αριθμό ημερών ασφάλισης να έχουν πραγματοποιηθεί 100 ημέρες κατ' έτος κατά την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αιτήσεως συνταξιοδότησης πενταετία.

Πάρα πέρα ο νέος νόμος καθορίζει ότι ο ασφαλισμένος ή η ασφαλισμένη δικαιούται σύνταξη στο όριο ηλικίας και με το χρόνο ασφάλισης, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά το έτος που συμπληρώνει τις 10.000 ημέρες ασφάλισης.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει τις 10.000 ημέρες ασφάλισης, το έτος 2012 θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρες ποσό σύνταξης, όταν συμπληρώσει 10.800 ημέρες ασφάλισης και το

58,5 έτος της ηλικίας της (ακολουθεί δηλαδή το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά το έτος 2012). Επισημαίνεται ότι θεμελιωμένα δικαιώματα με το χρόνο ασφάλισης και το αντίστοιχο όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010 θεωρείται ότι έχουν και οι ασφαλισμένοι και ασφαλισμένες που συμπληρώνουν τις 10.000 ημέρες ασφάλισης μέσα στο 2010, με αναγνώριση χρόνου που προβλέπεται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992 (π.χ. στρατιωτική υπηρεσία). Πρέπει όμως η σχετική αίτηση για την αναγνώριση να υποβληθεί έως 31-12-2013.

Συνταξιοδότηση με 10.500 ημέρες ασφάλισης (35ετία).

Σύμφωνα με τα ισχύοντα ως τώρα, οι ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α. άνδρες και γυναίκες, μπορούσαν να πάρουν πλήρη σύνταξη με 10.500 ημέρες ασφάλισης και συμπληρωμένο το 58ο έτος της ηλικίας τους.

Εκείνοι δε, άντρες και γυναίκες, που έχουν 10.500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες 7500 σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, δικαιούνται πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους και μειωμένη με τη συμπλήρωση του 53^{ου} έτους.

Οι 10.500 ημέρες πρέπει να έχουν διανυθεί σε ασφαλιστικό οργανισμό που ασφαρίζει μισθωτούς και με την ιδιότητα αυτή, μπορεί δε να συνυπολογισθεί για τη συμπλήρωση του αριθμού αυτού ο χρόνος της στρατιωτικής τους υπηρεσίας ύστερα από αναγνώριση και εξαγορά .

Δεν υπολογίζεται χρόνος ασφάλισης μεγαλύτερος των 25 ημερών το μήνα ή των 300 ημερών το χρόνο, με εξαίρεση τη στρατιωτική υπηρεσία από την οποία υπολογίζονται μέχρι 30 ημέρες τον μήνα ή 360 ημέρες το χρόνο.

Επίσης δεν πρέπει να λαμβάνουν άλλη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή οργανισμό κυρίας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.).

Στα αμέσως πάρα πάνω επέρχονται μεταβολές με το νέο ασφαλιστικό νόμο.

Αυτές συνίστανται:

1. Στον ανακαθορισμό του χρόνου ασφάλισης, ο οποίος σταδιακά, αρχής γενομένης από 1-1-2011, αναπροσαρμόζεται στις 12.000 ημέρες ασφάλισης, με την προσθήκη 300 ημερών κάθε χρόνο.

Επισημαίνεται όμως ότι από 1-1-2011 καταργούνται οι περιορισμοί που υπήρχαν ως τώρα ως προς τους χρόνους ασφάλισης που συνυπολογίζονται για τη συμπλήρωση της 35ετίας και πλέον θα λαμβάνονται υπ. όψη όλοι οι χρόνοι που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010 (νέος ασφαλιστικός νόμος), δηλαδή ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος επιδότησης λόγω ανεργίας ή ασθένειας μέχρι 300 ημέρες, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών μέχρι 2 χρόνια, ο χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής, ο χρόνος ανεργίας μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή στο Δημόσιο, καθώς επίσης και ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας.

2. Στην σταδιακή αύξηση του 58^{ου} έτους- το οποίο αποτελεί το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης-το οποίο αρχίζοντας από 1-1-2012 αυξάνεται κατά ένα έτος κάθε χρόνο έως ότου διαμορφωθεί στο 60ο.

Ο ανακαθορισμός του χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας, φαίνεται αναλυτικά κατ' έτος στον πάρα κάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	10.500	58
2011	10.800	58
2012	11.100	59
2013	11.400	60
2014	11.700	60
2015	12.000	60

Στην παράγραφο 8 του άρθρου 10 του νέου ασφαλιστικού νόμου, ορίζεται ότι ο ασφαλισμένος ή η ασφαλισμένη, δικαιούται σύνταξη με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ασφάλισης.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που το έτος 2011 έχει πραγματοποιήσει 10.500 ημέρες ασφάλισης, θα πάρει σύνταξη με τις προϋποθέσεις που ισχύουν κατά το ίδιο έτος, δηλαδή θα δικαιωθεί πλήρους σύνταξης όταν συμπληρώσει το 58^ο έτος της ηλικίας και 10.800 ημέρες ασφάλισης.

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι που κατά το έτος 2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης (δηλαδή τις 10.500 ημέρες), με αναγνώριση χρόνων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν. 825/1978 (π.χ. χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας), εφ' όσον υποβάλουν σχετικό αίτημα για αναγνώριση μέχρι 31-12-2013.

Τα άτομα της κατηγορίας αυτής, συνταξιοδοτούνται οποτεδήποτε στο όριο ηλικίας που ισχύει το 2010, δηλαδή στο 58^ο έτος.

3) Στον ανακαθορισμό του χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας αυτών που έχουν 10.500 ημέρες ασφάλισης από τις οποίες 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Για την κατηγορία αυτή ανακαθορίζεται σταδιακά, αρχής γενομένης από 1-1-2011, το όριο ηλικίας λήψης πλήρους και μειωμένης σύνταξης 35ετίας.

Συγκεκριμένα το όριο ηλικίας ανακαθορίζεται σταδιακά από το 55ο έτος στο 60^ο για τη λήψη πλήρους σύνταξης, ενώ για μειωμένη από το 53^ο στο 58^ο.

Ο ανακαθορισμός γίνεται με την προσθήκη 9 μηνών κάθε έτος, ξεκινώντας από 1-1-2011.

Η εξέλιξη του ορίου ηλικίας, για πλήρη και μειωμένη σύνταξη, φαίνεται στον πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	10.500	55	53
2011	10.500	55 και 9 μήνες	53 και 9 μήνες
2012	10.500	56 και 6 μήνες	54 και 6 μήνες
2013	10.500	57 και 3 μήνες	55 και 3 μήνες
2014	10.500	58	56
2015	10.500	58 και 9 μήνες	56 και 9 μήνες
2016	10.500	59 και 6 μήνες	57 και 6 μήνες
2017	10.500	60	58

Από τις 10.500 ημέρες ασφάλισης, οι 7.500 (κατ' ελάχιστο), πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Και εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι από 1-1-2011 καταργούνται οι διατάξεις στις οποίες υπήρχαν πολλοί περιορισμοί ως προς τους χρόνους που συνυπολογίζονται στην 35ετία και πια γίνεται πιο εφικτή η συμπλήρωση των 3.000 ημερών ασφάλισης (όσων δηλαδή υπολείπονται από τις 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά έως τις 10.500), εφ' όσον πια θα λαμβάνονται υπ' όψη όλοι οι χρόνοι που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 10 του νέου ασφαλιστικού νόμου και απαριθμούνται αμέσως πάρα πάνω.

Στο νέο ασφαλιστικό νόμο ορίζεται ακόμη, ότι ο ασφαλισμένος ή η ασφαλισμένη δικαιούται σύνταξη στο όριο ηλικίας, όπως αυτό διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ασφάλισης, από τις οποίες 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που το 2012 συμπληρώνει 10.500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες 7.500 ημέρες στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, συνταξιοδοτείται με πλήρη σύνταξη όταν γίνει 56 ετών και 6 μηνών (όριο ηλικίας που ισχύει για το 2012).

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, έχουν και οι ασφαλι-

σμένοι που κατά το έτος 2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης (δηλαδή 10.500 ημέρες, από τις οποίες 7.500 στα βαρέα), με αναγνώριση χρόνων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν. 825/1978, εφ' όσον υποβάλουν το σχετικό αίτημα για αναγνώριση, μέχρι 31-12-2013.

Τα άτομα της κατηγορίας αυτής, συνταξιοδοτούνται οποτεδήποτε με τα όρια ηλικίας που ισχύουν το 2010.

Συνταξιοδότηση με 37 χρόνια ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που ίσχυε ως τώρα, οι ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α. (αλλά και των ειδικών ασφαλιστικών ταμείων), μπορούν να συνταξιοδοτηθούν αν έχουν συμπληρώσει 11.100 ημέρες ή 37 χρόνια υποχρεωτικής ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας.

Για τους ασφαλισμένους όμως στο Ι.Κ.Α. και σε άλλα ταμεία που ασφαλίζουν μισθωτούς, ολόκληρος ο χρόνος ασφάλισης πρέπει να είναι υποχρεωτική ασφάλιση από παροχή εξαρτημένης εργασίας.

Αντίστοιχα, όσοι συνταξιοδοτούνται από ταμεία αυτοτελώς απασχολούμενων (Ο.Α.Ε.Ε., Ε.Τ.Α.Α. κλπ.), για να συνταξιοδοτηθούν με 37 χρόνια ασφάλισης ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, πρέπει ολόκληρος ο χρόνος να είναι χρόνος υποχρεωτικής ασφάλισης από αυτοτελή απασχόληση.

Για να συμπληρωθεί ο χρόνος των 11.100 ημερών, ή 37 ετών ασφάλισης, δεν συνυπολογίζονται ο χρόνος ασφάλισης πέρα των 300 ημερών κάθε ημερολογιακό έτος, καθώς και κάθε άλλος πραγματικός ή πλασματικός χρόνος.

Συνυπολογίζεται δηλαδή, μόνο ο χρόνος της υποχρεωτικής ασφάλισης και ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας και

σε Ν.Π.Δ.Δ. Τα πάρα πάνω αφορούν ασφαλισμένους στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. μέχρι 31-12-1992 και ασφαλισμένους στα Ειδικά Ταμεία από 1-1-1983 έως 31-12-1992.

Ποιες αλλαγές επέρχονται για την κατηγορία αυτή με το νέο ασφαλιστικό νόμο

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο, η δυνατότητα αυτή καταργείται.

Όσοι έχουν ασφαλιστεί μέχρι 31-12-1992 στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., κατά ρητή διάταξη του νόμου, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν χωρίς όριο ηλικίας με 11.100 ημέρες υποχρεωτικής ασφάλισης, εφ' όσον τις συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010.

Έτσι πλήρη σύνταξη χωρίς όριο ηλικίας, παίρνουν μόνο όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν τις 11.100 ημέρες υποχρεωτικής ασφάλισης, μέχρι 31-12-2010.

Για τους ασφαλισμένους σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, πλην Ο.Γ.Α., από 1/1/1993 και μετά ορίζεται από τις διατάξεις του νέου νόμου ότι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης ή 40 ετών και του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Για την συμπλήρωση του πάρα πάνω χρόνου, λαμβάνεται υπ' όψη ο χρόνος ασφάλισης σε οποιονδήποτε ομοειδή φορέα. Έτσι νέος ασφαλισμένος (δηλ. υπαχθείς στην ασφάλιση από 1-1-1993 και μετά) π.χ. στο (πρώην) Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. μπορεί να συνυπολογίσει για τη συμπλήρωση των 40 ετών χρόνο σε οποιοδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών (π.χ. χρόνο ασφάλισης στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.).

Έτσι πλέον όσοι ασφαλισμένοι από 1-1-1983 έως 31-12-1992 στα πρώην ειδικά ταμεία συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 3029/2002, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης ανεξάρτητα από όριο ηλικίας. Η δυνατότητα αυτή όμως καταργείται από 1-1-2011.

Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά

Σύμφωνα με τα ισχύοντα ως τώρα, μητέρα με ανήλικο φυσικό ή θετό παιδί, (που δεν έχει δηλαδή συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του), ή με παιδί οποιασδήποτε ηλικίας, που είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, η οποία έχει πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 5.500 ημερών και δεν λαμβάνει σύνταξη από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ, το Δημόσιο ή άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, δικαιούται πλήρη σύνταξη γήρατος από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας της.

Εφ' όσον συντρέχουν οι πάρα πάνω προϋποθέσεις και συμπληρώνεται το 50^ο έτος της ηλικίας, δικαιούται μειωμένη σύνταξη κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από το απαιτούμενο όριο ηλικίας για πλήρη συνταξιοδότηση.

Από 3-4-2008 δικαιούνται σύνταξη γήρατος από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και οι χήροι πατέρες ανήλικου παιδιού.

Διατάξεις για την συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά υπάρχουν και σε μερικούς άλλους οργανισμούς Κυρίας Ασφάλισης εκτός από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

Ποιες αλλαγές επέρχονται για την κατηγορία αυτή με το νέο ασφαλιστικό νόμο

Με τον νέο ασφαλιστικό νόμο επέρχονται σημαντικές αλλαγές και για την κατηγορία αυτή ασφαλισμένων.

Με τις διατάξεις αυτές ορίζεται ότι το όριο ηλικίας που προβλέπεται για την συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. μέχρι 31-12-1992 μητέρων ανηλίκων παιδιών, καθορίζεται από 1-1-2011 στο 57^ο έτος της ηλικίας, από 1-1-2012 στο 60^ο έτος και από 1-1-2013 στο 65^ο έτος για πλήρη σύνταξη και το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης, ορίζεται αντίστοιχα από 1-1-2011 στο 52^ο έτος, από 1-1-2012 στο 55^ο έτος και από 1-1-2013 στο 60^ο έτος.

Έτσι για τις μητέρες, αυτές οι προϋποθέσεις διαμορφώνονται ως εξής:

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	5.500	55	50
2011	5.500	57	52
2012	5.500	60	55
2013	5.500	65	60

Υπάρχει όμως διάταξη κατά την οποία, η ασφαλισμένη μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας, όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πάρα πάνω πίνακα και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, εφ' όσον υπάρχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Παράδειγμα: ασφαλισμένη μητέρα που κατά το 2010 συμπληρώνει τις 5500 ημέρες ασφάλισης και έχει ανήλικο παιδί, συνταξιοδοτείται **οποτεδήποτε** με πλήρη σύνταξη στο 55^ο έτος ή μειωμένη στο 50^ο έτος.

Ασφαλισμένη μητέρα που συμπληρώνει τις 5500 ημέρες ασφάλισης και έχει ανήλικο παιδί το 2012, συνταξιοδοτείται με πλήρη σύνταξη στο 60^ο έτος και με μειωμένη στο 55^ο έτος.

Για όσες μητέρες έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1-1-1993 και μετά, το όριο συνταξιοδότησης καθορίζεται σύμφωνα με τον πάρα κάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	6000	55	50
2011	6000	55	50
2012	6000	55	50
2013	6000	65	60

Οι διατάξεις για την συνταξιοδότηση μητέρων ανηλίκων παιδιών εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών. Για χήρους πατέρες ανάπηρων παιδιών έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μητέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

Σύμφωνα με διευκρινίσεις που δόθηκαν με την υπ' αριθ. 77/5-11-2010 εγκύκλιο της Διοίκησης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. «δεδομένου ότι το ισχύον μέχρι 31-12-2010 όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των μητέρων ανηλίκων, είναι το 50^ο έτος για μειωμένη σύνταξη και το 55ο για πλήρη σύνταξη, όλες οι ασφαλισμένες στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. μητέρες, οι οποίες σε κάποια χρονική στιγμή – που μπορεί να ανατρέξει πολύ πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Ν. 3863/2010, δεν μπορεί όμως να υπερβεί την 31-12-2010 – συμπλήρωσαν σωρευτικά τις 5.500 ημέρες ασφάλισης και είχαν ανήλικο παιδί, συνταξιοδοτούνται οποτεδήποτε με τα ανωτέρω όρια ηλικίας και χωρίς να εξετάζεται, αν κατά τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας, συνέτρεχε ή όχι η ανηλικότητα του παιδιού.

Η μείωση της σύνταξης, σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί το 55^ο έτος της ηλικίας, θα χωρεί για όσους μήνες υπολείπονται από την αίτηση, μέχρι τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας»

Για όσες όμως μητέρες ανηλίκων παιδιών, οι πάρα πάνω προϋποθέσεις (5.500 ημέρες ασφάλισης και ανήλικο παιδί) συντρέχουν από 1-1-2011 και μετά και έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση πριν από την 1-1-1993, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης θα διαμορφωθούν όπως φαίνονται στον αμέσως πάρα πάνω παρατιθέμενο πίνακα.

Όσον αφορά το χρόνο έναρξης των πάρα πάνω διατάξεων, αυτές εφαρμόζονται από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 3863/2010 (δηλαδή από 15-7-2010), αφού όπου ο νομοθέτης ήθελε να θέσει διαφορετική ημερομηνία έναρξης ισχύος, γίνεται σαφής αναφορά στις επί μέρους διατάξεις.

Κατά συνέπεια: α) Οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβλήθηκαν από 15-7-2010 και μετά, θα κριθούν σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

β) Για τις υποθέσεις που έχουν ήδη εκδοθεί συνταξιοδοτικές αποφάσεις, εφ' όσον η αίτηση είχε υποβληθεί από 15-7-2010 και μετά, θα γίνει αναθεώρηση της συνταξιοδοτικής απόφασης, ύστερα από αίτηση - όχληση των ασφαλισμένων.

γ) Οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης, που υποβλήθηκαν πριν από την 15-7-2010, μπορούν να κριθούν, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, με έναρξη συνταξιοδότησης την 15-7-2010, εφ' όσον συναινούν οι ενδιαφερόμενες.

δ) Για τις περιπτώσεις που έχουν ήδη εκδοθεί συνταξιοδοτικές αποφάσεις, εφ' όσον η αίτηση συνταξιοδότησης είχε υποβληθεί πριν από την 15-7-2010, προκειμένου να εφαρμοσθούν οι προαναφερόμενες διατάξεις, απαιτείται η υποβολή αίτησης από τις ενδιαφερόμενες, για ανάκληση της συνταξιοδοτικής απόφασης, με έντοκη επιστροφή των ήδη καταβληθεισών συντάξεων και έναρξη καταβολής από την ημερομηνία υποβολής της νέας αίτησης.

Συνταξιοδότηση υπαγόμενων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα

Σύμφωνα με όσα ίσχυαν έως τώρα, με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας οι άνδρες ή του 55^{ου} οι γυναίκες, δικαιούνται σύνταξη, εφ' όσον έχουν πραγματοποιήσει 4.500 ημέρες ασφάλισης και απασχολούνται επί μακρό χρόνο σε ιδιαζόντως βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, που ορίζονται στον σχετικό Κανονισμό του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

Από τις 4.500 ημέρες οι 3.600 τουλάχιστον, από τις οποίες οι 1000 κατά την τελευταία δεκαετία, πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί σε εργασίες που υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέ-

γέλυμα.

Από 1-1-2003 και μετά οι 1000 ημέρες ασφάλισης στα βαρέα μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί κατά την τελευταία 13ετία.

Τι αλλάζει για την κατηγορία αυτή με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου ορίζεται ότι:

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τις γυναίκες που απασχολούνται σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αυξάνεται κατά ένα χρόνο από 1-1-2011 και για κάθε επόμενο χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας.

Έτσι το έτος 2011 θα συνταξιοδοτούνται στο 56^ο έτος, το 2012 στο 57^ο έτος, το 2013 στο 58^ο έτος, στο 2014 στο 59^ο έτος και το 2014 στο 60^ο έτος.

Με τις διατάξεις αυτές δηλαδή, εξισώνεται σταδιακά το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών που απασχολούνται σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, με το όριο ηλικίας που ισχύει για τους άνδρες, που παραμένει το ίδιο.

Συγκεκριμένα το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πάρα πάνω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	4500	55
2011	4500	56
2012	4500	57
2013	4500	58
2014	4500	59
2015	4500	60

Φυσικά στις 4.500 ημέρες ασφάλισης πρέπει να συντρέχει

και η προϋπόθεση των 3600 ημερών στα βαρέα από τις οποίες 1000 κατά την τελευταία 13ετία.

Ορίζεται όμως ότι στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 4.500 ημερών ασφάλισης, από τις οποίες οι 3.600 σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης το 2012 συνταξιοδοτείται όταν συμπληρώσει το 57^ο έτος της ηλικίας της, ακολουθεί δηλαδή το όριο ηλικίας που ισχύει το 2012.

Με τις διατάξεις του άρθρου 17 του νέου ασφαλιστικού νόμου, ορίζεται επίσης ότι από 1-7-2011 θα τεθεί σε εφαρμογή νέος πίνακας βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, ο οποίος θα εφαρμοσθεί για όλους τους εργαζόμενους.

Όπως εύκολα μπορεί να καταλάβει κανείς στο νέο πίνακα, δεν θα περιλαμβάνονται πάρα πολλές κατηγορίες που μέχρι τώρα η εργασία τους χαρακτηριζόταν ως βαριά ή ανθυγιεινή. Με δεδομένη την εκφρασμένη βούληση των κυβερνήσεων και τη δέσμευση του Ν. 3845/2010 (μνημόνιο) για «σημαντικές περικοπές στη λίστα των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων σε όχι περισσότερο από το 10% του συνόλου» προβλέπεται με βεβαιότητα ο περιορισμός της σημερινής λίστας των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων κατά 90%.

Όσοι απασχολούνται σε εργασίες ή επαγγέλματα τα οποία εξαιρούνται από το νέο πίνακα των Β.Α.Ε., εφ' όσον συμπληρώνουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (περί των οποίων γίνεται λόγος αμέσως πάρα πάνω), έως 31-12-2015, εξακολουθούν να υπάγονται στο καθεστώς συνταξιοδότησης των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

Οι υπόλοιποι εργαζόμενοι που εξαιρούνται από τον πίνακα των Β.Α.Ε., θα συνταξιοδοτηθούν στο όριο ηλικίας που προβλέπεται για το σύνολο των ασφαλισμένων και απλά θα πάρουν μια μικρή προσαύξηση στη σύνταξή τους, για το χρόνο που ασφαλί-

στηκαν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Πρέπει να επισημανθεί ότι για τους οικοδόμους ή τους εργάτες καθαριότητας των Ο.Τ.Α. για τους οποίους ως τώρα ισχύουν ειδικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης (58^ο για τους άνδρες οικοδόμους, 53^ο για τις γυναίκες και 58^ο για το προσωπικό καθαριότητας των Ο.Τ.Α.), τα όρια ηλικίας αυτά δεν θίγονται, αλλά εξακολουθούν να ισχύουν.

Οι οικοδόμοι σύμφωνα με τα ως τώρα ισχύοντα μπορούν να συνταξιοδοτηθούν όταν έχουν 4.500 ημέρες ασφάλισης όλες σε οικοδομικές ή τεχνικές εργασίες και από αυτές 500 κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και με τη συμπλήρωση του 58^{ου} έτους της ηλικίας τους οι άντρες και του 53ου οι γυναίκες (πλήρης σύνταξη). Προϋπόθεση γι' αυτό όμως είναι να μην λαμβάνουν άλλη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Α. ή άλλο Οργανισμό Κύριας Ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.). Για τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων στις οικοδομικές/τεχνικές εργασίες λαμβάνονται υπ' όψη και οι μέρες ασφάλισης με την ιδιότητα του εργάτη καθαριότητας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και οι μέρες που τυχόν πραγματοποιήθηκαν σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων.

Επίσης το αντρικό προσωπικό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που απασχολείται στην αποκομιδή, μεταφορά, διάλογη, επιστάσια και καταστροφή απορριμμάτων, σε συνέργεια συντήρησης, επισκευής και πλυσίματος μέσων καθαριότητας, οι οδοκαθαριστές, οι εργασίες αποδυτηρίων, οι εκταφείς νεκρών και οι καθαριστές οστών μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη γήρατος εφ' όσον συμπληρώνουν 4.500 ημέρες ασφάλισης από τις οποίες 3.600 στις πάρα πάνω εργασίες και από αυτές 1000 την τελευταία 13ετία πριν από την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ή την αίτηση για την συνταξιοδότηση και το 58^ο έτος της ηλικίας τους.

Για την συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων στις

πάρα πάνω εργασίες προσμετρούνται και οι ημέρες ασφάλισης σε οικοδομικές ή τεχνικές εργασίες. Δεν πρέπει όμως να λαμβάνουν άλλη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλο Οργανισμό κύριας ασφάλισης πλην Ο.Γ.Α.

Οι γυναίκες όμως που απασχολούνται ως προσωπικό των Ο.Τ.Α. στις πάρα πάνω εργασίες ασφαρίζονται και συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Βαρένων και Ανθυγιεινών Επαγγελημάτων (ίδετε πάρα πάνω).

Συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη ασφαλισμένων φορέων κοινωνικής ασφάλισης για τους οποίους ως τώρα προβλέπονταν συνταξιοδότηση στο 60^ο έτος ή μικρότερο αυτού

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος ορίζει ότι το όριο ηλικίας των 60 ετών ή μικρότερο αυτού που προβλέπεται από γενικές ή καταστατικές διατάξεις για την πλήρη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος ασφαλισμένων των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αυξάνεται κατά 1 έτος κάθε χρόνο από 1-1-2011 και μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας με την επιφύλαξη -μεταξύ άλλων- ειδικών διατάξεων για εργαζόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Επί πλέον όπου προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης σε γυναίκες ασφαλισμένες σε όριο ηλικίας μικρότερο του 60^{ου}, το όριο αυτό αυξάνεται κατά ένα 1 έτος από 1-1-2011 και για κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.

Από τη διατύπωση της διάταξης φαίνεται ότι αυτή αφορά **όλους** τους ασφαλισμένους ανεξάρτητα από το χρόνο υπαγωγής τους στην ασφάλιση και εφ' όσον βέβαια δεν θεμελιώνουν δικαίωμα μέχρι 31-12-2010 (εξαιρούνται από τη διάταξη οι εργαζόμενοι που υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα).

Η ρύθμιση αυτή αποτυπώνεται στους εξής πίνακες.

1. ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Α΄ Πλήρης σύνταξη-υπαγωγή στην ασφάλιση μέχρι 31-12-1992 που δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	15	60
2011	15	61
2012	15	62
2013	15	63
2014	15	64
2015	15	65

Β΄ Υπαγωγή στην ασφάλιση μέχρι 31-12-1992, που δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ (γυναίκες)
2010	25	60	55
2011	25	61	56
2012	25	62	57
2013	25	63	58
2014	25	64	59
2015	25	65	60

Ορίζεται ότι κατά το μεταβατικό διάστημα της σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας της περίπτωσης αυτής, δηλ. κατά τα έτη 2011-2014, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας,

όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη που το έτος 2013 συμπληρώνει το 60ο έτος της ηλικίας της κατοχυρώνει ως όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης το όριο ηλικίας που απαιτείται το 2013 για πλήρη συνταξιοδότηση δηλ. το 63^ο έτος. Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή η συγκεκριμένη ασφαλισμένη θα δικαιούνταν πλήρη σύνταξη στο 65ο έτος της ηλικίας της.

Σημειώνεται ότι θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν οι ασφαλισμένες που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνου που προβλέπεται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31-12-2013.

Οι ασφαλισμένοι αυτοί συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010.

Παράδειγμα: ασφαλισμένη που το έτος 2010 έχει 14 χρόνια ασφάλισης και το 2013 υποβάλει αίτηση αναγνώρισης 1 έτους κατά το οποίο έλαβε σύνταξη αναπηρίας (το χρονικό αυτό διάστημα πρέπει να έχει διανυθεί μέχρι 31/12/2010), θα συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει την ηλικία που προβλέπεται το 2010, δηλ. στο 60ο έτος της ηλικίας της.

Όσοι δε ασφαλισμένοι της κατηγορίας αυτής (ασφαλισμένοι πρώην ειδικών ταμείων που έχουν ενταχθεί στο Ι.Κ.Α.), έχουν θεμελιώσει ή θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010, το δικαίωμα τους δεν θίγεται από την παραμονή τους στην υπηρεσία μετά την πάρα πάνω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νέος νόμος δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης τους (άρθρο μόνο Ν. 3847/2010).

Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά ασφαλισμένων από 1-1-1983 έως 31-12-1993 σε φορείς και κλάδους που εντάχθηκαν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

Για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά ασφαλισμένων από 1-1-1983 έως 31-12-1992 σε φορείς και κλάδους που εντάχθηκαν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με τα άρθρα 1 και 3 του Ν. 3655/2008, καθώς και των ασφαλισμένων των ενταχθέντων στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. Κλάδων Σύνταξης του Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ., Τ.Σ.Π.-Α.Τ.Ε. και Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις στην παράγραφο 17 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010.

Για τις μητέρες αυτές το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης διαμορφώνεται όπως στον πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
	ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	25	50	
2011	25	52	50
2012	25	55	53
2013	25	65	60

Στις πάρα πάνω περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας, δηλαδή κατά τα έτη 2011-2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού ακολουθεί το όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πάρα πάνω πίνακα και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εφ' όσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανήλικων παιδιών.

Για τους χήρους πατέρες ανήλικων παιδιών έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μητέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

Παράδειγμα: μητέρα που το 2012 συμπληρώνει 25 έτη υπη-

ρεσίας, είναι 52 ετών και έχει ανήλικο παιδί θα πάρει πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη συνταξιοδότηση μητέρων το έτος 2012, δηλαδή όταν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας

Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή, η συγκεκριμένη μητέρα θα έπαιρνε πλήρη σύνταξη στο 65^ο έτος.

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένες που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνου που προβλέπεται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31-12-2013.

Οι ασφαλισμένες αυτές συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010.

Παράδειγμα: μητέρα ασφαλισμένη που το έτος 2010 έχει 24 έτη ασφάλισης και το 2011 υποβάλει αίτηση αναγνώρισης 1 έτους κατά το οποίο έλαβε σύνταξη λόγω αναπηρίας (το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έλαβε σύνταξη αναπηρίας πρέπει να έχει διανυθεί μέχρι 31/12/2010), θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη το έτος 2010, δηλαδή στο 50^ο έτος της ηλικίας της.

Για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά που έχουν υπαχθεί από 1-1-1993 στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση τους ανακαθορίζεται σύμφωνα με τον πέρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
	ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	20	55	50
2011	20	55	50
2012	20	55	50
2013	20	65	60

Και εδώ οι προβλέψεις για μητέρες ανήλικων εφαρμόζονται και στους χήρους ανήλικων παιδιών, ενώ για τους χήρους πατέ-

ρες ανάπηρων παιδιών εφαρμόζονται οι προβλέψεις που ισχύουν για τις μητέρες ανάικανου για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιού.

Τρίτεκνες μητέρες ασφαλισμένες στα πρώην Ειδικά Ταμεία

Ανακαθορίζεται επίσης το όριο ηλικίας που προβλέπεται για την συνταξιοδότηση γυναικών ασφαλισμένων μέχρι 31-12-1992 σε φορείς και κλάδους που εντάχθηκαν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με τα άρθρα 1 και 3 του Ν. 3655/2008, καθώς και των γυναικών ασφαλισμένων των ενταχθέντων στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. Κλάδων Σύνταξης του Τ.Α.Π.-Ι.Λ.Τ., Τ.Σ.Π.-Α.Τ.Ε. και Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., οι οποίες έχουν 3 τουλάχιστο παιδιά και αντρών ασφαλισμένων στους ίδιους φορείς οι οποίοι έχουν 3 τουλάχιστον παιδιά και είναι χήροι ή διαζευγμένοι και οι τελευταίοι έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανάικων παιδιών με δικαστική απόφαση.

Γι' αυτούς θα ισχύσουν οι προϋποθέσεις του πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	20	χωρίς όριο ηλικίας
2011	20	52
2012	20	55
2013	20	65
2014	20	65
2015	20	65

Και εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31-12-2010 από ασφαλισμένες των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την πάρα πάνω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές

μεταβολές που επιφέρει ο νόμος αυτός, δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης τους.

Θεμελιωμένο δε συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι ή ασφαλισμένες που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση για την αναγνώριση υποβληθεί μέχρι 31-12-2013.

Χορήγηση δεύτερης σύνταξης

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος για την χορήγηση δεύτερης σύνταξης ορίζει τα εξής:

Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλον ασφαλιστικό φορέα κυρίας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, ή το Δημόσιο, εκτός αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με τις διατάξεις για την απονομή σύνταξης στα θύματα τρομοκρατικών πράξεων, δικαιούται από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. πλήρη σύνταξη γήρατος, εφ' όσον έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 6.000 ημέρες ασφάλισης και έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται από τη νομοθεσία, για την απονομή πλήρους σύνταξης.

Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.800 ημέρες ασφάλισης τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 50% .

Προκειμένου για γυναίκες, που έχουν συμπληρώσει τον πάρα πάνω χρόνο ασφάλισης, το όριο ηλικίας των 60 ετών που απαιτείται μέχρι 31-12-2010, αυξάνεται κατά 1 έτος από 1-1-2011 και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας.

Η εξέλιξη του ορίου αυτού, φαίνεται στον πάρα κάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	4800	60
2011	4800	61
2012	4800	62
2013	4800	63
2014	4800	64
2015	4800	65

Ορίζεται όμως ότι οι ασφαλισμένες της κατηγορίας αυτής, δικαιούνται σύνταξη, με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ου έτους της ηλικίας.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 60ο έτος της ηλικίας της το έτος 2012, μπορεί να πάρει δεύτερη μειωμένη κατά 50% σύνταξη από το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., όταν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας της.

Ακολουθεί δηλαδή το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης που ισχύει το έτος 2012, εφ' όσον βέβαια έχει και τις 4.800 ημέρες ασφάλισης.

Χρόνοι που αναγνωρίζονται ως συντάξιμοι με το νέο ασφαλιστικό νόμο

Σύμφωνα με τα ισχύοντα ως τώρα (άρθρο 40 του Ν. 2084/1992) ο ασφαλισμένος μπορούσε να υπολογίσει ως συντάξιμο χρόνο εκτός από το χρόνο της πραγματικής του ασφάλισης και ορισμένους άλλους χρόνους. Οι χρόνοι αυτοί είναι:

- α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας.
- β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών
- γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας (200 ημέρες) και τακτικής ανεργίας (200 ημέρες), κατά την τελευταία δεκαετία πριν από τη συνταξιοδότηση.
- 5) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών μέχρι 2

χρόνια.

ε) ο χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και

στ) στις μητέρες ασφαλισμένες, πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί που αποκτούν από 1-1-2000 και μετά, ο οποίος ανέρχεται σε 1 έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης, για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, επέρχονται αλλαγές και στο σημείο αυτό και διευρύνονται οι περιπτώσεις αναγνώρισης συντάξιμου χρόνου, πέρα από το χρόνο της πραγματικής ασφάλισης.

Έτσι ορίζεται ότι, ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και στο Δημόσιο, λογίζεται εκτός από το χρόνο της πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης

α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας. Η αναγνώριση γίνεται κατά τα όσα προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 1358/1983, πράγμα που σημαίνει ότι απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας και τουλάχιστον 3.600 ημερών πραγματικής ασφάλισης.

β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών.

γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας και μέχρι 300 ημέρες και ο χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας μέχρι 300 ημέρες ανεξάρτητα από το χρόνο που έλαβε χώρα η ανεργία ή επέτληθε η ασθένεια.

δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών μέχρι 2 έτη.

ε) ο χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και ο χρόνος σπουδών μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας, σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο οποίος είναι ίσος με τα κατά το χρόνο της αποφοίτησης επίσημα ακέραια χρόνια σπουδών της οικείας σχολής. Εννοείται ότι αν κατά το χρόνο φοί-

τησης στις αναφερόμενες σχολές έχει χωρίσει ασφάλιση σε οποιοδήποτε ομοειδή φορέα ασφάλισης, δεν θα είναι δυνατή η αναγνώριση του αντίστοιχου διαστήματος. Δεδομένου δε ότι ρύθμιση αναφέρεται σε αποφοίτηση, δηλαδή σε περάτωση των σπουδών, δεν θα είναι δυνατή η αναγνώριση του χρόνου σπουδών αν δεν έχει αποκτηθεί το σχετικό πτυχίο ή δίπλωμα.

στ) ο χρόνος ανεργίας μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση, οποιουδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο. Ως χρόνος ανεργίας θεωρείται κάθε κενό χρονικό διάστημα μετά την έναρξη των εργασιακού βίου του ασφαλισμένου και την υπαγωγή του στα μητρώα οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού, για το οποίο δεν υπάρχει ασφάλιση.

ζ) ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., χρόνος απουσίας από την εργασία, λόγω κύησης και λοχείας. Ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο που προβλέπεται κάθε φορά από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

η) ο χρόνος απεργίας.

θ) ο πλασματικός χρόνος του άρθρου 141 του Ν. 3655/2008 (πλασματικός χρόνος ασφαλισμένων μητέρων), που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και ανεξάρτητα του χρόνου γέννησης των παιδιών. Ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπ. όψη για τη συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης που απαιτείται για τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου των μητέρων με ανήλικα παιδιά, καθώς και για την συμπλήρωση των 15 ετών

ι) ο χρόνος μαθητείας, όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις και μέχρι 1 έτος. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ως χρόνος μαθητείας θεωρείται ο χρόνος απασχόλησης σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (stage) και ια) ο χρόνος αποδεδειγμένης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, πριν από την εγγραφή στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Ε. και μέχρι 5 έτη, εφ' όσον δεν είχαν πληρωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές.

Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 έως 31-12-2014 σ' όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλι-

σης, το ποσό για την εξαγορά του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας είναι μειωμένο κατά 30% και για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2015 και μετά μειωμένο κατά 50%.

Ο χρόνος γονικής αδείας ανατροφής παιδιών, υπολογίζεται τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και αναγνωρίζεται ύστερα από εξαγορά.

Ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας, λόγω τακτικής ανεργίας και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήρησης ή λοχείας, υπολογίζεται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας και ο χρόνος απεργίας, αναγνωρίζεται με αίτηση του ενδιαφερόμενου, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και η αναγνώριση γίνεται με εξαγορά.

Ο χρόνος φοίτησης σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές, ο χρόνος σπουδών σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο χρόνος μαθητείας, καθώς και ο χρόνος ανεργίας αναγνωρίζονται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και η αναγνώριση γίνεται με εξαγορά.

Το ποσό της εξαγοράς καταβάλλεται είτε εφ' άπαξ με έκπτωση 15%, είτε με μηνιαίες δόσεις ίσες με τους αναγνωριζόμενους μήνες.

Σε περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, πριν από την εξόφληση του ποσού της εξαγοράς, παρακρατείται κάθε μήνα από τη σύνταξη και μέχρι την εξόφληση, ποσό ίσο με το $\frac{1}{4}$ της σύνταξης.

Ο πλασματικός χρόνος ασφάλισης των μητέρων (άρθρο 141 Ν. 3655/2008), συνυπολογίζεται και για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, με 35ετία, καθώς και των 4.500 ημερών ή 15 ετών ασφάλισης.

Ο χρόνος αναγνώρισης για επιδότηση λόγω ασθενείας και

τακτικής ανεργίας (300 ημέρες για κάθε περίπτωση), και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης; και λοχείας, συνυπολογίζεται μόνο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και όχι για τον προσδιορισμό του ποσού της σύνταξης.

Και ο νέος νόμος ορίζει, ότι ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας, συνυπολογίζεται για την συμπλήρωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος.

Προβλέπεται ότι όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31-12-2010 με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31-12-2013, ακολουθούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ισχύουν κατά το έτος 2010.

Επίσης ορίζεται ότι οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι συνυπολογίζονται για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφ' όσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή 12 έτη ασφάλισης.

Ακόμη ορίζεται ότι ο συνολικός χρόνος, ο οποίος με βάση τα πάρα πάνω, συνυπολογίζεται ή αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν μπορεί να υπερβεί τα 7 έτη.

Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο.

α) σε 4 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011.

β) σε 5 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2012.

γ) σε 6 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2013 και

δ) σε 7 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2014 και μετά.

Όλα τα πάρα πάνω ισχύουν από 1-1-2011.

Οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου για την διαδοχική ασφάλιση

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος επιφέρει αλλαγές και σε θέματα διαδοχικής ασφάλισης, αν και όχι μεγάλες.

Με τις ρυθμίσεις αυτές διατηρείται η αρχή της απονομής σύνταξης, από τον τελευταία ασφαλιστικό οργανισμό, εφ' όσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλισή του 1500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες όμως 20 μήνες ή 500 ημέρες κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.

Για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου, απαιτείται πραγματοποίηση στην ασφάλιση του τελευταίου ασφαλιστικού οργανισμού 40 μηνών ή 1000 ημερών, από τις οποίες οι 12 μήνες ή 300 ημέρες ασφάλισης, πρέπει να πραγματοποιήθηκαν την τελευταία πενταετία, πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης. Σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν ως τώρα (άρθρο 14 του Ν. 1902/1990 χρειαζόνταν 1500 ημέρες ή 5 έτη ασφάλισης από τις οποίες όμως 500 ή 20 μήνες κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή τη αίτησης.

Ο οργανισμός που θα είναι αρμόδιος να κρίνει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, θα εξετάσει αν ο ασφαλισμένος έχει τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία του για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Θα εξετάσει δηλαδή αν ο ασφαλισμένος συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση, που στην περίπτωση σύνταξης λόγω γήρατος είναι η συμπλήρωση του απαιτούμενου ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης, στην περίπτωση σύνταξης λόγω αναπηρίας, ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης και το προβλεπόμενο ποσοστό αναπηρίας και στην περίπτωση σύνταξης λόγω θανάτου, αν ο πεθαμένος είχε πραγματοποιήσει τον απαι-

τούμενο χρόνο ασφάλισης.

Συνεπώς, όπου στη νομοθεσία μερικών ασφαλιστικών οργανισμών υπάρχουν διατάξεις που θέτουν ειδικές προϋποθέσεις για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, οι προϋποθέσεις αυτές δεν λαμβάνονται υπ' όψη.

Σαν τέτοιες προϋποθέσεις ο νόμος ενδεικτικά αναφέρει αυτές που αφορούν στην ύπαρξη ενεργού ασφαλιστικού δεσμού, στη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας σε δεδομένο χρόνο, σε σχέση με το χρόνο διακοπής της απασχόλησης, την παραγραφή κλπ.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης που αναφέρονται πάρα πάνω, αλλά στην περίπτωση αυτή δεν έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού χρόνο ασφάλισης, για τη συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος, αναπηρίας ή των μελών της οικογένειάς του λόγω θανάτου, ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον πάρα πάνω αναφερόμενο αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης, δικαιούται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειάς του, από τον οργανισμό στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος φορέας.

Αυτό όμως συμβαίνει εφ' όσον: α) Ο ασφαλισμένος που ζητάει την συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος ή αναπηρίας, έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας ή είναι ανάπηρος, με ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού και β) συμπληρώνονται όλες οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού, με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης. Οι ρυθμίσεις αυτές, ίσχυαν και με τον προηγούμενο νόμο. Τα μέλη της οικογένειάς ασφαλισμένου που πέθανε, τα οποία ζητούν να συνταξιοδοτηθούν λόγω θανάτου του, θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού αυτού και όχι του τελευταίου.

Παραμένει και στο νέο νόμο η διάταξη που όριζε ότι αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης της νομοθεσίας του οργανισμού, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας, το δικαίωμά του κρίνεται από τους άλλους οργανισμούς, στην ασφάλιση των οποίων έχει υπαχθεί, κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός του τελευταίου.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι για να διαβιβάσει το φάκελο του ασφαλισμένου ο οργανισμός στον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες ημέρες εργασίας στον επόμενο κατά φθίνουσα σειρά αριθμό ημερών εργασίας οργανισμό, δεν είναι απαραίτητο ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπονται από τη νομοθεσία του, διότι η προϋπόθεση αυτή απαιτείται να υπάρχει μόνο στον τελευταίο οργανισμό.

Επίσης παρέμεινε η διάταξη που ορίζει ότι αν ο ασφαλισμένος δεν έχει τις προϋποθέσεις όλων των οργανισμών στους οποίους ασφαλίστηκε, πριν από τον τελευταίο, τότε ο τελευταίος οργανισμός γίνεται αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος λόγω γήρατος, εφόσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλισή του 1000 ημέρες εργασίας ή 40 μήνες ασφάλισης, από τις οποίες 300 ημέρες εργασίας ή 12 μήνες ασφάλισης την τελευταία πενταετία.

Για την κρίση όμως του δικαιώματος για σύνταξη λόγω αναπηρίας ή θανάτου, ο ασφαλισμένος πρέπει να έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού οποτεδήποτε 300 ημέρες εργασίας. (Τα ίδια ίσχυαν και έως τώρα).

Καθορίζεται ακόμη, ότι στη διαδοχική ασφάλιση, ολόκληρος ο χρόνος υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό, ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης **και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού, πράγμα που ισχύει και**

στο μέχρι τώρα νομικό καθεστώς.

Έναρξη καταβολής του ποσού της σύνταξης του συμμετέχοντα φορέα

Με τις διατάξεις του άρθρου 69 του Ν. 2084/1992 ορίστηκε ότι ο συμμετέχων οργανισμός επιβαρύνεται με τη δαπάνη συνταξιοδότησης όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώσει το όριο ηλικίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του, οπότε καταβάλλεται σε αυτόν το ποσό της σύνταξης που του αναλογεί και γίνεται η απόδοση της σχετικής επιβάρυνσης.

Αν ο Οργανισμός που απονέμει τη σύνταξη, χορηγεί σύνταξη σε ηλικία μικρότερη από την ηλικία με την οποία συνταξιοδοτούνται οι ασφαλισμένοι που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α. ο συμμετέχων ασφαλιστικός οργανισμός επιβαρύνεται με τη δαπάνη συνταξιοδότησης, όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώσει το όριο ηλικίας που προβλέπεται από αυτό τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. για την συνταξιοδότηση των υπαγόμενων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, οπότε και καταβάλλεται στον ασφαλισμένο το ποσό της σύνταξης που του αναλογεί και γίνεται η σχετική επιβάρυνση.

Με τις διατάξεις του Ν. 3232/2004 δόθηκε η δυνατότητα κατ' επιλογή του ασφαλισμένου, ή τμηματική σύνταξη του συμμετέχοντα φορέα να καταβληθεί ταυτόχρονα με αυτή του απονέμοντα οργανισμού, μειωμένη όμως κατά 3% για κάθε χρόνο που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 69 του Ν. 2084/1992.

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου γίνεται τροποποίηση της αμέσως πάρα πάνω αναφερόμενης διάταξης και ορίζεται ότι η ταυτόχρονη καταβολή του τμηματικού ποσού σύνταξης του συμμετέχοντα με αυτό του απονέμοντα οργανισμού, θα συνεπάγεται μείωση της σύνταξης κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται έως τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων από τις

διατάξεις του άρθρου 69 του Ν. 3084/1992 ορίων ηλικίας. Με τις διατάξεις αυτές δηλαδή η μείωση της σύνταξης γίνεται 6% το χρόνο από 3% που ήταν ως τώρα.

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο, επίσης καθιερώνεται νέος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης στη διαδοχική ασφάλιση.

Με το νέο τρόπο, επέρχεται μια μικρή βελτίωση στο τελικό ποσό της απονεμόμενης σύνταξης, αλλά η αδικία σε βάρος των ασφαλισμένων με διαδοχική ασφάλιση, ως προς το ποσό της σύνταξής τους, παραμένει και μετά το νέο νόμο. Ωφελημένοι από το νέο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης θα είναι κυρίως αυτοί που υπήχθησαν στην ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. ή σε άλλα ταμεία ασφάλισης μισθωτών και μετά ασφαλίσθηκαν σε ταμεία αυτοαπασχολούμενων, στο Δημόσιο ή σε Ειδικά Ταμεία.

Αλλά αρχίζει και αυτή η μικρή βελτίωση από 1/1/2011 και δεν αφορά όσους συνταξιοδοτήθηκαν ή θα συνταξιοδοτηθούν μέχρι 31-12-2010. Ορίζεται όμως ότι για τους ασφαλισμένους στα πρώην Ειδικά Ταμεία που έχουν ενταχθεί στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για τους οποίους έχει προβλεφθεί ότι αν έχουν θεμελιώσει ή θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα έως 31-12-2010, το δικαίωμα αυτό δεν θίγεται από την παραμονή τους στην υπηρεσία μετά την ημερομηνία αυτή και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στην διάρκεια αυτής δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης τους καθώς και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης τους (άρθρο μόνο του Ν. 3847/2010), **ισχύουν οι διατάξεις του νέου νόμου για τον νέο τρόπο υπολογισμού της διαδοχικής ασφάλισης.**

Με το υπ. αριθ. Α.Π.Φ. 1500/οικ. 20074/372/20-9-2010 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης προς όλους τους Οργανισμούς Κυρίας και Επικουρικής Ασφάλισης, δόθηκαν λεπτομερείς οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν.

3863/2010, που αφορά θέματα Διαδοχικής Ασφάλισης.

Στο έγγραφο αυτό, αναφέρονται τα εξής για τις συντάξιμες αποδοχές φορέων Κυρίας Ασφάλισης Μισθωτών (άρθρο 5 παράγραφος 3 του νέου Ασφαλιστικού Νόμου):

ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Άρθρο 5, παρ. 3.

Ως γνωστόν από τις διατάξεις των παρ. 2 περ. α', 5, 12β' και του δευτέρου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν. 3232/2004, ορίστηκε ποιες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης όταν α) οι χρόνοι που συνυπολογίζονται διανύθηκαν σε οργανισμούς κύριας ασφάλισης μισθωτών και β) όταν ο απονέμων τη σύνταξη ασφαλίζει μισθωτούς και είναι προηγούμενος του τελευταίου οργανισμού. Έτσι ορίστηκε ότι ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης πραγματοποιείται βάσει των αποδοχών των ασφαλισμένων, που λαμβάνονται υπόψη για την απονομή της σύνταξης σύμφωνα με τη νομοθεσία του κάθε οργανισμού, αναπροσαρμοσμένες με το μέσο Ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, με εξαίρεση το Δημόσιο, για το οποίο ως προς την αναπροσαρμογή των συντάξιμων αποδοχών, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9 και 34 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 166/2000) κατά περίπτωση.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 3863/2010 επαναπροσδιορίστηκαν οι συντάξιμες αποδοχές βάση των οποίων θα υπολογιστεί το ποσό της σύνταξης, ώστε εκτός από την επικαιροποίηση αυτών με βάση το μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή να συμπεριληφθεί και η εξέλιξη των εισοδημάτων και η αναβάθμιση της ασφαλιστικής κλάσης των ασφαλισμένων.

Έτσι ορίστηκε ότι οι συντάξιμες αποδοχές των φορέων ασφάλισης μισθωτών που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων

2α ,5, 12β και 13 του άρθρου 1 του Ν. 3232/2004 θα πολλαπλασιάζονται, για κάθε έτος ασφάλισης, που πραγματοποιήθηκε από τη διακοπή της ασφάλισης σε αυτούς, μέχρι το προηγούμενο έτος του χρόνου υποβολής της αίτησης, με ορισμένους συντελεστές οι οποίοι θα μεταβάλλονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης από τη Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση την εξέλιξη των συντελεστών ωρίμανσης των μισθών και ημερομισθίων.

Σημειώνεται ότι ο πολλαπλασιασμός με τους συντελεστές θα ισχύσει και για το Δημόσιο πέραν της αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 34 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 166/2000), ώστε να υπολογισθεί η ωρίμανση των μισθών.

Οι πάρα πάνω συντελεστές καταχωρούνται στον πάρα κάτω πίνακα:

ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙ- ΣΗΣ ΕΩΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑ- ΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕ- ΛΕΣΤΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙ- ΣΗΣ ΕΩΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑ- ΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕ- ΛΕΣΤΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙ- ΣΗΣ ΕΩΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑ- ΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕ- ΛΕΣΤΗΣ
1	1,020	16	1,373	31	1,848
2	1,040	17	1,400	32	1,885
3	1,061	18	1,428	33	1,922
4	1,082	19	1,457	34	1,961
5	1,104	20	1,486	35	2,000
6	1,126	21	1,516	36	2,040
7	1,149	22	1,546	37	2,081
8	1,172	23	1,577	38	2,122
9	1,195	24	1,608	39	2,165
10	1,219	25	1,641	40	2,208
11	1,243	26	1,673	41	2,252
12	1,268	27	1,707	42	2,297

13	1,294	28	1,741	43	2,343
14	1,319	29	1,776	44	2,390
15	1,346	30	1,811	45	2,438

Προς διευκόλυνση παραθέτουμε και τον πίνακα εξέλιξης ετήσιων μεταβολών του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Έτος	Σύγκριση δείκτη Δεκεμβρίου κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους		Σύγκριση μέσου ετήσιου δείκτη κάθε έτους, με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους	
	Δείκτης Δεκ.	Μεταβολή %	Μέσος ετήσιος Δείκτης	Μεταβολή %
1959	1,302	-	1,293	-
1960	1,348	3,5	1,315	1,7
1961	1,337	-0,8	1,339	1,8
1962	1,360	1,7	1,334	-0,3
1963	1,378	1,3	1,374	3,0
1964	1,398	1,5	1,386	0,9
1965	1,467	4,9	1,428	3,0
1966	1,536	4,7	1,499	4,9
1967	1,515	-1,3	1,524	1,7
1968	1,556	2,7	1,530	0,3
1969	1,589	2,1	1,567	2,5
1970	1,648	3,7	1,614	3,0
1971	1,696	2,9	1,663	3,0
1972	1,808	6,6	1,735	4,3
1973	2,362	30,7	2,004	15,5
1974	2,680	13,5	2,542	26,9
1975	3,100	15,7	2,882	13,4
1976	3,463	11,7	3,266	13,3
1977	3,906	12,8	3,664	12,2
1978	4,356	11,5	4,123	12,5

1979	5,434	24,8	4,908	19,0
1980	6,858	26,2	6,129	24,9

1981	8,401	22,5	7,628	24,5
1982	10,001	19,0	9,240	21,1
1983	12,016	20,2	11,104	20,2
1984	14,185	18,0	13,154	18,5
1985	17,706	24,8	15,694	19,3
1986	20,716	17,0	19,306	23,0
1987	23,982	15,8	22,472	16,4
1988	27,331	14,0	25,510	13,5
1989	31,389	14,8	29,005	13,7
1990	38,572	22,9	34,932	20,4

1991	45,522	18,0	41,728	19,5
1992	52,078	14,4	48,354	15,9
1993	58,335	12,0	55,322	14,4
1994	64,557	10,7	61,338	10,9
1995	69,671	7,9	66,818	8,9
1996	74,750	7,3	72,293	8,2
1997	78,274	4,7	76,296	5,5
1998	81,303	3,9	79,032	4,8
1999	83,534	2,7	82,039	2,6
2000	86,796	3,9	84,624	3,2

2001	89,440	3,0	87,480	3,4
2002	92,469	3,4	90,655	3,6
2003	95,313	3,1	93,856	3,5
2004	98,261	3,1	96,576	2,9
2005	101,819	3,6	100,000	3,5
2006	104,781	2,9	103,196	3,2
2007	108,849	3,9	106,183	2,9
2008	110,990	2,0	110,593	4,2
2009	113,922	2,6	111,931	1,2

Για πλήρη κατανόηση παραθέτουμε το κάτωθι παράδειγμα:

Έστω ότι ένας ασφαλισμένος υπήχθη στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. μέχρι και το 1995 και στη συνέχεια στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. - Τ.Ε.Β.Ε. στο οποίο υπέβαλε αίτηση το 2010. Ο.Α.Ε.Ε.- Τ.Ε.Β.Ε. ως αρμόδιος για την απονομή της σύνταξης, αφού προβεί στους τρεις τρόπους υπολογισμού του ποσού της σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3232/2004 υπολογίζει και το αναλογούν ποσό σύνταξης του Ι.Κ.Α.

Για να καθορισθεί το αναλογούν ποσό σύνταξης του Ι.Κ.Α. με τις ισχύουσες διατάξεις θα πρέπει κατ' αρχήν να γίνει ο καθορισμός του ποσού συντάξιμων αποδοχών του Ι.Κ.Α. Όταν προσδιορισθεί το ποσό των συντάξιμων αποδοχών του Ι.Κ.Α. σύμφωνα με την νομοθεσία του, θα επικαιροποιηθεί με την αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και στη συνέχεια θα προσαυξηθεί με τον ανάλογο συντελεστή όπως ορίζει η σχετική διάταξη του νόμου.

Αν οι συντάξιμες αποδοχές του Ι.Κ.Α. το έτος 1995 ήταν χίλια ευρώ (1000) θα επικαιροποιηθούν με την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή από το έτος 1995 έως το έτος 2009 ήτοι $111,931 \times 1000 = 1675,16$ και στη συνέχεια θα πολλαπλασιαστούν με το συντελεστή 1,319 για τα 14 έτη που μεσολαβούν από το 1995 μέχρι το 2009. Το τελικό διαμορφούμενο ποσό συντάξιμων αποδοχών ανέρχεται στο ποσό των 2.209,54.

Η ισχύς των ανωτέρω παραγράφων αρχίζει από 1.1.2011 για αιτήσεις που υποβάλλονται από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ Ο.Α.Ε.Ε.

Άρθρο 5, παρ. 4

Με την παρ. 1γ του άρθρου 1 του Ν. 3232/04 καθορίστηκαν τα ποσοστά επί τοις εκατό των συντάξιμων αποδοχών για κάθε έτος ασφάλισης και μέχρι τα 35 έτη σε 2% για τον Ο.Α.Ε.Ε. – Τ.Σ.Α. 2,85% για τον Ο.Α.Ε.Ε.- Τ.Α.Ε. και 3% για τον Ο.Α.Ε.Ε.- Τ.Ε.Β.Ε., όταν τα Ταμεία αυτά καθίστανται συμμετέχοντες στη σύ-

νταξη οργανισμοί.

Μετά τη σύσταση του Ο.Α.Ε.Ε. (άρ. 1 Ν. 2676/1999) και την κατάργηση των Οργανισμών Τ.Ε.Β.Ε. - Τ.Α.Ε. - Τ.Σ.Α. και από την έναρξη λειτουργίας του νέου Οργανισμού (1-1-2007), δόθηκε η δυνατότητα στους ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε., να επιλέξουν ως προς τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης και τα χορηγούμενα επιδόματα την εφαρμογή των καταστατικών διατάξεων των καταργηθέντων Ταμείων ή των καταστατικών διατάξεων του Ο.Α.Ε.Ε (παρ. 1, άρ. 7 Ν. 2676/99, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3552/07, άρ. 8).

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, τα ποσοστά που ορίστηκαν με την παρ. 1γ του άρθρου 1 του Ν. 3232/04 εξακολουθούν να ισχύουν μόνο στην περίπτωση που ο συμμετέχων οργανισμός είναι ο ΟΑΕΕ και επιλεχθούν από τους ασφαλισμένους οι καταστατικές διατάξεις των καταργηθέντων Ταμείων .

Με την παρ. 4 του άρθρου 5 του Νόμου, στην περίπτωση που συμμετέχων οργανισμός είναι ομοίως ο Ο.Α.Ε.Ε. αλλά επιλεχθούν για τη συνταξιοδότηση οι καταστατικές του διατάξεις και όχι οι αναφερόμενες στην προηγούμενη παράγραφο, το ποσοστό επί των συντάξιμων αποδοχών για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης για κάθε έτος ασφάλισης και μέχρι τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης καθορίστηκε σε 2%.

Στο νέο ασφαλιστικό νόμο επίσης ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν σε επί μέρους ασφαλιστικούς φορείς, όπως είναι το Ε.Τ.Α.Α. (πρώην Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.), καθώς και θέματα διαδοχικής ασφάλισης, προσώπων που κατέχουν τη βουλευτική ιδιότητα, τη θέση Υπουργού ή Υφυπουργού, καθώς και των αιρετών προέδρων κοινοτήτων, δημάρχων και νομαρχών. Περί αυτών γίνεται λόγος πάρα κάτω στο μέρος που αναπτύσσονται οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου για τους ασφαλισμένους στο Ε.Τ.Α.Α.

Αναπροσαρμογή συντάξεων και ορίων ηλικίας

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος στο άρθρο 11 περιλαμβάνει διατάξεις για την κατ' έτος αναπροσαρμογή των συντάξεων στον Ιδιωτικό τομέα και στο Δημόσιο, για το χρονικό διάστημα από 1/1/2014 και μετά, ορίζοντας ότι αυτή γίνεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από την μεταβολή του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Ορίζεται επίσης ότι από 1-1-2011 και ανά διετία η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (!), με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος.

Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για τη βασική, την αναλογική και την επικουρική σύνταξη προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν μπορεί να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του Α.Ε.Π., με έτος αναφοράς το 2009 (!!!).

Τα πάρα πάνω σε απλά ελληνικά σημαίνουν ότι αύξηση πάνω από τον πληθωρισμό στο μέλλον είναι αδύνατο να υπάρξει, ενώ σχεδόν σίγουρο είναι ότι θα γίνονται συνεχείς μειώσεις, αφού θα είναι αδύνατο να πληρωθούν οι συντάξεις με τον περιορισμό του ύψους της δαπάνης που προβλέπει η διάταξη αυτή.

Ως προς την αναπροσαρμογή των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και του Δημοσίου, που προβλέπονται από τις διατάξεις του νέου νόμου, και άλλες διατάξεις νόμων, ανεξάρτητα από τον χρόνο υπαγωγής τους στην ασφάλιση, ορίζονται στο ίδιο άρθρο

τα εξής:

Τα όρια ηλικίας αυτά, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία, των 65 ετών.

Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 1-1-2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπ' όψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020.

Από 1-1-2024 τα πάρα πάνω όρια ανακαθορίζονται ανά τριετία.

Αυτό με λίγα λόγια σημαίνει, ότι από 1-1-2021 αρχίζει αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, με αρχή εκκίνησης τα 65 χρόνια.

Και αυτό θα γίνεται κάθε τρία χρόνια.

Γενικοί και ειδικοί όροι για την συνταξιοδότηση επιζώντος συζύγου

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο, τροποποιήθηκαν προς το χειρότερο οι διατάξεις που προβλέπουν τη συνταξιοδότηση του επιζώντος συζύγου.

Έτσι ορίστηκε ότι ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, 1) αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο 3 ετών από την τέλεση του γάμου εκτός αν:α) ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα εργατικό ή μη β) κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε, νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο γ) η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελούσε σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία δεν διακόπηκε και γεννήθηκε ζωντανό τέκνο.

2) Αν ο θανών ελάμβανε κατά την τέλεση του γάμου, σύνταξη αναπηρίας ή γήρατος, ο δε θάνατος επήλθε πριν από την πάροδο 5 ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός και εάν στην περίπτωση

αυτή συντρέχει ένας από τους πάρα πάνω με στοιχείο β' και γ' λόγους (δηλαδή αν ο θάνατος του ασφαλισμένου οφείλεται σε ατύχημα εργατικό ή μη, ή κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε, νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο).

Μέχρι τώρα, ο χρόνος που έπρεπε να μεσολαβήσει από την τέλεση του γάμου, ως το θάνατο του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, για να αποκλειστεί ο επιζών σύζυγος από το δικαίωμα συνταξιοδότησης ήταν 6 και 24 μήνες αντίστοιχα.

Οι διατάξεις αυτές έχουν τεθεί, για να αποφεύγονται εικονικοί γάμοι, με σκοπό την βλάβη των συμφερόντων των ασφαλιστικών οργανισμών.

Υπάρχουν όμως δικαστικές αποφάσεις, που έχουν κρίνει ότι οι διατάξεις αυτές αντίκεινται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και 21 του Συντάγματος και είναι ανίσχυρες.

Και τούτο γιατί, η σοβαρότητα του σκοπού του γάμου ως Κοινωνία Βίου μεταξύ ετερόφυλων προσώπων, που απορρέει από την θεμελιώδη αρχή του σεβασμού προς την αξία του ανθρώπου, τεκμαίρεται οποτεδήποτε και αν συμβεί ο θάνατος του ενός από τους συζύγους, μετά την τέλεση του γάμου.

Συνεπώς, η ευθέως δια του νόμου διάκριση των γάμων ως δημιουργών ή όχι ορισμένων εννόμων συνεπειών αναλόγως προς τον χρόνο κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος του ενός από τους συζύγους δεν είναι επιτρεπτή, εφ' όσον δεν αποδεικνύεται από τους φέροντες το σχετικό βάρος της αποδείξεως ασφαλιστικούς οργανισμούς ότι ο συγκεκριμένος γάμος είναι εικονικός.

Ο νόμος ορίζει ακόμη, ότι οι πάρα πάνω διατάξεις εφαρμόζονται τόσο για τους έως 31-12-1992 ασφαλισμένους, όσο και για τους μετά την 1/1/1993, σε οποιονδήποτε φορέα ασφάλισης ή το Δημόσιο και ότι κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται, εκτός από εκείνες που τάσσουν πρόσθετους περιορισμούς, οι οποίοι εξακολουθούν να ισχύουν.

Ως προς τους ειδικούς όρους συνταξιοδότησης των επιζώντων συζύγων, ορίζεται από τον νέο ασφαλιστικό νόμο ότι: σε πε-

ρίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου ασφαλιστικού οργανισμού κυρίας ή επικουρικής ασφάλισης, στον επιζώντα σύζυγο που θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε οργανισμού, καταβάλλεται η σύνταξη για μια τριετία από την πρώτη του επόμενου του θανάτου μήνα.

Μετά την τριετία, αν ο επιζών σύζυγος εργάζεται ή αυτοαπασχολείται, ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, η σύνταξη περιορίζεται στο 50% της σύνταξης λόγω θανάτου, ως τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, οπότε ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης αυτής.

Αν ο επιζών σύζυγος κατά την ημερομηνία του θανάτου είναι ανάπηρος σε ποσοστό 67% και άνω παίρνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Αν δε ο επιζών σύζυγος παίρνει και σύνταξη από δικό του δικαίωμα ή περισσότερες από μια συντάξεις λόγω θανάτου κύριες ή επικουρικές, ο περιορισμός του ποσού γίνεται σε μια από τις κύριες, καθώς και σε μια από τις επικουρικές συντάξεις της επιλογής του.

Εάν ο θανών έχει αφήσει παιδιά ανάπηρα ή ανήλικα, ή σπουδάζοντα σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως το 24^ο έτος της ηλικίας τους, που δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τους φορείς που χορηγούν σύνταξη λόγω θανάτου, το υπόλοιπο της σύνταξης του επιζώντα συζύγου, σε περίπτωση που καταβάλλεται μειωμένη, επιμερίζεται στα τέκνα κατ' ίσα μέρη. Το ίδιο συμβαίνει και σε περίπτωση αναστολής καταβολής της σύνταξης του επιζώντα συζύγου.

Οι πάρα πάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους επιζώντες συζύγους, στους συνταξιούχους λόγω θανάτου του Δημοσίου με ορισμένες εξαιρέσεις.

Τέλος ορίζεται ότι οι διατάξεις αυτές, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο θάνατος επέρχεται μετά την εφαρμογή ισχύος του νέου νόμου (15-7-2010) και επίσης ότι έχουν εφαρμογή και στους

φορείς και τομείς επικουρικής ασφάλισης, οι ασφαλισμένοι των οποίων, συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή από φορείς κύριας ασφάλισης με καθεστώς εξομοιούμενο με αυτό του Δημοσίου.

Συνταξιοδότηση θυγατέρων

Και στο ζήτημα της συνταξιοδότησης θυγατέρων επέρχονται αλλαγές με το νέο ασφαλιστικό νόμο.

Έτσι ορίζεται ότι οι θυγατέρες και αδελφές αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα αγόρια.

Μέχρι τώρα αυτό ίσχυε για τις θυγατέρες και άπορες άγαμες αδελφές, που είχαν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδέρφια που προσλήφθησαν στο Δημόσιο από 1-1-1983 και μετά.

Οι διατάξεις που προβλέπουν την χορήγηση σύνταξης στις διαζευγμένες θυγατέρες καταργούνται.

Η κατάργηση όμως δεν αφορά τα πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Ορίζεται επίσης ότι στις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες με ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωση τους ή το τέλος των σπουδών τους, η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό εκτός από την κύρια και επικουρική τους σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά το έτος που αποκτήθηκαν τα εισοδήματα, περιορίζεται δε κατά το 1/3 του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 30πλάσιο, όχι όμως και το 40πλάσιο, κατά το 1/2 αυτής εφ' όσον υπερβαίνει το 40 πλάσιο όχι όμως και το 60 πλάσιο και κατά τα 3/4

αυτής, εφ' όσον υπερβαίνει το 50 πλάσιο, όχι όμως και το 60 πλάσιο, μετά την υπέρβαση του οποίου η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται.

Με τα σημερινά δεδομένα, δηλαδή οι άγαμες και διαζευγμένες θυγατέρες, θα παίρνουν ολόκληρη τη σύνταξή τους αν το συνολικό τους εισόδημα εκτός από την κύρια και επικουρική τους σύνταξη δεν υπερβαίνει τα 990 ευρώ. Αν το εισόδημά τους αυτό υπερβαίνει τα 990 όχι όμως τα 1.320 ευρώ, θα παίρνουν τα 2/3 της σύνταξής τους, αν αυτό το εισόδημα υπερβαίνει τα 1.320 όχι όμως τα 1.980 ευρώ, τότε θα παίρνουν το 1/2 της σύνταξής τους, αν αυτό το εισόδημα υπερβαίνει τα 1650 όχι όμως και τα 1.980 ευρώ, θα παίρνει το 1/4 της σύνταξης και αν το εισόδημά τους αυτό υπερβαίνει τα 1.980 ευρώ η καταβολή ολόκληρης της σύνταξης αναστέλλεται.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται για τους δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, αλλά έχουν ανάλογη εφαρμογή, και για όσα από τα αναφερόμενα σ' αυτές πρόσωπα, υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των Ασφαλιστικών Φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και του Ν.Α.Τ.

Επίσης αναφέρεται ότι εξακολουθεί να ισχύει κάθε πρόβλεψη, για διακοπή της σύνταξης και επαναχορήγηση της στο 65^ο έτος.

Επικουρικές συντάξεις

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο, εισάγονται σοβαρές αλλαγές αναφορικά με τις επικουρικές συντάξεις

Προβλέπεται ότι μέσα στο 2011 θα εκπονηθούν αναλογιστικές μελέτες από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή, με τις οποίες θα καθοριστεί η βιωσιμότητα των Επικουρικών Φορέων Τομέων και Αυτοτελών Κλάδων.

Με βάση τις μελέτες αυτές, τα Διοικητικά Συμβούλια των πάρα πάνω φορέων, μέσα σε δυο μήνες από τη διαβίβαση της μελέτης, προτείνουν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων, σύμφωνα με τις προτάσεις της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής με σκοπό «τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των Επικουρικών Ταμείων και την αποφυγή της δημιουργίας ελλειμμάτων», σύμφωνα με τη διατύπωση του νόμου.

Αν δεν αποσταλούν μέσα σε 4 μήνες από την ημερομηνία που θα ζητηθούν τα απαραίτητα για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης στοιχεία, η προσαρμογή των συντάξεων γίνεται χωρίς να απαιτείται η γνώμη του Δ.Σ. των ταμείων, σύμφωνα με την πρόταση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Με τις διατάξεις αυτές, ανοίγεται διάπλατα ο δρόμος για το πετσόκομα των επικουρικών συντάξεων, ακόμη και κάτω από το ποσοστό του 20% σε σχέση με την κύρια σύνταξη που προβλέπει ο Ν. 3655/2008 (νόμος Πετραλιά).

Απασχόληση συνταξιούχων

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος εισάγει νέες ρυθμίσεις και για την απασχόληση των συνταξιούχων.

Σύμφωνα με αυτές: α) Για όσους συνταξιούχους λόγω γήρατος φορέων κυρίας ασφάλισης, αναλαμβάνουν εργασία και δεν έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας τους, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων κύριων και επικουρικών. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 30 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, (περίπου 990 ευρώ σήμερα), καταβάλλεται μειωμένο κατά 70% .

Αν υπάρχουν παιδιά που είναι ανήλικα ή σπουδάζουν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24^{ου}

έτους της ηλικίας τους ή είναι ανάκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, το πάρα πάνω ποσό (των 990 ευρώ), προσαυξάνεται για κάθε παιδί κατά 6 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη (199 περίπου σήμερα).

Σε περίπτωση συρροής συντάξεων, η μείωση γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας σύνταξης και αν αυτό δεν επαρκεί το υπόλοιπο ποσό περικόπτεται από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες συντάξεις.

Σε όσους παίρνουν το κατώτατο όριο σύνταξης, η σύνταξή τους περιορίζεται στο οργανικό ποσό.

Στους συνταξιούχους που ασκούν δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) και του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) και δεν έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας τους, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων κύριων και επικουρικών. Υποχρεούνται δε στην καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών. Μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας, υποχρεούνται να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες εισφορές προσαυξημένες κατά 50%.

Σε περίπτωση που το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων υπερβαίνει τα 60 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη (1980 ευρώ περίπου σήμερα), το ποσό που υπερβαίνει το πάρα πάνω όριο περικόπτεται.

Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης κατά το διάστημα της αναστολής ή περικοπής της σύνταξης ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη ασφαλιστικών εισφορών, για την προσαύξηση της σύνταξης από τον φορέα που συνταξιοδοτείται ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, περί διπλοσυνταξιούχων. Αν αξιοποιήσει τον χρόνο στον φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης

γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.

Εάν οι συνταξιούχοι αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται και κερδίζουν, ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας τους, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, διακόπτεται η σύνταξη τους ή οι συντάξεις τους κύριες και επικουρικές.

Οι συνταξιούχοι για τους οποίους γίνεται λόγος πάρα πάνω, υποχρεούνται πριν αναλάβουν εργασία, ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα ή τους φορείς από τους οποίους συνταξιοδοτούνται για κύρια σύνταξη. Στους φορείς επικουρικής ασφάλισης υποβάλλεται σχετική δήλωση από τους συνταξιούχους αναπηρίας, καθώς και από τους συνταξιούχους γήρατος αν οι τελευταίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας τους. Παράλειψη υποβολής της δήλωσης έχει σαν συνέπεια τον καταλογισμό σε βάρος τους του ποσού των συντάξεων που έλαβαν κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας τους ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολούνταν και πρόστιμο επί του ποσού που καταλογίζεται ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

Οι πάρα πάνω περιορισμοί δεν έχουν εφαρμογή:

α) στον επιζώντα σύζυγο

β) στους συνταξιούχους του Ο.Γ.Α.

γ) στους πολύτεκνους των οποίων το ένα τουλάχιστο παιδί είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

δ) στα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν. (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72, καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας και

ε) στα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με το νόμο 3185/2003 και μέχρι τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας

τους.

Οι πάρα πάνω ρυθμίσεις ισχύουν για όσους συνταξιούχους αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν από τη δημοσίευση του νόμου, (15-7-2010) και μετά.

Για όσους συνταξιούχους έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται, οι πάρα πάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται από 1-1-2013.

Οι πάρα πάνω ρυθμίσεις έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούνται.

Κίνητρα παραμονής στην εργασία

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος, σε συνέχεια των όσων έχουν θεσπιστεί με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008 (νόμος Πετραλιά), για την παρακίνηση των ασφαλισμένων να παρατείνουν τον εργασιακό τους βίο, καθιερώνει ορισμένα κίνητρα.

Έτσι προβλέπεται ότι το ποσό της σύνταξης όσων συνταξιοδοτούνται από το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. μετά την ισχύ του νέου νόμου, εφ' όσον συμπληρώνουν άνω των 10.500 ημερών ασφάλισης και το 6ο έτος της ηλικίας τους προσ αυξάνεται για κάθε 300 ημέρες ασφάλισης πάνω από τις 10.500 και μέχρι 900 κατ' ανώτατο όριο.

Επίσης προβλέπεται ότι αυξάνεται το ποσό της σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου 35 ετών κατά 2,5% για κάθε ολόκληρο έτος ασφάλισης ή 300 ημέρες υπηρεσίας πέρα από το 35^ο έτος έως και το 37^ο και κατά 3,5% για κάθε ολόκληρο έτος πέρα από 37^ο έτος μέχρι και το 40^ο.

Η προσαύξηση δε αυτή χορηγείται και πέρα από το 80% του συντάξιμων αποδοχών. Από την προσαύξηση όμως αυτή εξαιρείται το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για το οποίο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της

νομοθεσίας του.

Αναφέρεται όμως ότι οι προσαυξήσεις αυτές δεν ισχύουν για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 και μετά.

Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου από 1-8-2010 θεσπίζεται η λεγόμενη «Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων», η οποία τηρείται σε αυτοτελή λογαριασμό του «Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών», που συστάθηκε με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008.

Η εισφορά αυτή παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, Ν.Α.Τ. και των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, υπολογίζεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης και καθορίζεται ως εξής:

- 1) Για συντάξεις από 1.400,01 ευρώ έως 1.700 ευρώ ποσοστό 3%.
- 2) Για συντάξεις από 1.700,01 έως 2.000 ευρώ ποσοστό 4%.
- 3) Για συντάξεις από 2.000,01 ευρώ έως 2.300 ευρώ ποσοστό 5%.
- 4) Για συντάξεις από 2.300,01 ευρώ έως 2.600 ευρώ ποσοστό 6%.
- 5) Για συντάξεις από 2.600,01 ευρώ έως 2.900 ευρώ ποσοστό 7%.
- 6) Για συντάξεις από 2.900,01 ευρώ έως 3.200 ευρώ ποσοστό 8%.
- 7) Για συντάξεις από 3.200,01 ευρώ έως 3.500 ευρώ ποσοστό 9% και
- 8) Για συντάξεις από 3.500,01 και άνω ποσοστό 10%.

Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των 1400 ευρώ.

Διευκρινίζεται ότι στο ποσό της σύνταξης συμπεριλαμβάνεται η ειδική προσαύξηση που καταβάλλεται από τον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και η χορηγούμενη προσαύξηση από τον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών του Ε.Τ.Α.Α. στους μονοσυνταξιούχους του Τομέα.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση της Ειδικής Εισφοράς οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας ή γήρατος που λαμβάνουν το εξω-ϊδρυματικό επίδομα ή το επίδομα αναπηρίας που προβλέπεται στο άρθρο 42 του Ν. 1140/1981, όπως ισχύει.

Στην περίπτωση που στο ίδιο πρόσωπο καταβάλλονται περισσότερες από μια κύριες συντάξεις, λαμβάνεται υπ. όψη το σύνολο των συντάξεων αυτών.

Η παρακράτηση γίνεται από το φορέα που καταβάλλει το μεγαλύτερο ποσό σύνταξης.

Στις περιπτώσεις που στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι, για τον προσδιορισμό του ποσού της σύνταξης λαμβάνεται υπ. όψη το συνολικό ποσό της σύνταξης που έχει μεταβιβαστεί και το παρακρατούμενο ποσό επιμερίζεται ανάλογα.

Ρυθμίσεις για τον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε)

Σύμφωνα με όσα ισχύουν ως τώρα οι ασφαλισμένοι του Ο.Α.Ε.Ε. δικαιούνται σύνταξη λόγω γήρατος μετά τη διακοπή του επαγγέλματος τους: α) όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος ηλικίας τους και έχουν συντάξιμο χρόνο 15 ετών β) όταν συμπληρώσουν το 60^ο έτος της ηλικίας και έχουν συντάξιμο χρόνο 35 ετών και γ) όταν συμπληρώσουν συντάξιμο χρόνο 37 ετών σε ασφαλιστικούς

οργανισμούς αυτοτελώς απασχολούμενων, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας.

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου ο χρόνος των 35 ετών ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε 36 χρόνια ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά 1 έτος και μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης τους. Το όριο ηλικίας των 60 ετών παραμένει.

Τα πάρα πάνω απεικονίζονται στον εξής πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	35	60
2011	36	60
2012	37	60
2013	38	60
2014	39	60
2015	40	60

Διευκρινίζεται ότι ο ανακαθορισμός του χρόνου ασφάλισης από 1-1-2011 αφορά όλους τους ασφαλισμένους του οργανισμού, είτε επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις που διέπουν τον Ο.Α.Ε.Ε., είτε με τις καταστατικές διατάξεις των καταργηθέντων και συγχωνευθέντων στον Ο.Α.Ε.Ε. Ταμείων (Ταμείο Επαγγελματιών - Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε), Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων (Τ.Α.Ε.), Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.).

Με τις διατάξεις της παραγράφου 15α περί των οποίων έγινε λόγος πάρα πάνω, το όριο ηλικίας των 60 ετών ή μικρότερο, που προβλέπεται από τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις για την συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αυξάνεται κατά ένα έτος για κάθε χρόνο από 1-1-2011, μέχρι τη συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων, εφ' όσον επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν με τις καταστατικές διατάξεις του πρώην Τ.Σ.Α., τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, ανακαθορίζονται από 1-1-2011, σύμφωνα με τον πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
2010	60	25
2011	61	25
2012	62	25
2013	63	25
2014	64	25
2015	65	25

Με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους όμως μπορούν να συνταξιοδοτηθούν και με 15 χρόνια ασφάλισης.

Κατά τη σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που απαιτείται, σύμφωνα με τον πάρα πάνω πίνακα, κατά το έτος, συμπλήρωσης του 60^{ου} έτους της ηλικίας.

Εννοείται ότι εφ' όσον επιλέγουν οι συνταξιοδοτικές διατάξεις του Ο.Α.Ε.Ε., δεν είναι δυνατή η συνταξιοδότηση με τα πάρα πάνω όρια.

Θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα

α) 60 ετών και 35 έτη ασφάλισης

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010, οι ασφαλισμένοι οι οποίοι μέχρι 31-12-2010 έχουν συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης, θα συνταξιοδοτούνται οποτεδήποτε, δηλαδή και μετά την 1-1-2011, χωρίς τις αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν, εφ' όσον βέβαια συμπληρώσουν το 60^ο έτος της ηλικίας τους.

Επί πλέον με την παράγραφο 18 εδάφιο 2 του άρθρου 10

του νόμου, προστέθηκε διάταξη, σύμφωνα με την οποία για την συμπλήρωση της 35ετίας έως 31-10-2010 προσμετράται και ο χρόνος αναγνώρισης, με βάση τη διάταξη του άρθρου 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβλήθηκε έως 31-12-2013.

Ο αναγνωριζόμενος στον Ο.Α.Ε.Ε. χρόνος ασφάλισης, με βάση το πάρα πάνω άρθρο είναι ο χρόνος της στρατιωτικής υπηρεσίας. Έτσι ο ασφαλισμένος του Ο.Α.Ε.Ε. που έχει έως 31-12-2010 χρόνο ασφάλισης μικρότερο των 35 ετών, συμπληρώνει όμως το χρόνο αυτό με την αναγνώριση της στρατιωτικής του υπηρεσίας, θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, και δεν θα απαιτηθούν οι αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση, εφ' όσον η αίτηση για την αναγνώριση της στρατιωτικής υπηρεσίας υποβληθεί μέχρι 31-12-2013.

β) 37 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του Ν. 3863/2010, περί των οποίων γίνεται λόγος πάρα πάνω, δεν θίγονται οι ασφαλισμένοι που έως 31-12-2010 συμπληρώνουν 37 έτη ασφάλισης και συνταξιοδοτούνται οποτεδήποτε, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της διάταξης του άρθρου 16 παράγραφος 1 του Ν. 3232/2004, δηλαδή χωρίς όριο ηλικίας.

Για όσους όμως δεν έχουν συμπληρώσει τα 37 έτη έως 31-12-2010 η δυνατότητα συνταξιοδότησης με 37 χρόνια ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας καταργείται.

Πρέπει να επισημανθεί, ότι με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, δεν επέρχεται καμιά μεταβολή και εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την 1-1-2011, οι πάρα κάτω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των ασφαλισμένων του Ο.Α.Ε.Ε.

α) 15 έτη ασφάλισης και ηλικία 65 ετών, με βάση τη διάταξη του άρθρου 20 παράγραφος 1 του Π.Δ. 258/2005.

β) 25 έτη ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας σε μητέρες - συζύγους αναπήρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου

5 του Ν. 3232/2004, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 61 του Ν. 3518/2006.

γ) 15 έτη ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, για άτομα που φέρουν συγκεκριμένης μορφής αναπηρία, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν. 612/1977, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα (τύφλωση, παραπληγία, τετραπληγία, νεφροπάθεια, σκλήρυνση κατά πλάκας, ακρωτηριασμός κλπ.).

Θεμελίωση δικαιώματος σε δεύτερη σύνταξη

Από τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, δεν προκύπτει καμιά μεταβολή, ως προς τη θεμελίωση δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος στον Ο.Α.Ε.Ε. και εξακολουθούν να ισχύουν οι αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις του άρθρου 47 του Ν.2084/1992 για δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος και αναπηρίας.

Γίνεται μνεία ότι για απονομή δεύτερης σύνταξης λόγω γήρατος, απαιτείται η συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας.

Ταυτόχρονη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος

Εξαίρεση από το ηλικιακό όριο των 65 ετών και από τις αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για θεμελίωση δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αποτελεί η περίπτωση της θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος και μόνο σε περισσότερες του έτους ασφαλιστικούς φορείς κύριας ασφάλισης ταυτόχρονα ή μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα.

Επισημαίνεται, ότι στο σημείο αυτό επέρχεται με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου διαφοροποίηση, ως προς τον καθορισμό του εξαμήνου και η αίτηση συνταξιοδότησης στον δεύτερο ασφαλιστικό φορέα, θα πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα, και όχι από την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης συνταξιοδοτικής απόφασης, όπως ίσχυε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 2150/1993.

Αναγνώριση χρόνων για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος

Ισχύουν και για τον Ο.Α.Ε.Ε. τα όσα πάρα πάνω έχουν εκτεθεί για την αναγνώριση χρόνων σε όλους τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

Στην υπ' αριθ. 103/8-12-2010 εγκύκλιο του Ο.Α.Ε.Ε. από την οποία αντλήθηκαν οι πάρα πάνω οδηγίες, παρατίθενται τα εξής παραδείγματα, σχετικά με τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος γήρατος παλαιών ασφαλισμένων, από 1-1-2011.

Παράδειγμα 1°

Ασφαλισμένος 57 ετών σήμερα συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το έτος 2012.

Επειδή κατά το έτος αυτό απαιτούνται 37 έτη ασφάλισης, ο ασφαλισμένος θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με την συμπλήρωση 37ετίας και ηλικία 60 ετών. Επομένως θα συνταξιοδοτηθεί το έτος 2014, που συμπληρώνει 37 έτη ασφάλισης και θα είναι 60 ετών, παρότι το έτος 2014 απαιτούνται 39 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 2°

Ασφαλισμένος 54 ετών, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το έτος 2013. Επειδή κατά το έτος αυτό απαιτούνται για συνταξιοδότηση 38 έτη ασφάλισης, ο ασφαλισμένος θα συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 38 ετών ασφάλισης και ηλικία 60 ετών. Επομένως θα συνταξιοδοτηθεί το έτος 2016 που συμπληρώνει το όριο ηλικίας και χρόνο ασφάλισης 38 ετών, παρότι το έτος 2016 απαιτούνται πλέον 40 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 3°

Ασφαλισμένος 60 ετών σήμερα, συμπληρώνει 35ετία το έτος 2011 με αναγνώριση στρατιωτικής θητείας δύο ετών. Επειδή κατά το έτος αυτό απαιτούνται 36 έτη ασφάλισης, ο ασφαλισμένος θε-

μελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση των 36 ετών. Επομένως θα συνταξιοδοτηθεί το έτος 2012 που συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο, παρότι το έτος 2012 απαιτούνται 37 έτη ασφάλισης.

Διευκρινίζουμε ότι η αναγνώριση της στρατιωτικής θητείας στο παραπάνω παράδειγμα θα μπορούσε να έχει πραγματοποιηθεί είτε πριν την 31-12-2010 είτε μετά και έως την υποβολή του συνταξιοδοτικού αιτήματος.

Παράδειγμα 4^ο

Ασφαλισμένος 57 ετών με χρόνο ασφάλισης 35 ετών (υποχρεωτική, προαιρετική διαδοχική ασφάλιση, ήδη αναγνωρισμένη στρατιωτική θητεία) ως την 31-12-2010, έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο έως 31-12-2010 χρόνο ασφάλισης και δεν επηρεάζεται από τον ανακαθορισμό του χρόνου που επιφέρουν οι νέες διατάξεις. Επομένως ακόμη κι αν διακόψει την άσκηση του επαγγέλματος, θα συνταξιοδοτηθεί το έτος 2013 που συμπληρώνει το 60ο έτος με 35 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 5^ο

Ασφαλισμένος με χρόνο ασφάλισης 34 ετών ως την 31-12-2010 ο οποίος θα ζητήσει την 31-12-2013 αναγνώριση στρατιωτικής θητείας 1 έτους τουλάχιστον, θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση του 60ου έτους και 35 έτη ασφάλισης, ακόμη κι αν διακόψει το επάγγελμα, διότι με το χρόνο στρατιωτικής θητείας συμπληρώνει 35ετή συντάξιμο χρόνο ως την 31-12-2010.

Παράδειγμα 6^ο

Ασφαλισμένη 58 ετών σήμερα, η οποία επιλέγει να συνταξιοδοτηθεί με καταστατικές διατάξεις πρώην Τ.Σ.Α. συμπληρώνει το 60ο έτος το 2012. Η ασφαλισμένη θα συνταξιοδοτηθεί με τη συ-

μπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και του 62ου έτους της ηλικίας δηλαδή με το όριο το προβλεπόμενο κατά το έτος 2012, παρότι η ίδια θα συμπληρώσει αυτό το όριο ηλικίας κατά το έτος 2014, που απαιτείται ηλικία 64 ετών.

Ο.Α.Ε.Ε. και διαδοχική ασφάλιση, σε σχέση με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010

Οι διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου για την διαδοχική ασφάλιση, που αναπτύχθηκαν πάρα πάνω, ισχύουν για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, επομένως και για τον Ο.Α.Ε.Ε.

Ο Ο.Α.Ε.Ε. επί του θέματος αυτού, έχει εκδώσει την υπ' αριθμό 81/12-10-2010 εγκύκλιο ,με την οποία παρέχονται λεπτομερείς οδηγίες, για την εφαρμογή των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης, του νέου ασφαλιστικού νόμου στους ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε.-

Ρυθμίσεις για Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.)

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, επέρχονται τροποποιήσεις στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που πρέπει να πληρούν από 1-1-2011 οι ασφαλισμένοι των Τομέων κύριας ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.),προκειμένου να λάβουν σύνταξη από τους τομείς αυτούς (Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών και Τομέας Ασφάλισης Νομικών).

Επίσης με τις ίδιες διατάξεις καθορίζονται οι περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, μέχρι 31-12-2010, οι οποίες δεν μεταβάλλονται με την ισχύ του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Έτσι με τη διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 10 του

Νόμου αυτού (Ν. 3863/2010), ορίζεται ότι γενικές ή καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν τη χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58^{ου} ή του 60^{ου} έτους της ηλικίας, έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.

Συνεπώς, οι ασφαλισμένοι των τομέων κυρίας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α., που μέχρι 31-12-2010 έχουν συμπληρώσει 35ετή ασφάλιση και ηλικία 58 ετών οι γυναίκες και 60 ετών οι άντρες, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν από τους πάρα πάνω τομείς, **οποτεδήποτε**, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που επέρχονται στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, από την εφαρμογή του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Επίσης σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του νέου ασφαλιστικού νόμου, οι διατάξεις που προβλέπουν την συνταξιοδότηση των ανεξάρτητα απασχολουμένων με 37 έτη ασφάλισης σε φορείς αυτοαπασχολουμένων, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010, 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.

Συνεπώς οι ασφαλισμένοι, των Τομέων κυρίας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. που μέχρι 31/12/2010 έχουν συμπληρώσει 37 έτη ασφάλισης, μπορεί να συνταξιοδοτηθούν από τους πάρα πάνω τομείς, **οποτεδήποτε**, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας.

Από 1/1/2011, η δυνατότητα αυτή καταργείται.

Όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31-12-2010 με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992 (χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, χρόνος γονικής άδειας, ανατροφής παιδιών κλπ.), μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οποτεδήποτε με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ισχύουν το 2010, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31/12/2013.

Συνεπώς, τα πρόσωπα που συμπληρώνουν 35 έτη ασφάλι-

σης μέχρι 31-12-2010, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου που μπορεί να αναγνωριστεί με τις διατάξεις του Ν. 2084/1992 και έχουν το απαιτούμενο όριο ηλικίας (το 60ο έτος οι άντρες και το 58ο οι γυναίκες), για να μπορούν να συνταξιοδοτηθούν από 1-1-2011 και μετά, οποτεδήποτε, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που επέρχονται με το νέο ασφαλιστικό νόμο στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση αναγνώρισης των χρόνων αυτών, μέχρι 31-12-2013.

Με τις ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, επέρχονται τροποποιήσεις στα ισχύοντα μέχρι τώρα, για τους ασφαλισμένους των διαφόρων Τομέων του Ε.Τ.Α.Α.-

Οι τροποποιήσεις αυτές είναι οι εξής:

Α΄ Ασφαλισμένοι μέχρι 31-12-1992 (Παλαιοί ασφαλισμένοι)

1- Συνταξιοδότηση αντρών με 35 έτη ασφάλισης και ηλικία 60 ετών.

Σ' αυτούς ο χρόνος ασφάλισης των 35 ετών αυξάνεται κατά 1 έτος από 1-1-2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης, ενώ το απαιτούμενο όριο ηλικίας παραμένει αμετάβλητο.

Η εξέλιξη αυτή απεικονίζεται στον πάρα κάτω πίνακα:

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	36	58
2012	37	59
2013	38	60
2014	39	60
2015	40	60

Ορίζεται όμως ότι οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών στην ασφάλιση.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2012 και έχει ηλικία 58 ετών. Το 2012 απαιτούνται για συνταξιοδότηση 37 έτη ασφάλισης και ηλικία 60 ετών, οπότε ο ασφαλισμένος αυτός θα συνταξιοδοτηθεί το 2014, οπότε και συμπληρώνει τις πάρα πάνω προϋποθέσεις, παρ' όλο που εκείνο το έτος απαιτούνται 39 έτη ασφάλισης.

Η ρύθμιση αυτή αφορά και τους τρεις τομείς κυρίας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., Τ.Σ.Α.Υ. Τ.Α.Ν.).

2- Συνταξιοδότηση γυναικών με 35 έτη ασφάλισης και ηλικία 58 ετών.

Ο χρόνος ασφάλισης των 35 ετών, αυξάνεται κατά 1 έτος από 1-1-2011 και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης, ενώ και το απαιτούμενο όριο ηλικίας των 58 ετών αυξάνεται κατά 1 έτος από 1-1-2012 και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι το 60^ο έτος.

Η εξέλιξη αυτή απεικονίζεται στον πάρα κάτω πίνακα.

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	36	58
2012	37	59
2013	38	60
2014	39	60
2015	40	60

Ορίζεται και εδώ, ότι οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα: ασφαλισμένη συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2012 και έχει ηλικία 58 ετών. Το 2012 απαιτούνται για συνταξιοδότηση 37 έτη ασφάλισης και ηλικία 59 ετών, οπότε η ασφαλισμένη θα συνταξιοδοτηθεί το 2014, που συμπληρώνει τις πάρα πάνω προϋποθέσεις (37 έτη ασφάλισης και ηλικία 59 ετών), παρ' όλο που εκείνο το έτος απαιτούνται 39 έτη ασφάλισης.

Και η πάρα πάνω ρύθμιση αφορά και τους τρεις τομείς του Ε.Τ.Α.Α.

3- Συνταξιοδότηση γυναικών (παράγραφος 15^Α άρθρου 10 του Ν. 3863/2010).

Το όριο ηλικίας των 60 ετών, που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση ασφαλισμένων, αυξάνεται κατά 1 έτος από 1-1-2011 και για κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας.

Η ρύθμιση αυτή αφορά τις γυναίκες ασφαλισμένες των τομέων κυρίας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. και τις έγγαμες γυναίκες του Τομέα Ασφάλισης Νομικών.

Η εξέλιξη αυτή των ορίων ηλικίας, απεικονίζεται στους πάρα κάτω πίνακες ανά τομέα.

Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.).

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	25	61
2012	25	62
2013	25	63
2014	25	64
2015	25	65

Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.)

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	22	61
2012	22 ½	62
2013	23	63
2014	23 ½	64
2015	24	65
2016	24 ½	65
2017	25	65

Τομέας Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.)

	ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΓΓΑΜΕΣ	
	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛ.	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛ.	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	25	61	24 ½	61
2012	25	62	25	62
2013	25	63	25	63
2014	25	64	25	64
2015	25	65	25	65

Σε όλες τις πάρα πάνω περιπτώσεις, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας που διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ορίου ηλικίας, δηλαδή κατά τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη του Τ.Σ.Α.Υ., η οποία το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος της ηλικίας και έχει 22 έτη ασφάλισης, θα συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας της, δηλαδή το 2014, οπότε θα έχει συμπληρώσει και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης.

Πρέπει να επισημανθεί, ότι στις περιπτώσεις γυναικών του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και του Τ.Α.Ν., θα πρέπει κατά τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας, να έχει αντίστοιχα συμπληρωθεί και ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης (25 έτη) .

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις των γυναικών ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α.Υ. και των εγγάμων γυναικών ασφαλισμένων στο Τ.Α.Ν., όπου ο απαιτούμενος χρόνος αυξάνεται σταδιακά, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2084/1992, οι πάρα πάνω γυναίκες προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν, θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει τον χρόνο ασφάλισης που απαιτείται κατά το έτος συνταξιοδότησης και όχι εκείνο που απαιτείται κατά τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας.

Παράδειγμα:

Ασφαλισμένη του Τ.Σ.Α.Υ. που συμπληρώνει το 2012 το 60^ο

έτος της ηλικίας, θα συνταξιοδοτηθεί το 2014, οπότε και συμπληρώνει το 62^ο έτος της ηλικίας, εφ' όσον έχει τουλάχιστον 23 ½ έτη ασφάλισης.

Πρέπει επίσης να επισημανθεί, ότι οι έγγαμες γυναίκες ασφαλισμένες του Τ.Α.Ν., που μέχρι 31-12-1997 είχαν συμπληρώσει τις τότε απαιτούμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (15 έτη ασφάλισης, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας) και σύμφωνα με έγγραφο του Υπουργείου Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από δελτίο τύπου της τότε πολιτικής ηγεσίας και απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών, μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν οποτεδήποτε, χωρίς διαφοροποίηση των ορίων ηλικίας, με την ισχύ του Ν. 2084/1992, εξακολουθούν να έχουν το πάρα πάνω δικαίωμα (βλ. την υπ' αριθ. Φ. 80000/οικ./20854/1202/16-9-2010 εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης).

4- Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των μητέρων με ανήλικα παιδιά, καθορίζεται από 1/1/2011 στο 55^ο έτος της ηλικίας, από 1/1/2012 στο 58^ο έτος της ηλικίας και από το 2013 στο 65^ο έτος.

Η ρύθμιση αυτή, αφορά μόνο τις μητέρες ανηλίκων παιδιών ασφαλισμένες στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών, καθώς για τον Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και τον Τ.Σ.Α.Υ., δεν προβλέπεται από τις καταστατικές τους διατάξεις, η συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά με μικρότερο όριο ηλικίας και χρόνο ασφάλισης σε σχέση με τις λοιπές ασφαλισμένες γυναίκες.

Όσον αφορά στη χορήγηση μειωμένης σύνταξης στις μητέρες ανηλίκων παιδιών, αυτή δεν έχει εφαρμογή στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφού δεν προβλέπεται η χορήγηση μειωμένης σύνταξης σε μητέρες ανηλίκων παιδιών, από τις καταστατικές διατάξεις του Τομέα Ασφάλισης Νομικών.

Επίσης πρέπει να επισημανθεί, ότι με τους ίδιους όρους με τις μητέρες ανηλίκων παιδιών, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν από τον Τ.Α.Ν. και οι χήροι πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Η εξέλιξη των προϋποθέσεων για την κατηγορία αυτή ασφαλισμένων μητέρων, απεικονίζεται στον πάρα κάτω πίνακα.

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2011	22	55
2012	22 ½	58
2013	23	65
2014	23 ½	65
2015	24	65
2016	24 ½	65
2017	25	65

Η ασφαλισμένη μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται και ισχύει, κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εφ' όσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού.

Παράδειγμα: μητέρα ανηλίκου παιδιού, συμπληρώνει 25 έτη ασφάλισης το 2011, έχει όμως ηλικία 53 ετών. Προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί, θα πρέπει να συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας της, οπότε θα συνταξιοδοτηθεί το 2013, παρ' όλο που εκείνο το έτος απαιτείται η συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας και ανεξάρτητα εάν το ανήλικο παιδί έχει πια ενηλικιωθεί.

Όσον αφορά τον απαιτούμενο για συνταξιοδότηση χρόνο ασφάλισης, δεδομένου ότι αυξάνεται σταδιακά, κατά τα όσα προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2084/1992, οι μητέρες ανηλίκων παιδιών προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν, θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το χρόνο ασφάλισης που απαιτείται κατά το έτος συνταξιοδότησης, εφ' όσον ως προς τις ημέρες ασφάλισης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 47 του Ν. 2084/1992.

Παράδειγμα:

Μητέρα ανηλίκου που συμπληρώνει το 2012 22 ½ χρόνια ασφάλισης και έχει ηλικία 56 ετών θα συνταξιοδοτηθεί το 2014,

οπότε και συμπληρώνει το 58^ο έτος της ηλικίας της, εφ' όσον έχει τουλάχιστον 23 ½ έτη ασφάλισης.

Πρέπει να επισημανθεί, ότι οι μητέρες ανηλίκων, που μέχρι 31-12-1997 έχουν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που όριζε το καταστατικό του τέως Ταμείου Νομικών (σήμερα Τομέας Ασφάλισης Νομικών του Ε.Τ.Α.Α.), δηλαδή 15 έτη ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας και όπως προαναφέρθηκε, μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν οποτεδήποτε, διατηρούν το πάρα πάνω δικαίωμα, όπως και οι έγγαμες γυναίκες.

5- Συνταξιοδότηση διπλοσυνταξιούχων.

Οι ασφαλισμένοι των Τομέων κύριας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α., που λαμβάνουν σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας, από άλλον ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης πλην Ο.Γ.Α. ή το Δημόσιο, εκτός των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και των μητέρων που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παράγραφος 4 του Ν. 1892/1990, δικαιούνται από τους Τομείς Κύριας Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. σύνταξη με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και μειωμένη σύνταξη κατά 50% με τη συμπλήρωση 16 ετών ασφάλισης.

Ειδικά, για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας με εξαίρεση την περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, σε περισσότερους του ενός φορείς κυρίας ασφάλισης ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την έναρξη της συνταξιοδότησης, από τον πρώτο φορέα.

Επισημαίνεται, ότι στην περίπτωση της ταυτόχρονης συνταξιοδότησης ή εντός εξαμήνου, ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις των Τομέων, **μόνο όσον αφορά τα όρια ηλικίας, ενώ όσον αφορά τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, για τη συνταξιοδότηση των πάρα πάνω προσώπων, απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον 20 ετών ασφάλισης.**

Όσον αφορά τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 18

του Ν.3232/2004, για τη λήψη μειωμένης σύνταξης κατά 3% για κάθε έτος που λείπει από το επόμενο της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης και μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, από τους έμμισθους ασφαλισμένους του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και του Τ.Σ.Α.Υ. και τους δικαστικούς υπαλλήλους έμμισθους ασφαλισμένους του Τομέα Ασφάλισης Νομικών, μετά τη συνταξιοδότησή τους από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή Δ.Ε.Κ.Ο., εξακολουθεί να ισχύει.

6- Υπαγωγή ασφαλισμένων του Ε.Τ.Α.Α. στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε.

Με τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 18 του νέου ασφαλιστικού νόμου ορίστηκε ότι «όσοι ασφαλίστηκαν σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης πριν την 1-1-1993 και είναι σήμερα ασφαλισμένοι στον κλάδο κύριας σύνταξης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), εφ' όσον ασκούν δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του Οργανισμού **και δεν είναι συναφής με την επαγγελματική ιδιότητα του μηχανικού**, αναφέροντας στη συνέχεια ότι η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από τον επόμενο μήνα της δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλ. από 1-8-2010 και ότι κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

Στο υπ. αριθ. Φ 80000/21466/1211/16-9-2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων -Δ/ση Κύριας Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων- Τμήμα Β' του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που απευθύνεται προς τον Ο.Α.Ε.Ε. και το Ε.Τ.Α.Α. και κοινοποιείται στους Τομείς Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών και Ασφάλισης Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. αναφέρεται, σχετικά με τη διάταξη αυτή κατά λέξη: «Επισημαίνουμε ότι παρ' όλο που από τη διάταξη προβλέπεται εξαίρεση από την ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε., μόνο όσων ασφαλισμένων του

Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. ασκούν δραστηριότητα που είναι συναφής με το επάγγελμα του μηχανικού, από την ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε., θα εξαιρούνται για λόγους ίσης μεταχείρισης, οι υγειονομικοί και νομικοί που η δραστηριότητα για την οποία προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον Οργανισμό είναι συναφής με την επαγγελματική δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στους αντίστοιχους τομείς του Ε.Τ.Α.Α. Για το ζήτημα αυτό θα υπάρξει και σχετική νομοθετική ρύθμιση. Στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται επίσης ότι όσον αφορά το ζήτημα που έχει προκύψει με τους μέχρι 31-12-1992 υγειονομικούς που έχουν υπαχθεί στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και οι οποίοι από την ισχύ της νέας ρύθμισης θα διαγραφούν υποχρεωτικά από τον Κλάδο, θα αντιμετωπιστεί νομοθετικά ως προς το ύψος της παροχής που θα λάβουν από το Κλάδο Μονοσυνταξιούχων για το χρόνο ασφάλισης που έχουν διανύσει σ' αυτόν, μετά από σχετική αναλογιστική μέλητη.

7- Εφαρμογή διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και της Ειδικής Προσαύξησης του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του τέως Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Με τις διατάξεις του Ν. 3518/2006 αναδιορθώθηκαν οι κλάδοι του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

Στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης αυτής, με τη διάταξη του άρθρου 2 του νόμου αυτού καταργήθηκε από 1-1-2007 ο Ειδικός Λογαριασμός Πρόσθετων Παροχών (Ε.Λ.Π.Π.) και η πρόσθετη σύνταξη του Λογαριασμού αυτού αντικαταστάθηκε από την ιδική προσαύξηση, η οποία βαρύνει τον κλάδο Κύριας Σύνταξης του Ταμείου από το οποίο και καταβάλλεται.

Επίσης με τη διάταξη του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, ορίστηκαν οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής ή προαιρετικής αντίστοιχα υπαγωγής των ασφαλισμένων προσώπων στην Ειδική Προσαύξηση.

Με τη διάταξη του άρθρου 6, καθορίστηκε ως χρόνος ασφάλισης για την θεμελίωση δικαιώματος στην Ειδική Προσαύξηση ο διαδραμών στην Ειδική Προσαύξηση από την πρώτη του επομένου της δημοσίευσης του αυτού Νόμου (1-1-2007), καθώς και ο χρόνος που έχει διανυθεί στην ασφάλιση του Ε.Λ.Π.Π.

Με την διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ορίζεται ότι οι περί διαδοχικής ασφάλισης διατάξεις, έχουν εφαρμογή μεταξύ του καταργηθέντος Ε.Λ.Π.Π. και των άλλων φορέων επικουρικής ασφάλισης, εφ' όσον ο χρόνος δεν θεωρήθηκε ως χρόνος ασφάλισης στην Ειδική Προσαύξηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.

Αντίθετα οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης δεν θα εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο διανυθείς χρόνος στον Ε.Λ.Π.Π., θεωρούνταν χρόνος ασφάλισης στην ειδική προσαύξηση, με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούνται οι χρόνοι ασφάλισης των εργαζόμενων σε άλλους επικουρικούς φορείς.

Έτσι με την διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του νέου ασφαλιστικού νόμου (3863/2010), ορίστηκε ότι σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, ο χρόνος υπαγωγής στην ασφάλιση άλλου επικουρικού φορέα και σε αυτήν του καταργούμενου Ε.Λ.Π.Π., μπορεί να συνυπολογιστεί με τις ισχύουσες περί διαδοχικής ασφάλισης διατάξεις στο χρόνο της Ειδικής Προσαύξησης, με την προϋπόθεση, ότι δεν έχει χωρίσει Ασφάλιση στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. - Τομέας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, ή σε προγενέστερο επικουρικό φορέα, στον οποίο μπορεί να συνυπολογιστεί ο χρόνος αυτός. Η διάταξη ισχύει από 1-1-2006.

8- Καθορισμός συντάξιμων αποδοχών Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν 3232/2004 ορίστηκε για τους διαδοχικά ασφαλισμένους από 1-1-1979 και μετά, καθώς και για όσους ασφαλίστηκαν οποτεδήποτε, από φορέα ασφάλισης μισθωτών σε φορέα ασφάλισης αυτοτελώς

απασχολουμένων και αντίστροφα, νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων, με χορήγηση από τον αρμόδιο για απονομή της σύνταξης Οργανισμό του αθροίσματος των τμηματικών ποσών σύνταξης που αντιστοιχούν στο χρόνο ασφάλισης των δικαιούχων στον κάθε φορέα ασφάλισής τους.

Για τον υπολογισμό αυτού του τμηματικού ποσού σύνταξης, ο απονέμων φορέας, ο οποίος διεξάγει όλη τη διαδικασία υπολογισμού, λαμβάνει υπ' όψη τις συντάξιμες αποδοχές, των αντίστοιχων χρονικών περιόδων ασφάλισης, όπως προβλέπονται από την πάγια νομοθεσία των Καταστατικών των Ασφαλιστικών Οργανισμών και τις οποίες οι τελευταίοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν με αλληλογραφία στον απονέμοντα φορέα.

Το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., το οποίο ασφαρίζει και μισθωτούς, διαβίβαζε μέχρι και την 31-12-2005, στους απονέμοντες τη σύνταξη Οργανισμούς, το ποσό το οποίο είχε με Υπουργική Απόφαση οριστεί να υπολογίζεται βάσει τεκμαρτού μισθού που ισοδυναμούσε με το βασικό μισθό δημοσίου υπαλλήλου 2ου βαθμού του έτους 1981, προσαυξημένου κατά 12% για τους μόνο συνταξιούχους και κατά 6% για τους διπλοσυνταξιούχους με τις κατ' έτος αυξήσεις.

Με την ψήφιση του Ν. 3518/2006 περί Αναδιάρθρωσης του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και με τη διάταξη του άρθρου 8 παράγραφος 1 αυτού, προβλέφθηκε ότι από 1-1-2006 το ποσό σύνταξης για τους μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους του Ταμείου και για 35 χρόνια ασφάλισης θα ανέρχονταν σε 816 ευρώ.

Σαν αποτέλεσμα εμφανίστηκε αδυναμία συνάρτησης αυτού του συντάξιμου ποσού, με το ποσό των συντάξιμων αποδοχών προς γνωστοποίηση στους απονέμοντες τη σύνταξη φορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 1 του Ν. 3232/2004.

Προς άρση αυτού του προβλήματος, με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του νέου ασφαλιστικού νόμου (3863/2010), προσδιορίζεται ως ποσό συντάξιμων αποδοχών του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του

Ε.Τ.Α.Α., από 1-1-2006, το ποσό των χιλίων είκοσι (1.020) ευρώ στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης στις οποίες ο Τομέας αυτός καθίσταται συμμετέχων Οργανισμός στην απονομή σύνταξης.

Το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται κατά το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων του Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. –

Με τη συγκεκριμένη διάταξη, επιλύθηκε νομοθετικά το ζήτημα των συντάξιμων αποδοχών του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3232/2004 και να διεκπεραιωθούν οι συνταξιοδοτικές υποθέσεις που παραμένουν εκκρεμείς, λόγω της πάρα πάνω αναφερόμενης νομικής ασυμβατότητας.

(Έγγραφο Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Φ. 1500/οικ/20074/372/20-9-2010).

B. Ασφαλισμένοι από 1-1-1993 (νέοι ασφαλισμένοι)

1- Συνταξιοδότηση ασφαλισμένων με 40 έτη ασφάλισης και ηλικία 60 ετών.

Οι ασφαλισμένοι μετά την 1-1-1993 σε οποιονδήποτε φορέα κυρίας ασφάλισης πλην Ο.Γ.Α. θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 60^{ου} έτους της ηλικίας.

Για την συμπλήρωση του πάρα πάνω χρόνου, λαμβάνεται υπ' όψη και ο χρόνος ασφάλισης σε οποιονδήποτε ομοειδή φορέα.

2- Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά.

Οι μητέρες ανηλίκων παιδιών, συνταξιοδοτούνται από 1/1/2013, με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, ενώ για τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης απαιτείται η συμπλήρωση του

60^{ου} έτους της ηλικίας.

Κατόπιν τούτου η διάταξη του άρθρου 144 του Ν. 3655/2008 που προέβλεπε την σταδιακή κατάργηση της λήψης μειωμένης σύνταξης, δεν έχει εφαρμογή.

Σημειώνεται, ότι με τις ίδιες προϋποθέσεις με τις μητέρες ανηλίκων παιδιών, συνταξιοδοτούνται και οι χήροι πατέρες ανήλικων παιδιών.

3- Συνταξιοδότηση μητέρων με 3 τουλάχιστον παιδιά.

Η συνταξιοδότηση των μητέρων με 3 τουλάχιστο παιδιά, με ευεργετικές διατάξεις καταργείται.

Διατάξεις που δεν μεταβάλλονται με το Ν. 3863/2010

1- Συνταξιοδότηση με 15 έτη ασφάλισης και ηλικία 65 ετών.

Η δυνατότητα παλαιών και νέων ασφαλισμένων, να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση 15 ετών ασφάλισης και ηλικία 65 ετών, εξακολουθεί να ισχύει χωρίς τροποποιήσεις.

2- Συνταξιοδότηση μητέρων με ανίκανα παιδιά, με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 61 του Ν. 3518/2006, όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 140 του Ν. 3655/2008, εξακολουθεί να ισχύει για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους. Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι το δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη συνταξιοδότηση μητέρας με ανάπηρο παιδί, μπορεί να ασκηθεί από τον ασφαλισμένο πατέρα, αν η ασφαλισμένη μητέρα δεν το ασκήσει ή αυτή έχει αποβιώσει. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού από τον ασφαλισμένο πατέρα, πρέπει να προηγηθεί η υποβολή από την μητέρα υπεύθυνης δήλωσης προς τον αρμόδιο φορέα,

ότι δεν πρόκειται αυτή να ασκήσει το δικαίωμα συνταξιοδότησης.

Αν ο γάμος λυθεί, το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που έχει τη γονική μέριμνα των παιδιών.

Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που ο γονέας έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής λόγω σωματικής αναπηρίας του τέκνου.

3- Συνταξοδότηση συζύγων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω.

Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του Ν. 3232/2004, εξακολουθεί να ισχύει για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους.

Η διάταξη αυτή ορίζει ότι μητέρες ανάπηρων παιδιών με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, καθώς και σύζυγοι ανάπηρων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, εφ' όσον έχουν διανύσει τουλάχιστον δεκαετή έγγαμο βίο, ασφαλισμένοι σε φορείς κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 7.500 ημερών εργασίας ή 25 ετών ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση. Για την συμπλήρωση του πάρα πάνω χρόνου δεν συνυπολογίζεται ο προβλεπόμενος από την παραγρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3029/2062 χρόνος (πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί που αποκτούν από 1-1-2003 και μετά).

Το καταβαλλόμενο ποσό σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το πλήρες κατώτατο όριο σύνταξης λόγω γήρατος που καταβάλλεται κάθε φορά από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου στους ασφαλισμένους στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ((Ε.Τ.Α.Π.- Μ.Μ.Ε.)

Με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008, έχει συσταθεί το «Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε.).

Στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ταμείου αυτού εντάχθηκαν:

α) Ο Γενικός Λογαριασμός του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.), ως Τομέας Σύνταξης Προσωπικού Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.), β) Ο Κλάδος Κυρίας Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., ως Τομέας Κυρίας Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. γ) Ο Κλάδος Κυρίας Ασφάλισης του Ταμείου Ασφάλισης Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου (Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.), ως Τομέας Ασφάλισης Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου (Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.) δ) Ο Κλάδος Κυρίας Ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου του Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ., ως Τομέας Ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, ε) Ο Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επίκαιρων Τηλεόρασης του Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ., ως Τομέας Ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επίκαιρων Τηλεόρασης, στ) Ο Κλάδος Κύριας Σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Α.) ως Τομέας Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Α.), ζ) Ο Κλάδος Κυρίας Σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Θ.), ως Τομέας Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Θ.) και η) Ο Κλάδος Συντάξεων Τεχνικών Τύπου και χορηγήσεως Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας

του Ταμείου Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών (Τ.Α.Τ.Τ.Α.), ως Τομέας Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Α.Τ.Τ.Α.Θ.).

Ορίστηκε δε ότι οι πάρα πάνω Τομείς διέπονται από τις καταστατικές διατάξεις των αντιστοίχων εντασσόμενων κλάδων και λογαριασμών, καθώς και τις διατάξεις της γενικότερης νομοθεσίας, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.

Με τις ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, επέρχονται αλλαγές στους ασφαλισμένους των Τομέων του Ε.Τ.Α.Π.- Μ.Μ.Ε.

Ας δούμε ποιές είναι αυτές:

Με τις διατάξεις του 1^{ου} εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 3232/2004 είχε δοθεί στους μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους όλων των Τομέων του Κλάδου Κυρίας Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε., η δυνατότητα συνταξιοδότησης, με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του νέου νόμου, γίνεται προσθήκη διατάξεων στο τέλος του πρώτου εδαφίου της πάρα πάνω αναφερόμενης διάταξης, με τις οποίες προβλέπεται αύξηση τόσο του απαιτούμενου χρόνου (των 35 ετών) από 1-1-2011 κατά 1 έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης, όσο και του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας (58ο έτος) από 1-1-2012 κατά 1 έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.

Σύμφωνα όμως με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου κατά το μεταβατικό διάστημα 2011-2014 που αυξάνεται σταδιακά ο συντάξιμος χρόνος και το όριο ηλικίας, ο ασφαλισμένος ή η ασφαλισμένη θα δικαιούνται σύνταξη με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης που θα ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που το 2012 συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που απαιτείται το έτος αυτό

(το 2012), δηλαδή όταν συμπληρώσει 37 έτη ασφάλισης και το 59^ο έτος της ηλικίας. Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή, ο συγκεκριμένος ασφαλισμένος θα έπρεπε να συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης και το 60^ο έτος της ηλικίας του.

Η σταδιακή αύξηση του συντάξιμου χρόνου και του ορίου ηλικίας, διαμορφώνεται ως εξής:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ 35 ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	35	58
1-1-2011 έως 31-12-2011	36	58
1-1-2012 έως 31-12-2012	37	59
1-1-2013 έως 31-12-2013	38	60
1-1-2014 έως 31-12-2014	39	60
1-1-2015 και μετά	40	60

Πρέπει να επισημανθεί ότι με τη διάταξη του 2^{ου} εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 3232/2004 είχε οριστεί για τους ασφαλισμένους αυτούς, ότι καταστατικές διατάξεις των φορέων αυτών ή γενικές διατάξεις που προβλέπουν τη συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας ή με όριο ηλικίας, ευνοϊκότερο του 58^{ου} ή με ειδικούς περιορισμούς, ως προς τον χρόνο ασφάλισης που λαμβάνεται υπ' όψη για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εξακολουθούν να ισχύουν.

Η διάταξη αυτή παραμένει όπως έχει, και μετά το νέο ασφαλιστικό νόμο.

Δεδομένου όμως ότι με τις γενικές διατάξεις της περίπτωσης 6β του άρθρου 48 του Ν.2084/1992 σχετικά με την 35ετία, διατηρήθηκε η δυνατότητα των μέχρι 31-12-1982 υπαχθέντων στην ασφάλιση να συνταξιοδοτούνται χωρίς όριο ηλικίας, σε αντίθεση με τους υπαχθέντες στην ασφάλιση από 1-1-1983 έως 31-12-1992, για τους οποίους με τις ίδιες διατάξεις τέθηκε ως όριο ηλι-

κίας το 58ο έτος, από το συνδυασμό των διατάξεων που προαναφέρθηκαν (των νόμων 2084/1992 και 3232/2004) και των διατάξεων του Ν.3863/2010 **προκύπτει ότι οι μέχρι 31-12-1982 ασφαλισμένοι, δεν θίγονται από τις μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω 35ετίας που επέρχονται με το νέο ασφαλιστικό νόμο.**

Επομένως, οι ρυθμίσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010 καταλαμβάνουν στο πεδίο εφαρμογής τους μόνο τους από 1-1-1983 έως 31-12-1992 υπαχθέντες στην ασφάλιση άντρες και γυναίκες.

Στις διατάξεις της παραγράφου 9 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 10 του νέου ασφαλιστικού νόμου, υπάρχουν ρυθμίσεις για την προστασία των δικαιωμάτων συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, που θελελιώνονται μέχρι 31/12/2010.

Ειδικότερα, με τη ρύθμιση της παραγράφου 9, προβλέπεται ότι οι από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010 το χρόνο ασφάλισης των 35 ετών και το 58^ο έτος της ηλικίας τους, κατοχυρώνουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα, το οποίο δεν θίγεται από τυχόν παραμονή τους στην εργασία, μετά την πάρα πάνω ημερομηνία και τη συνέχιση της ασφάλισής τους.

Με τη ρύθμιση δε του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 10 προβλέπεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 3518/2006 έχουν εφαρμογή μέχρι 31-12-2010.

Έτσι οι μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένοι των Τομέων αυτών, οι οποίοι συμπληρώνουν έως το τέλος του 2010 τα 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν χωρίς όριο ηλικίας οποτεδήποτε και μετά την πάρα πάνω ημερομηνία, αφού κατοχυρώνουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα.

Η δυνατότητα όμως αυτή σταματά, για όσους συμπληρώνουν τον αναφερόμενο συντάξιμο χρόνο από 1-1-2011 και μετά, αφού η σχετική διάταξη δεν έχει εφαρμογή μετά από την ημερομηνία αυτή.

Μεταβολές και για τους ασφαλισμένους αυτούς, επέρχονται και με τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 15 του άρθρου 10 του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Με τις διατάξεις αυτές αυξάνονται σταδιακά από 1-1-2011, τα όρια ηλικίας που απαιτούνται για την συνταξιοδότηση ορισμένων κατηγοριών ασφαλισμένων, για τις οποίες δεν γίνεται ειδική μνεία στο νόμο.

Ειδικότερα, για τους μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους (άντρες και γυναίκες), για τους οποίους από καταστατικές ή γενικές διατάξεις, παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης πλήρους σύνταξης, με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους ή με όριο ηλικίας μικρότερο από αυτό, προβλέπεται σταδιακή αύξηση του απαιτούμενου ορίου ηλικίας κατά 1 έτος κάθε χρόνο από 1-1-2011 μέχρι να διαμορφωθεί στο 65^ο έτος.

Όπου εξάλλου προβλέπεται η συνταξιοδότηση γυναικών με μειωμένη σύνταξη, με όριο ηλικίας μικρότερο του 60^{ου}, το όριο αυτό αυξάνεται μέχρι να διαμορφωθεί το 60^ο.

Σύμφωνα με τις πάρα πάνω διατάξεις για παράδειγμα:

α) Το 60^ο έτος της ηλικίας που απαιτείται για τη συνταξιοδότηση, με πλήρη σύνταξη των αντρών και γυναικών ασφαλισμένων στο πρώην Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. με 25 έτη ασφάλισης, από 1-1-2011 αυξάνεται σταδιακά, προκειμένου το 2015 να διαμορφωθεί στο 65^ο έτος της ηλικίας.

β) Το 55^ο έτος της ηλικίας, που απαιτείται για την συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη των γυναικών ασφαλισμένων στο πρώην Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. με 20 έτη ασφάλισης, αυξάνεται από 1-1-2011 σταδιακά, προκειμένου το 2020 να διαμορφωθεί στο 60^ο.

γ) Το 60^ο έτος της ηλικίας, που απαιτείται για τη συνταξιοδότηση των αντρών ασφαλισμένων, με 20 έτη ασφάλισης και το 55^ο έτος που απαιτείται για την συνταξιοδότηση με 25 έτη ασφάλισης των γυναικών ασφαλισμένων στο πρώην Τ.Α.Τ.Τ.Α., από 1-1-2011 αυξάνεται σταδιακά προκειμένου τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα, να διαμορφωθεί στο 65^ο έτος της ηλικίας.

δ) Το 55^ο έτος της ηλικίας, που απαιτείται για τη συνταξιοδότηση με μειωμένη σύνταξη των γυναικών υπαλλήλων πρακτορείων, οι οποίες είναι ασφαλισμένες στο πρώην Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Αθηνών με 25 έτη ασφάλισης, αυξάνεται από 1-1-2011 σταδιακά, προκειμένου να διαμορφωθεί στο 60^ο έτος της ηλικίας.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 15 του άρθρου 10 του νέου νόμου, κατά το μεταβατικό διάστημα της σταδιακής αύξησης των προβλεπόμενων ορίων ηλικίας, ο ασφαλισμένος ή η ασφαλισμένη κατοχυρώνει το όριο ηλικίας, το οποίο θα απαιτείται κατά το έτος που συμπληρώνει το κατά περίπτωση όριο ηλικίας που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δηλαδή το 2010. **Εννοείται, ότι οι ασφαλισμένοι που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν το σήμερα απαιτούμενο όριο ηλικίας, δεν επηρεάζονται από τη σχετική μεταβολή.**

Τα παραπάνω, απεικονίζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

α) Άντρες που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση των πρώην Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Α. και Τ.Σ.Ε.Υ.Π.Θ. και άντρες και γυναίκες που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του πρώην Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. μέχρι 31-12-1992.

Συμπλήρωση του 60 ^{ου} έτους για πλήρη σύνταξη και του 55 ^{ου} για μειωμένη γυναίκες)	ΠΛΗΡΗΣ		ΜΕΙΩΜΕΝΗ (μόνο για γυναίκες)	
	ΕΤΗ ΑΣΦΑ- ΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙ- ΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑ- ΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙ- ΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	20 ή 25	60	25	55
1-1-2011 έως 31-12-2011	20 ή 25	61	25	56
1-1-2012 έως 31-12-2012	20 ή 25	62	25	57
1-1-2013 έως 31-12-2013	20 ή 25	63	25	58
1-1-2014 έως 31-12-2014	20 ή 25	64	25	59
1-1-2015 και μετά	15	65	25	60

β) Γυναίκες ασφαλισμένες μέχρι 31-12-1992 στο πρώην Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.

Συμπλήρωση του 55 ^{ου} έτους της ηλικίας	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	20	55
1-1-2011 έως 31-12-2011	20	56
1-1-2012 έως 31-12-2012	20	57
1-1-2013 έως 31-12-2013	20	58
1-1-2014 έως 31-12-2014	20	59
1-1-2015 έως 31-12-2015	20	60
1-1-2016 έως 31-12-2016	20	61
1-1-2017 έως 31-12-2017	20	62
1-1-2018 έως 31-12-2018	20	63
1-1-2019 έως 31-12-2019	20	64
1-1-2020 και μετά	15	65

γ) Γυναίκες ασφαλισμένες μέχρι 31-12-1992 στα πρώην Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Αθηνών και Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Θεσσαλονίκης.

Συμπλήρωση του 55 ^{ου} ή του 57 ^{ου} έτους για πλήρη σύνταξη και του 55 ^{ου} για μειωμένη	ΕΦΗΜΕΡΙ-ΔΟΠΩΛΕΣ		ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ			
	ΠΛΗΡΗΣ		ΠΛΗΡΗΣ		ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛ.	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛ.	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦ.	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-1-2010	25	55	25	57	25	55
1-1-2011 έως 31-12-2011	25	56	25	58	25	56
1-1-2012 έως 31-12-2012	25	57	25	59	25	57
1-1-2013 έως 31-12-2013	25	58	25	60	25	58
1-1-2014 έως 31-12-2014	25	59	25	61	25	59
1-1-2015 έως 31-12-2015	25	60	25	62	25	60
1-1-2016 έως 31-12-2016	25	61	25	63	25	60
1-1-2017 έως 31-12-2017	25	62	25	64	25	60
1-1-2018 έως 31-12-2018	25	63	15	65	25	60
1-1-2019 έως 31-12-2019	25	64	15	65	25	60
1-1-2020 και μετά	15	65	15	65	25	60

δ) Έγγαμες γυναίκες (ανεξαρτήτως ιδιότητας) ασφαλισμένες μέχρι 31-12-1992 στο πρώην Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Αθηνών

Συμπλήρωση του 55 ^{ου} έτους	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ		ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
	ΕΤΗ	ΟΡΙΟ	ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	20		55
1-1-2011 έως 31-12-2011	20		56
1-1-2012 έως 31-12-2012	20		57
1-1-2013 έως 31-12-2013	20		58
1-1-2014 έως 31-12-2014	20		59
1-1-2015 έως 31-12-2015	20		60
1-1-2016 έως 31-12-2016	20		61
1-1-2017 έως 31-12-2017	20		62
1-1-2018 έως 31-12-2018	20		63
1-1-2019 έως 31-12-2019	20		64
1-1-2020 και μετά	15		65

ε) Άνδρες και γυναίκες που έχουν ασφαλιστεί μέχρι 31-12-1992 στο πρώην Τ.Α.Τ.Α.

Συμπλήρωση του 60 ^{ου} έτους προκειμένου για άνδρες και του 55 ^{ου} προκειμένου για γυναίκες	<u>ΑΝΔΡΕΣ</u>		<u>ΓΥΝΑΙΚΕΣ</u>	
	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	20	60	25	55
1-1-2011 έως 31-12-2011	20	61	25	56
1-1-2012 έως 31-12-2012	20	62	25	57
1-1-2013 έως 31-12-2013	20	63	25	58
1-1-2014 έως 31-12-2014	20	64	25	59
1-1-2015 έως 31-12-2015	15	65	25	60
1-1-2016 έως 31-12-2016	15	65	25	61
1-1-2017 έως 31-12-2017	15	65	25	62
1-1-2018 έως 31-12-2018	15	65	25	63
1-1-2019 έως 31-12-2019	15	65	25	64
1-1-2020 και μετά	15	65	15	65

Με βάση τον πίνακα α΄

Άντρας ασφαλισμένος στο πρώην Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., μπορεί να συνταξιοδοτηθεί μέχρι το τέλος του 2010 με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και του 60^{ου} έτους της ηλικίας του.

Αν ο εν λόγω ασφαλισμένος συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας του το έτος 2013, θα συνταξιοδοτηθεί μετά τη συμπλήρωση του 63^{ου} έτους.

Αν δεν υπήρχε αυτή η πρόβλεψη, ο συγκεκριμένος ασφαλισμένος θα έπρεπε να συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του.

Με βάση τον πίνακα β΄

Γυναίκα ασφαλισμένη στο πρώην Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., μπορεί να συνταξιοδοτηθεί μέχρι το τέλος του 2010 με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και του 55^{ου} έτους της ηλικίας της. Αν η ασφαλισμένη αυτή συμπληρώνει το 55^ο έτος της ηλικίας της το έτος 2014, θα συνταξιοδοτηθεί μετά τη συμπλήρωση του 59^{ου} έτους.

Με βάση τον πίνακα γ΄

Γυναίκα υπάλληλος πρακτορείου, ασφαλισμένη στο πρώην Τ.Σ.Ε.Υ.Π., μπορεί να συνταξιοδοτηθεί μέχρι τέλους του 2010 με τη συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και του 57^{ου} έτους της ηλικίας της, για τη λήψη πλήρους σύνταξης ή του 55^{ου} έτους για τη λήψη μειωμένης.

Αν η ασφαλισμένη αυτή συμπληρώσει το 57^ο έτος της ηλικίας της το έτος 2015, θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη μετά τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους. Μπορεί όμως να πάρει μειωμένη σύνταξη, μετά τη συμπλήρωση του 58^{ου} έτους της ηλικίας της, δεδομένου ότι το έτος 2013 συμπληρώνει το 53^ο έτος της ηλικίας της, που απαιτείται κατά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, για την χορήγηση μειωμένης σύνταξης.

Με βάση τον πίνακα δ΄

Έγγαμη γυναίκα ασφαλισμένη στο πρώην Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Αθη-

ών, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί μέχρι τέλους του 2010 με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και του 55ου έτους της ηλικίας της για τη λήψη πλήρους σύνταξης. Αν η ασφαλισμένη αυτή συμπληρώνει το 55^ο έτος της ηλικίας της το έτος 2013, θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη, μετά τη συμπλήρωση του 58^{ου} έτους.

Με βάση τον πίνακα ε΄

Ανδρας ασφαλισμένος στο πρώην Τ.Α.Τ.Τ.Α. , μπορεί να συνταξιοδοτηθεί μέχρι το τέλος του 2010 με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και του 60^{ου} έτους της ηλικίας του.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος αυτός συμπληρώνει το 60^ο έτος της ηλικίας του το έτος 2012, θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη, μετά η συμπλήρωση του 62^{ου} έτους.

Και οι ασφαλισμένοι των Ταμείων αυτών, εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 16 του άρθρου 10 του νέου νόμου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εναρμονίζεται σταδιακά, αρχής γενομένης από 1-1-2011, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών που απασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες (δηλαδή το 55ο), που προβλέπεται από τις διατάξεις του Α. Ν. 1846/1951, με το όριο ηλικίας που ισχύει για τους άνδρες ασφαλισμένους, που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμαμάτων (δηλαδή το 60^ο έτος)

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι αναφερόμενες διατάξεις του Ν.1846/1951, έχουν εφαρμογή σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Ν. 1186/1981 και στις γυναίκες οι οποίες απασχολήθηκαν για πρώτη φορά μετά την 30-7-1981 με τις ειδικότητες της νέας τεχνολογίας, σε έντυπα του άρθρου 4 του Ν. 1186/1981 και ως εκ τούτου υπήχθησαν στην ασφάλιση του πρώην Τ.Α.Τ.Τ.Α., μετά την ημερομηνία αυτή και μέχρι 31-12-1992.

Διευκρινίζεται ότι: α) δεν επέρχεται καμιά μεταβολή στις χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, οι οποίες εξακολουθούν να είναι 4.500 ημέρες ασφάλισης συνολικά, από τις οποίες

οι 3600 (τουλάχιστον) στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, και από αυτές οι 1000 να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια και β) ότι οι αναφερόμενες ασφαλισμένες κατοχυρώνουν το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 4.500 ημερών, από τις οποίες οι 3.600 στον Κανονισμό Β.Α.Ε.-

Παράδειγμα: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει τις απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις το έτος 2012, κατοχυρώνει το 57^ο έτος της ηλικίας που ισχύει το έτος αυτό.

Συγκεκριμένα το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών αυτών, αυξάνεται κατά 1 έτος κάθε χρόνο από 1-1-2011 και διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πάρα κάτω πίνακα:

Συμπλήρωση των 4.500 ημερών από τις οποίες οι 3.600 σε βαρέα	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Έως 31-12-2010	4.500	55
1-1-2011 έως 31-12-2011	4.500	56
1-1-2012 έως 31-12-2012	4.500	57
1-1-2013 έως 31-12-2013	4.500	58
1-1-2014 έως 31-12-2014	4.500	59
1-1-2015 και μετά	4.500	60

Με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 10 του νέου νόμου, επέρχονται αλλαγές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των μητέρων με ανήλικα παιδιά, που είναι ασφαλισμένες στους τομείς αυτούς.

Με τις διατάξεις αυτές ορίζεται το έτος 2011 ως χρόνος έναρξης της σταδιακής αύξησης του 50^{ου} ή του 55^{ου} έτους της ηλικίας που απαιτείται για την συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη των ασφαλισμένων στους τομείς αυτούς, μητέρων ανηλίκου παιδιού, προκειμένου να εναρμονιστεί με το όριο ηλικίας των υπόλοιπων ασφαλισμένων, δηλαδή το 65^ο έτος.

Παράλληλα επεκτείνεται σε όλες τις μητέρες ανηλίκων

παιδιών η δυνατότητα συνταξιοδότησης με μειωμένη σύνταξη, μέχρι και 5 έτη νωρίτερα από το κάθε φορά προβλεπόμενο όριο ηλικίας.

Πρέπει να τονιστεί, ότι η συγκεκριμένη κατηγορία γυναικών κατοχυρώνει το όριο ηλικίας που θα ισχύει κατά το έτος που συμπληρώνει τον προβλεπόμενο συντάξιμο χρόνο, εφ' όσον έχει και ανήλικο παιδί.

Επί πλέον με τις διατάξεις των δυο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης ε' προβλέπεται ότι οι σχετικές ρυθμίσεις που αφορούν τόσο τις μητέρες ανηλίκων παιδιών, όσο και αναπήρων παιδιών, εφαρμόζονται ανάλογα και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών, καθώς και στους χήρους πατέρες ανάπηρων παιδιών.

Ειδικότερα:

α) Με τη ρύθμιση της περίπτωσης α' ορίζεται ότι το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 144 του Ν. 3655/208 για τη συνταξιοδότηση των μητέρων με ανήλικα παιδιά στους τομείς αυτούς (προβλέπονταν τόσο η σταδιακή αύξηση του συντάξιμου χρόνου κατά ένα εξάμηνο από 1-1-1-2013 μέχρι τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης, όσο και αύξηση του ορίου ηλικίας κατά ένα έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους), καθορίζεται από 1-1-2011 στο 52^ο έτος, από 1-1-2012 στο 55^ο και από 1-1-2013 στο 65^ο, ενώ επί πλέον παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης τους με μειωμένη σύνταξη, τα δε όρια στην περίπτωση αυτή διαμορφώνονται από 1-1-2011 στο 50^ο έτος, από 1-1-2012 στο 53^ο έτος και από 1-1-2013 στο 60^ο έτος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ρύθμιση αυτή αφορά: 1) Τις ασφαλισμένες μητέρες με ανήλικα παιδιά στον Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992.

Με τη ρύθμιση ανακαθορίζεται μόνο το όριο ηλικίας. Η ρύθμιση του Ν. 3655/2008 για σταδιακή αύξηση του συντάξιμου χρόνου εξακολουθεί μεν να ισχύει, ουσιαστικά όμως καθίσταται

ανενεργός, δεδομένου ότι από 1-1-2013 και μετά θα είναι αναγκαία η συμπλήρωση του 65^{ου} έτους για πλήρη σύνταξη ή του 60^{ου} έτους για μειωμένη, όρια στα οποία απαιτείται η πραγματοποίηση 15 ετών ασφάλισης.

Οι επερχόμενες μεταβολές αποτυπώνονται στον πάρα κάτω πίνακα.

Συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
Έως 31-12-2010	15	50	-
1-1-2011 έως 31-12-2011	15	52	50
1-1-2012 έως 31-12-2012	15	55	53
1-1-2013 και μετά	15	65	60

2) Τις ασφαλισμένες μητέρες με ανήλικα παιδιά στον Τομέα Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών, που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992.

Για τις μητέρες ανήλικων παιδιών που είναι ασφαλισμένες στον τομέα αυτό προβλέφθηκε με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγρ. 3 του άρθρου 144 του Ν. 3655 η σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας προς εναρμόνιση της νομοθεσίας των πρώην Τομέων Τύπου, ως προς την συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ωστόσο, όπως και στην πάρα πάνω περίπτωση των μητέρων του Τομέα Σύνταξης Προσώπου Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, με τη διάταξη του νέου νόμου, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης με πλήρη ή μειωμένη σύνταξη θα διαμορφωθούν σύμφωνα με τον πάρα κάτω πίνακα χωρίς να μεταβάλλεται ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης.

Συμπλήρωση των 20 ετών ασφάλισης εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
Έως 31-12-2010	20	50	-
1-1-2011 έως 31-12-2011	20	52	50
1-1-2012 έως 31-12-2012	20	55	53
1-1-2013 και μετά	15	65	60

β) Με τη ρύθμιση της περίπτωσης γ' το όριο ηλικίας που προβλέπεται για την συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά που έχουν υπαχθεί μέχρι 31-12-1992 στην ασφάλιση των υπολοίπων Τομέων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε. (εκτός από τους δυο τομείς που αναφέρονται αμέσως πάρα πάνω), καθορίζεται από 1-1-2011 στο 57^ο έτος ηλικίας, από 1-1-2012 στο 60^ο έτος και από 1-1-2013 στο 65^ο έτος. Παράλληλα καθιερώνεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης τους, με τη συμπλήρωση του 52^{ου}, 55^{ου} και 60^{ου} έτους αντίστοιχα κατά τις προαναφερόμενες ημερομηνίες, για μειωμένη σύνταξη.

Η εξέλιξη αυτών των ορίων ηλικίας απεικονίζεται στον πάρα πάνω πίνακα.

**ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ, ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΥΠΟΥ ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ**

**ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΠΩΛΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Συμπλήρωση των 20 ετών εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
Έως 31-12-2010	20	55	-
1-1-2011 έως 31-12-2011	20	57	52
1-1-2012 έως 31-12-2012	20	60	55
1-1-2013 και μετά	15	65	60

Όσον αφορά τις μητέρες ανήλικων παιδιών που έχουν υπαχθεί μέχρι 31-12-1992 στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης, επισημαίνεται ότι η σχετική δυνατότητα συνταξιοδότησης τους, με προϋποθέσεις ίδιες με αυτές των μητέρων που είναι ασφαλισμένες στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (δηλαδή με τη συμπλήρωση 5.500 ημερών ασφάλισης και του 55^{ου} έτους ή του 50^{ου} της ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη αντίστοιχα), θεσπίστηκε με τις διατάξεις του Ν. 3232/2004. Στη συνέχεια με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008 προβλέφθηκε, αφ' ενός η αύξηση του συντάξιμου χρόνου από 1-1-2013 κατά 150 ημέρες για κάθε συντάξιμο έτος μέχρι τη συμπλήρωση των 6.000 ημερών και αφ' ετέρου η σταδιακή κατάργηση της μειωμένης σύνταξης.

Με την προαναφερόμενη διάταξη του νέου ασφαλιστικού νόμου, μεταβάλλονται μόνο τα όρια ηλικίας για τη θεμελίωση συ-

νταξιοδοτικού δικαιώματος με πλήρη ή μειωμένη σύνταξη. Ειδικότερα από 1-1-2011 το όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη καθορίζεται στο 57ο έτος και για μειωμένη στο 52ο, από 1-1-2012 για πλήρη το 60ο και για μειωμένη το 55ο και από την 1-1-2013 για πλήρη στο 65ο έτος και για μειωμένη στο 60ο.

Η πρόβλεψη του Ν. 3655/2008 ως προς την αύξηση του συντάξιμου χρόνου, εξακολουθεί μεν να ισχύει, ουσιαστικά όμως καθίσταται ανενεργός, όπως προαναφέρθηκε και για την κατηγορία των μητέρων ανήλικων παιδιών στο Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Οι αναφερόμενες μεταβολές αποτυπώνονται στον πάρα κάτω πίνακα.

Συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
Έως 31-12-2010	5.500	55	50
1-1-2011 έως 31-12-2011	5.500	57	52
1-1-2012 έως 31-12-2012	5.500	60	55
1-1-2013 και μετά	5.500	65	60

Πρέπει και εδώ να επαναληφθεί ότι σύμφωνα με τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης ε΄ της παραγρ. 17 του άρθρου 10 του νέου νόμου, σε όλες τις πάρα πάνω περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας, οι ασφαλισμένες μητέρες, κατοχυρώνουν το όριο ηλικίας, όπως αυτό προοδευτικά διαμορφώνεται και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του εκάστοτε απαιτούμενου συνταξιοδοτικού χρόνου, εφ' όσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Παραδείγματα:

α) Ασφαλισμένη του Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης που συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (15 έτη) το 2011 και έχει και ανήλικο παιδί, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το 52^ο έτος της ηλικίας της ή με μειωμένη όταν συμπληρώσει το 50^ο έτος.

β) Ασφαλισμένη του Τομέα Ασφάλισης Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου, που συμπληρώνει το 2012 τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) και έχει ανήλικο παιδί, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη, όταν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας της ή μειωμένη όταν συμπληρώσει το 55ο έτος.

Επισημαίνεται ότι με την ολοκλήρωση του μεταβατικού διαστήματος σταδιακής αύξησης των ορίων ηλικίας σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις των παραγρ. 15 και 17 του άρθρου 10 του νέου νόμου (οπότε θα απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας για τη λήψη πλήρους σύνταξης), ο ελάχιστος χρόνος ασφάλισης που θα απαιτείται θα είναι των 15 ετών.

Παραδείγματα:

α) Άντρας ασφαλισμένος στο πρώην Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. από 1-1-2015 θα συνταξιοδοτείται με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του και την πραγματοποίηση 15 (και όχι 25) ετών ασφάλισης.

β) Μητέρα ανήλικου παιδιού ασφαλισμένη στο πρώην Τ.Α.Τ.Α., μπορεί να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-2013 με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας της και την πραγματοποίηση 15 ετών ασφάλισης (και όχι με τον αυξημένο χρόνο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 144 του Ν. 3655/2008), δεδομένου ότι δεν μπορεί να απαιτείται αυξημένος χρόνος από τη μητέρα που θα συνταξιοδοτείται στο 65^ο έτος της ηλικίας της, όταν όλοι οι άλλοι ασφαλισμένοι (άντρες και

γυναίκες) μπορούν να συνταξιοδοτηθούν στο όριο αυτό με τη γενική προϋπόθεση των 15 ετών.

Η μόνη διαφοροποίηση είναι ότι η αναφερόμενη μητέρα, θα μπορεί μετά την πάρα πάνω ημερομηνία να λάβει μειωμένη σύνταξη στο 60^ο έτος της ηλικίας της, προϋπόθεση που δεν υφίσταται για τις υπόλοιπες γυναίκες, ούτε για τους άνδρες.

Ρυθμίσεις για τους υπαχθέντες στην ασφάλιση μετά την 1-1-1993

Με τις σχετικές διατάξεις (παραγρ. 10 του άρθρου 10 του νέου νόμου) προβλέπεται: α) ότι οι ασφαλισμένοι μετά την 1-1-1993 σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, πλην Ο.Γ.Α., θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 60ου έτους της ηλικίας. Για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου συνυπολογίζεται και ο χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε ομοειδή φορέα ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας (εξαρτημένης ή μη) και β) ότι η διάταξη του άρθρου 41 του Ν. 3816/2006, που παρέχει στην κατηγορία αυτή ασφαλισμένων τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, πάυει να ισχύει από 1-1-2011.

Επίσης με τη ρύθμιση της παραγρ. 17 (περίπτωση ε΄) του άρθρου 10 του νέου νόμου, το όριο ηλικίας για τη συνταξιοδότηση των μητέρων με ανήλικα παιδιά, που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1-1-1993 και μετά, ανακαθορίζεται από 1-1-2013 στο 65ο έτος για λήψη πλήρους σύνταξης και στο 60ο έτος για λήψη μειωμένης.

Ο ανακαθορισμός του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης φαίνεται στον πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
Έως 31-12-2012	20	55	50
1-1-2013 και μετά	15	65	60

Με τη ρύθμιση της περίπτωσης στ΄ της παραγρ. 17 καταργείται άμεσα η διάταξη που προέβλεπε τη συνταξιοδότηση των μητέρων ανήλικων παιδιών, οι οποίες έχουν περισσότερα από τρία παιδιά, με μείωση του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας (65^ο έτος) κατά 2 έτη για κάθε παιδί και με κατώτατο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 55^ο.

Γενική παρατήρηση: Με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010 δεν επέρχεται καμμία μεταβολή στον χρόνο ασφάλισης και το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των μητέρων με ανήλικα παιδιά της κατηγορίας αυτής.

Ρυθμίσεις για μητέρες με ανήλικα παιδιά ασφαλισμένες σε φορείς και κλάδους που εντάχθηκαν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008 και των τομέων σύνταξης και ασφάλισης του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Μέσω Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε.)

Για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά, ασφαλισμένες των Φορέων και Κλάδων που εντάχθηκαν στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 3 του Ν.3655/2008 (ΤΣΠ- ΗΣΑΠ, ΤΣΠ-ΕΤΕ, ΤΣΠ-ΤΕ, ΤΑΠΑΕ-Ε, ΤΑΠ-ΟΤΕ, ΤΣΠ-ΕΤΒΑ, ΟΑΠ-ΔΕΗ), οι οποίες έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1-1-1983 έως 31-12-1992 και για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά, ασφαλισμένες των Τομέων Σύνταξης και Ασφάλισης του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσώπων Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΕΤΑΠ - ΜΜΕ), οι

οποίες έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1-1-1983 έως 31-12-1992, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησής τους, ορίζεται με το νέο ασφαλιστικό νόμο, από 1-1-2011 στο 52^ο έτος, από 1-1-2012 στο 55^ο έτος και από 1-1-2013 στο 65^ο έτος.

Εάν οι μητέρες συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις συντάξιμο χρόνο, δικαιούνται μειωμένη σύνταξη με την συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας από 1-1-2011, του 53^{ου} από 1-1-2012 και 60^{ου} από 1-1-2013.

Ορίζεται και για τις μητέρες αυτές, ότι στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας, η ασφαλισμένη μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας, όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τα πάρα πάνω, και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εφ' όσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Επίσης ορίζεται, ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και για χήρους ανηλικών παιδιών, ακόμη δε ότι για τους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών, έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις, που ισχύουν για τις μητέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

Αλλαγές στη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων στα πρώην ειδικά ταμεία

Με βάση τις ισχύουσες διατάξεις (Ν.3029/2002), ασφαλισμένοι των ειδικών ταμείων, που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης μέχρι 31-12-1992, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, ενώ ασφαλισμένοι των Ταμείων αυτών που υπήχθησαν από 1-1-1983 έως 31-12-1992 στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα Κοινωνικής ασφάλισης θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης, με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58ου έτος της ηλικίας τους.

Για τις ρυθμίσεις αυτές, ως ειδικά ταμεία θεωρούνται:

- 1- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΟΤΕ (Τ.Α.Π. – Ο.Τ.Ε.).
- 2- Ο Οργανισμός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (Ο.Α.Π.- Δ.Ε.Η.)
- 3- Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ (Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π.)
- 4- Το Ταμείο Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας (Τ.Σ.Π. - Ε.Τ.Ε.).
- 5- Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας (Τ.Σ.Π.-Α.Τ.Ε.).
- 6- Το Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού Τράπεζας της Ελλάδας (Τ.Σ.Π.-Τ.Ε.).
- 7- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ιονικής Λαϊκής Τράπεζας (Τ.Α.Π.-Ι.Λ.Τ.).
- 8- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ε.Τ.Β.Α. (Τ.Α.Π.- Ε.Τ.Β.Α.) και
- 9- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της Ασφαλιστικής Εταιρείας «Η ΕΘΝΙΚΗ» (Τ.Α.Π. Α.Ε.Ε.) και 10- το Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Τ.Α.Υ.Σ.Ο.), τα οποία ήδη με τις διατάξεις του Ν. 3655/2008 έχουν ενταχθεί στο Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ. ως Τομείς αυτού.

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου αυξάνεται από 1-1-2011 ο απαιτούμενος για συνταξιοδότηση χρόνος ασφάλισης των ασφαλισμένων των πρώην ειδικών ταμείων που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα Κοινωνικής ασφάλισης από 1-1-1983 έως 31-12-1992 κατά 1 έτος και μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης. Επί πλέον αυξάνεται σταδιακά από 1-1-2012 και το όριο ηλικίας μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.

Η εξέλιξη των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής των ασφαλισμένων αποτυπώνεται στον πάρα κάτω πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	35	58
2011	36	58
2012	37	59
2013	38	60
2014	39	60
2015	40	60

Τα πάρα πάνω αφορούν άντρες και γυναίκες για πλήρη σύνταξη.

Ορίζεται ότι κατά το μεταβατικό διάστημα σταδιακής αύξησης των ορίων ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης, δηλ. κατά τα έτη 2011-2014 οι ασφαλισμένοι (άντρες και γυναίκες) δικαιούνται σύνταξη με τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που το έτος 2012 είναι 58 ετών και το ίδιο έτος συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης, θα πάρει σύνταξη όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που απαιτούνται το 2012 (έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης), δηλαδή όταν συμπληρώσει 37 έτη ασφάλισης και το 59ο έτος της ηλικίας.

Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή ο συγκεκριμένος ασφαλισμένος θα έπρεπε να συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης και το 60ο έτος της ηλικίας.

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης (δηλ. τα 35 έτη) με προσμέτρηση χρόνου που προβλέπεται στο χρόνο στο άρθρο 40 του Ν. 2084/1992, εφ' όσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31-12-2013. Οι ασφαλισμένοι αυτοί συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το 2010.

Παράδειγμα: ασφαλισμένος που το έτος 2010 έχει 34 χρόνια

ασφάλισης και το 2012 υποβάλει αίτηση αναγνώρισης 1 ακόμη έτους από τη στρατιωτική του υπηρεσία, θα συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που προβλέπεται το 2010, δηλαδή στο 58ο έτος της ηλικίας του.

Από τη διατύπωση της διάταξης προκύπτει ότι από αυτήν δεν θίγονται οι ασφαλισμένοι του Ειδικών Ταμείων που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31-12-1982. Γι' αυτούς εξακολουθεί να ισχύει η διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 3029/2002 και θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από όριο ηλικίας και ανεξάρτητα από το πότε συμπληρώσουν τα 35 έτη ασφάλισης.

Πρέπει ακόμη να τονιστεί ότι τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31-12-2010 από ασφαλισμένους των πρώην ειδικών Τομέων, που έχουν ενταχθεί στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., δεν θίγονται από την παραμονή τους στην υπηρεσία μετά την πάρα πάνω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νέος ασφαλιστικός νόμος δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης τους, ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης τους, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της διάταξης της παραγρ. 7 του άρθρου μόνου του Ν. 3847/2010 (ΦΕΚ Α67).

Αλλαγές στην συνταξιοδότηση ορισμένων κατηγοριών ασφαλισμένων

Υπάρχουν ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων για τους οποίους σύμφωνα με τα μέχρι τώρα ισχύοντα προβλέπονται ειδικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, όπως είναι π.χ. το ιπτάμενο προσωπικό και το προσωπικό εδάφους των αεροπορικών επιχειρήσεων, καθώς και το προσωπικό της Olympic Catering.

Για την κατηγορία αυτή ο νέος ασφαλιστικός νόμος προβλέ-

πει ότι: από 1-1-2011 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται για τις κατηγορίες αυτές προσώπων καθορίζονται κατ' ελάχιστο στο 55ο έτος της ηλικίας για πλήρη σύνταξη και στο 50ο για μειωμένη, αυξάνονται δε για κάθε επόμενο έτος κατά ένα χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου και του 55ου έτους αντίστοιχα.

Όπου από τις διατάξεις που ισχύουν προβλέπεται συνταξιοδότηση χωρίς όρο ηλικίας από 1-1-2011 καθορίζεται το 55ο έτος της ηλικίας, αυξάνεται δε για κάθε επόμενο έτος κατά 1 χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου έτους.

Προβλέπεται και εδώ ότι στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας, οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

Ασφάλιση ειδικών μορφών απασχόλησης

Ο νέος ασφαλιστικός νόμος περιέχει ρυθμίσεις για την ασφάλιση ειδικών μορφών απασχόλησης, καθιερώνοντας ειδικό σύστημα αμοιβής και παρακράτησης εισφορών για τους εργαζόμενους αυτούς.

Στις ρυθμίσεις αυτές υπάγονται υποχρεωτικά α) Το κατ' οίκον απασχολούμενο προσωπικό, που παρέχει εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες, αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα, είτε προς ένα, είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, που καλύπτεται από την ασφάλιση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

Ενδεικτικά υπάγονται οι εξής εργασίες ή υπηρεσίες: Οι υπηρεσίες οικογενειακής βοηθητικής φροντίδας (οικιακή καθαριότητα, γενικό νοικοκυριό), οι κηπουρικές εργασίες, οι μεμονωμένες μικροεπισκευαστικές εργασίες που δεν συνιστούν οικοδομικές ερ-

γασίες, η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων, η φύλαξη και μεταφορά παιδιών, νηπίων και βρεφών, η υποστήριξη με την παροχή κάθε μορφής βοήθειας και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, καθώς και σε άτομα με ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης και της διευκόλυνσης για συμμετοχή σε πολιτιστικές, θρησκευτικές, ψυχαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες, ή και σε συμμετέχοντες σε προγράμματα αποκατάστασης ατόμων σε ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, που χαρακτηρίζονται από νοητική στέρση (Σ.Υ.Δ.), οι αισθητικές φροντίδες (κομμωτική, περιποίηση προσώπου και σώματος), η περιποίηση ή νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων ή κατάκοιτων ατόμων και η βοήθεια σε άτομα με προβλήματα κινητικότητας (φυσικοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, συνοδεία εκτός οικίας).

β) Οι απασχολούμενοι ως εργάτες γης, σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του Ο.Γ.Α. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν. 2639/1998.

Για την καταβολή της αμοιβής των προσώπων αυτών, από κάθε φυσικό πρόσωπο που δέχεται, ή χρησιμοποιεί τις εργασίες ή υπηρεσίες τους, καθώς και των εισφορών (εργοδότη και εργαζόμενου), που αναλογούν, τηρείται υποχρεωτικά η εξής διαδικασία:

Από τους κατά περίπτωση αρμοδίου φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, εκδίδεται ειδικό εργόσημο, υπό τύπο πολύπτυχης επιταγής, συγκεκριμένης χρηματικής αξίας, στην οποία περιλαμβάνεται το ποσό της αμοιβής του εργαζόμενου, και το ποσό της εισφοράς υπέρ του οικείου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τα εργόσημα δύνανται να διατίθενται στον εργοδότη, από τα κατά τόπους υποκαταστήματα των Φ.Κ.Α., από τις συνεργαζόμενες με τους Φ.Κ.Α. Τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών και από οποιοδήποτε άλλο φορέα ή δίκτυο, έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με καταβολή

του οικείου ποσού.

Τα εργόσημα μεταβιβάζονται ονομαστικώς από τον εργοδότη στους εργαζόμενους των κατηγοριών που αναφέρονται πάρα πάνω, ως καταβολή για την αμοιβή της παρασχεθείσας εργασίας και στη συνέχεια εξοφλούνται από τους προαναφερόμενους φορείς διαθέσεως, με την καταβολή του αντίστοιχου ποσού, αφού προηγουμένως έχουν παρακρατηθεί οι αναλογούσες εισφορές.

Οι παρακρατηθείσες ασφαλιστικές εισφορές και το καθαρό ποσό αναγράφονται στην πολύπτυχη επιταγή, εκ των οποίων το ένα τμήμα φυλάσσεται από το φορέα που εξοφλεί και το άλλο φυλάσσεται από τον εργοδότη. Στο τέλος κάθε έτους, ο Φ.Κ.Α. στέλνει ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση σε εργοδότη και εργαζόμενο.

Οι ετήσιες καταβληθείσες εισφορές, εκπίπτουν κατά τα 2/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργοδότη και κατά το 1/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργαζόμενου.

Ως δικαιολογητικό, συνυποβάλλεται με τη φορολογική δήλωση, η ετήσια απολογιστική κατάσταση του Φ.Κ.Α. , που έχει σταλεί στον εργοδότη.

Τα πρόσωπα που αναφέρθηκαν πάρα πάνω (εκτός από τους απασχολούμενους ως εργάτες γης), για τα οποία έχουν καταβληθεί εισφορές με το εργόσημο, δικαιώνονται διπλάσιες ημέρες ασφάλισης από όσες προκύπτουν από τη διαίρεση του ποσού των εισφορών με το ανά ημέρα ή μήνα εργασίας ποσό εισφοράς που αντιστοιχεί στο ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 30 ημέρες ασφάλισης το μήνα ή τις 360 ημέρες κατά έτος.

Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του Ο.Γ.Α. ορίζεται ότι υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. ανεξαρτήτως των ημερών εργασίας τους ανά έτος.

Οι ημέρες εργασίας των προσώπων αυτών υπολογίζονται ανά έτος με βάση τις αμοιβές τους και προκύπτουν από τη διαίρεση

του συνόλου των καταβληθεισών εντός του έτους αμοιβών διά του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκέμβρη του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. θεωρούνται δε πραγματοποιηθείσες κατά το μήνα εξόφλησης των εργοσήμων.

Προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να τύχουν παροχών ασθενειάς και ως ΛΑΕ του Ο.Γ.Α. θα πρέπει να έχει πραγματοποιήσει 150 τουλάχιστον ημέρες εργασίας το τρέχον ημερολογιακό έτος ή το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Ημέρες εργασίας άνω των 300 που έχουν υπολογιστεί κατά τον πάρα πάνω τρόπο, δεν λαμβάνονται υπ. όψη και δεν μεταφέρονται σε άλλο έτος.

Τα πάρα πάνω πρόσωπα που έχουν πραγματοποιήσει 150 ημέρες εργασίας και άνω κατ' έτος, ασφαρίζονται στον Ο.Γ.Α. για ολόκληρο το έτος. Γι' αυτούς που έχουν πραγματοποιήσει ημέρες εργασίας λιγότερες των 150 κατ' έτος, ο χρόνος ασφάλισης υπολογίζεται σε μήνες, όπως αυτοί προκύπτουν από τη διαίρεση του συνόλου των ημερών εργασίας διά του 25. Υπόλοιπο ημερών εργασίας άνω των 12 ανά έτος λογίζεται ως μήνας.

Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου επί των ζητημάτων αυτών θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η ίδια διαδικασία που ορίζεται πάρα πάνω, για τα αναφερθέντα πρόσωπα, εφαρμόζεται και στους περιστασιακά απασχολούμενους στις πάσης φύσεως επιχειρήσεις επισιτισμού και θεάματος-ακροάματος. Οι παρακρατούμενες στην περίπτωση αυτή εισφορές εργοδότη και εργαζόμενου, είναι εκείνες που αναλογούν κάθε φορά στην αμοιβή των προσώπων αυτών με βάση τις ισχύουσες διατάξεις ή τις γενικές ή τις ειδικές ή τις κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Οι ασφαλιστικές διατάξεις που ισχύουν για την ασφάλιση του προσωπικού αυτού διατηρούν την ισχύ τους.

Οι εργαζόμενοι της κατηγορίας αυτής που εμπíπτουν στις πάρα πάνω ρυθμίσεις, θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουρ-

γού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

Τέλος ορίζεται ότι η παράβαση των διατάξεων αυτών και η μη πληρωμή του εργόσημου συνεπάγεται πρόστιμο ίσο με το 50πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκέμβρη του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., που επιβάλλεται από τον αντίστοιχο Φ.Κ.Α.

Συνταξιοδότηση αγροτών από τον Ο.Γ.Α.

Με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου δεν επέρχονται αλλαγές στη συνταξιοδότηση των αγροτών, ούτε ως προς το χρόνο ασφάλισης, ούτε ως προς τα όρια ηλικίας.

Για τη συνταξιοδότηση αυτής της κατηγορίας των εργαζόμενων εξακολουθεί να ισχύει το μέχρι σήμερα νομικό καθεστώς.

Το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 4169/1961, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8 του Ν. Δ. 1390/1973, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 38 του Ν. 1140/1981, της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 1287/1982 και του άρθρου 16 του Ν. 1384/1983.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, ασφαλισμένος (άντρας ή γυναίκα), δικαιούται σύνταξης γήρατος, εφ' όσον έχει τις εξής προϋποθέσεις: 1) Έχει τουλάχιστον 25 έτη ασφάλισης, μετά τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του 2) Έχει ηλικία 65 ετών συμπληρωμένη και 3) Δεν λαμβάνει σύνταξη από οποιοδήποτε αιτία από το Δημόσιο ή από άλλο φορέα κυρίας ή επικουρικής ασφάλισης, Ταμεία Αρωγής ή Μετοχικά ή Αλληλοβοήθειας της Ελλάδος, καθώς και από φορείς κυρίας ή επικουρικής ασφάλισης χωρών του εξωτερικού.

Ορίζεται όμως ότι προσωρινές δικαιολογημένες απομακρύνσεις που δεν έχουν το χαρακτήρα εγκατάλειψης του επαγγέλμα-

τος, δεν λαμβάνονται υπ' όψη σε βάρος του ασφαλισμένου.

Ερμηνεύοντας τη διάταξη αυτή τα Δικαστήρια, έχουν δεχθεί ότι ένεκα της σύγχρονης εξέλιξης των συγκοινωνιακών μέσων δεν αποτελεί απομάκρυνση από τον τόπο των αγροτικών εργασιών, η παραμονή των υπαγομένων στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. έστω και για μεγάλο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο, σε πόλη μακριά από τον τόπο των αγροτικών του ασχολιών και δεν αναιρείται η ιδιότητά του ως ασχολούμενου με αγροτικές εργασίες, ώστε ο αντίστοιχος χρόνος θεωρείται ως συντάξιμος από τον Ο.Γ.Α., όταν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου διαμένει στον τόπο των αγροτικών του ασχολιών, και καλλιεργεί τα κτήματά του αυτοπροσώπως ή με αυτεπιστασία.

Επίσης ορίζεται ότι ασφαλισμένος που γίνεται ανίκανος για την άσκηση του επαγγέλματός του ,θεωρείται ότι ασκεί το επάγγελμα για το οποίο ασφαλίστηκε πριν από την ανικανότητα, εφ' όσον μέχρι την επέλευση της ανικανότητάς του, κατοικούσε στον τόπο των επαγγελματικών του ασχολιών.

Ακόμη ορίζεται ότι οι λαμβάνοντες πολεμική σύνταξη ή σύνταξη ειρηνικής περιόδου, που καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο σε θύματα ή αναπήρους που έπαθαν στην υπηρεσία και εξ' αιτίας της υπηρεσίας δικαιούνται σύνταξη και από τον Ο.Γ.Α. , εφ' όσον έχουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Ως πολεμικές συντάξεις, θεωρούνται και οι συντάξεις που χορηγούνται από ξένο κράτος σε Έλληνες πολίτες λόγω θανάτου, τραυματισμού ή διαρκούς μείωσης της ικανότητας για εργασία, που επήλθε αποδεδειγμένα κατά τη διάρκεια πολεμικών γεγονότων, εφ' όσον η στρατιωτική υπηρεσία στις ένοπλες δυνάμεις του ξένου κράτους, έχει αναγνωριστεί από το Ελληνικό Κράτος, ως εκπλήρωση στρατιωτικής υποχρέωσης στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις.

Αν ο συνταξιούχος με δόλο έλαβε σύνταξη από ένα ή περισσότερους από τους πιο πάνω φορείς και από τον Ο.Γ.Α., υποχρεούται να επιστρέψει άτοκα στον Ο.Γ.Α. τις συντάξεις που έλαβε.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Ν. 1205/1981 ορίστηκε ότι οι πιο πάνω περιορισμοί για την μη χορήγηση σύνταξης από τον Ο.Γ.Α. σε όσους λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο, ή άλλο φορές κοινωνικής ασφάλισης, δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου περί των λαμβανόντων χορηγία δημάρχου.

Εξ' άλλου από τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 1140/1981, ορίζεται ότι οι ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α. που συμπληρώνουν το 70ο έτος της ηλικίας τους, δικαιούνται σύνταξη λόγω γήρατος εφ' όσον έχουν συνολικά δέκα πέντε (15) έτη ασφάλισης, από τα οποία πέντε (5) έτη συνεχώς πριν από τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους, ή πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Επίσης, από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν. 1287/1987 ορίζεται ότι ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α. που παράλληλα είναι συνταξιούχοι ασφαλιστικών φορέων χωρών του εξωτερικού και το ύψος της σύνταξής τους ή του περιοδικού τους βοηθήματος δεν υπερβαίνει το ποσό της σύνταξης του Ο.Γ.Α. , δικαιούνται κατ' εξαίρεση τη σύνταξη του Ο.Γ.Α. εφ' όσον πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Για τη συνταξιοδότηση γυναικών, που είναι σύζυγοι συνταξιούχων του Ο.Γ.Α. προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1287/1982, οι οποίες ορίζουν ότι οι γυναίκες αυτές δικαιούνται σύνταξη, εφ' όσον έχουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που αναφέρθηκαν αμέσως πάρα πάνω.

Για την συνταξιοδότηση των εγγάμων γυναικών προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1287/1982, κατά τις οποίες οι παντρεμένες γυναίκες που είναι ασφαλισμένες στον Ο.Γ.Α. και έχουν τις προϋποθέσεις για την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δικαιούνται αυτοτελή σύνταξη από τον Ο.Γ.Α.

Όσα ελέγχθησαν πάρα πάνω, αφορούν τη λεγόμενη βασική σύνταξη, η οποία καταβάλλεται ανεξάρτητα από το χρόνο καταβο-

λής ασφαλιστικών εισφορών στον Ο.Γ.Α.

Με τις διατάξεις όμως του Ν. 2458/1997 έχει συσταθεί στον Ο.Γ.Α. Κλάδος Κυρίας Ασφάλισης Αγροτών, με σκοπό την χορήγηση κύριας σύνταξης στα πρόσωπα που ασφαλιζονται στον Ο.Γ.Α.-

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του εδαφίου γ' της παραγράφου 13 του άρθρου 20 του Ν. 2556/1997 και τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του Ν. 2676/1996, ορίστηκε ότι στις περιπτώσεις που και οι δυο σύζυγοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α., η ασφάλιση είναι υποχρεωτική για τον ένα σύζυγο, ύστερα από κοινή δήλωσή τους.

Αν δεν υποβληθεί η πάρα πάνω δήλωση, η ασφάλιση χωρεί υποχρεωτικά και για τους δυο συζύγους. Η υπαγωγή στην ασφάλιση αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου του επομένου έτους από την συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας και λήγει στο τέλος του έτους συμπλήρωσης του 64ου έτους της ηλικίας ή την τελευταία ημέρα του μήνα, πριν από το θάνατο ή την έναρξη συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας και για όσο χρόνο διαρκεί η αναπηρία.

Η ασφάλιση μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ασφαλισμένου και πέραν του 64ου έτους της ηλικίας και μόνο για όσο χρόνο απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

Συνταξιούχοι οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα από έμμεσο δικαίωμα υπάγονται προαιρετικά στην ασφάλιση του Κλάδου, εφ' όσον ασκούν επάγγελμα το οποίο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.-

Τα πρόσωπα που είναι ηλικίας κάτω των 22 ετών, που έχουν τις προϋποθέσεις ασφάλισης στον Ο.Γ.Α., μπορούν, ύστερα από αίτησή τους, να ασφαλιστούν στον Κλάδο από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους εκείνου της συμπλήρωσης του 18ου έτους της ηλικίας τους.

Όσοι ασφαλιζονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης του Ο.Γ.Α.

είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2458/1997 καθορίζονται οι προϋποθέσεις απονομής κύριας σύνταξης γήρατος στους ασφαλισμένους στον Κλάδο Κυρίας Ασφάλισης του Ο.Γ.Α.

Σύμφωνα με αυτές οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη γήρατος, εφ' όσον πληρούν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις .

α) Έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους.

β) έχω πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης και καταβολής εισφορών για πέντε (5) έτη, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου ασφάλισης που διανύθηκε στον Κλάδο Πρόσθετης Ασφάλισης του Ν. 1745/1987.

Από το έτος 2004 ο χρόνος των πέντε (5) ετών προσαυξάνεται για κάθε ημερολογιακό έτος κατά ένα (1) έτος, μέχρι τη συμπλήρωση τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ετών ασφάλισης και αντίστοιχης καταβολής εισφορών.

Χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας από του Κλάδο συνυπολογίζεται στο χρόνο ασφάλισης μόνο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Με άλλες διατάξεις του Ν. 2458/1997, καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου από τον Κλάδο Κυρίας Ασφάλισης Αγροτών.

Συνταξιοδότηση Ναυτικών από το Ν.Α.Τ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 3863/2010 ορίστηκε ότι από 1-1-2013 ο κλάδος κύριας σύνταξης ναυτικών του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), εντάσσεται στον κλάδο κύριας σύνταξης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. Για την ένταξή του συντάσσεται έως 31-7-2011 ειδική οικονομική μελέτη που καταρτίζεται από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστι-

κότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης των ήδη ασφαλισμένων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, καθώς και θέματα κάλυψης των ελλειμμάτων.

Από της εντάξεως οι νέοι εργαζόμενοι, ασφαλίζονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στο Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ. και διέπονται από τη νομοθεσία του. Με ίδια απόφαση ρυθμίζονται θέματα περιορισίας, καθώς και η κατανομή μεταξύ Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και Ν.Α.Τ. του συνόλου των οργανικών θέσεων και του υπηρετούντος με οποιοδήποτε σχέση εργασίας προσωπικού.

Προς το παρόν, δεν φαίνεται να επέρχονται αλλαγές στη συνταξιοδότηση των ναυτικών και δη τόσο αυτών που είναι ήδη ασφαλισμένοι στο Ν.Α.Τ. όσο και αυτών που θα υπαχθούν στην ασφάλισή του μέχρι 31-12-2012, οι οποίοι θα διέπονται από το νομικό καθεστώς συνταξιοδότησης που ισχύει τώρα.

Για το θέμα αυτό προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 14 του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978, που κωδικοποιήθηκε με το Π.Δ. 913/1978.

Από τις διατάξεις αυτές καθορίζονται οι εξής προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

Ο ασφαλισμένος του ταμείου ναυτικός, ο οποίος αποσύρεται οριστικά από το ναυτικό επάγγελμα, δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος αν έχει συμπληρώσει το 50ο έτος της ηλικίας του, έχει συνθετική ναυτική υπηρεσία τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ετών και τα έτη συνθετικής ναυτικής υπηρεσίας του, προστιθέμενα στα έτη της ηλικίας του, δίνουν κατ' ελάχιστο όριο τον αριθμό εβδομήντα (70).

Συνθετική ναυτική υπηρεσία είναι η πραγματική ναυτική υπηρεσία προσαυξημένη: α) Κατά 7,1% προκειμένου για υπηρεσία που αποκτήθηκε ή που εξομοιώνεται με υπηρεσία που αποκτήθηκε σε δεξαμενόπλοια, των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων ορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις ή αν δεν υπάρχουν συμβάσεις, με τις αποφάσεις του Υπουργού, σε δραχμές (τώρα

ευρώ), με εξαίρεση την υπηρεσία που αποκτήθηκε 1/φ-π-κ και πλωτά ναυπηγήματα και σε θαλαμηγούς μέχρι και 100 κόρους ολικής χωρητικότητας (κοχ) β) Κατά 15,4% προκειμένου για υπηρεσία που αποκτήθηκε ή εξομοιώνεται με υπηρεσία που αποκτήθηκε σε δεξαμενόπλοιο, των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων καθορίζεται σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα, σε ξένο νόμισμα ή σε δραχμές (ώρα ευρώ), μετατρέπομενα και καταβαλλόμενα σε ελεύθερο συνάλλαγμα.

γ) Κατά 11,1% προκειμένου για υπηρεσία που αποκτήθηκε ή εξομοιώνεται με υπηρεσία που αποκτήθηκε σε υπόλοιπα πλοία των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων καθορίζεται σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα. δ) Κατά 50% προκειμένου για εργασίες δύτες που ανήκε σε συγκροτημένο πλήρωμα σπογγαλιευτικού πλοίου.

Προκειμένου για υπηρεσίες που αποκτήθηκαν ή εξομοιώνονται με υπηρεσίες που αποκτήθηκαν σε 1/φ-Π-Κ και πλωτά ναυπηγήματα, καθώς και σε θαλαμηγούς μέχρι και 100 κ.ο.χ., η συνθετική ναυτική υπηρεσία ταυτίζεται με την πραγματική ναυτική εργασία.

Πραγματική εργασία που αποκτήθηκε σε χερσαίο επάγγελμα, που μεταφέρεται στο Ν.Α.Τ., σύμφωνα με τις διατάξεις για τη διαδοχική ασφάλιση, εξομοιώνεται για όλες τις περιπτώσεις, με θαλάσσια πραγματική υπηρεσία που αποκτήθηκε σε Π/Κ μέχρι και 25 κ.ο.χ.

Οι διατάξεις του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978 ορίζουν ότι πραγματική ναυτική υπηρεσία είναι η παρεχόμενη εργασία από ναυτικό σε πλοίο ως μέλος συγκροτημένου πληρώματος, καθώς και η εργασία που αντιστοιχεί σε χρόνο υπαγωγής στην ασφάλιση του Ν.Α.Τ.-

Επίσης οι διατάξεις της πρώτης περιόδου του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 1085/1980 και με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Ν.

1358/1983, ορίζουν ότι ως πραγματική ναυτική υπηρεσία θεωρείται και ο χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε σε εφεδρεία ή σε θητεία στις Ένοπλες Δυνάμεις, στα Σώματα Ασφαλείας καθώς και στο Λιμενικό και το Πυροσβεστικό Σώμα.

Ο χρόνος αυτός εξαγοράζεται από τον ασφαλισμένο και υπολογίζεται τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφ' όσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του και 13 έτη πραγματική θαλάσσια υπηρεσία, όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης.

Ακόμη οι διατάξεις του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ν. 1358/1983, ορίζουν ότι ως πραγματική ναυτική υπηρεσία θεωρείται και ο χρόνος υπηρεσίας μέχρι 3 έτη, που διανύθηκε στις Ένοπλες Δυνάμεις, στα Σώματα Ασφαλείας, καθώς και στο Λιμενικό και το Πυροσβεστικό Σώμα, που υπηρετούν με την ιδιότητα του μόνιμου ή εθελοντή ή ανακαταταγμένου.

Με άλλες διατάξεις του Κωδικοποιημένου Νόμου 792/1978 ορίζεται ότι συντάξιμη εισφορών υπηρεσία, είναι το άθροισμα της πραγματικής ναυτικής υπηρεσίας και της ενδεχόμενης πλασματικής υπηρεσίας ατυχήματος ή της πραγματικής ναυτικής και της συμβατικής υπηρεσίας ειδικής προστασίας, ότι πλασματική υπηρεσία είναι και ο χρόνος που προστίθεται στο χρόνο πραγματικής υπηρεσίας των κατατασσομένων στην Γ' κατηγορία φυματικών ναυτικών, μέχρι να συμπληρωθεί ο κατώτατος χρόνος που απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο Ν.Α.Τ.

Επίσης πλασματική υπηρεσία είναι και ο χρόνος που προστίθεται για τη συνταξιοδότηση λόγω ανικανότητας των φυματικών ναυτικών Γ' κατηγορίας.

Συνολική συντάξιμη υπηρεσία, κατά τις διατάξεις του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978 είναι το άθροισμα της συντάξιμης εισφορών υπηρεσίας και της ενδεχόμενης πλασματικής υπηρεσίας μηχανής.

Τέλος από τις διατάξεις του κωδικοποιημένου νόμου 792/1978, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, ορίζεται ότι υπολογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στο Ν.Α.Τ. και τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία η υπηρεσία Ελλήνων ναυτικών που διανύθηκε σε πλοία με ξένη σημαία, έστω και αν αυτά δεν έχουν συμβληθεί με το Ν.Α.Τ. , με την προϋπόθεση ότι ναυτολογήθηκαν μέσω του Γραφείου Εύρεσης Ναυτικής Εργασίας ή της Προξενικής Αρχής και ότι κατέβαλαν τις αναλογούσες εισφορές.

Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, επιτρέπεται, να περιορίζεται ή να καταργείται ή να επαναχορηγείται το δικαίωμα υπολογισμού ως χρόνου ασφάλισης της υπηρεσίας που διανύεται σε πλοία με ξένη σημαία.

Από τις διατάξεις του κωδικοποιημένου νόμου, προβλέπεται επίσης η συνταξιοδότηση ναυτικού χωρίς όριο ηλικίας.

Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση που διαιρούμενων των ημερών της πραγματικής θαλάσσιας εργασίας του επί πλοίων δια των αριθμών που ορίζονται πάρα κάτω στις περιπτώσεις α,β,γ, και δ, προκύπτουν πηλικά τα οποία αθροιζόμενα δίνουν άθροισμα 7.920 ημερών και άνω ως εξής:

α) Δια του αριθμού 1, προκειμένου περί υπηρεσιών που αποκτήθηκαν ή που εξομοιώνονται με υπηρεσία που αποκτήθηκε σε δεξαμενόπλοιο, των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων ορίζεται από συλλογικές συμβάσεις, ή αν δεν υπάρχουν συμβάσεις η μισθοδοσία καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού σε ξένο νόμισμα ή δραχμές (τώρα ευρώ), μετατρεπόμενες και καταβαλλόμενες σε ελεύθερο συνάλλαγμα.

β) Δια του αριθμού 1,05 προκειμένου περί υπηρεσιών που αποκτήθηκαν ή που εξομοιώνονται με υπηρεσία που αποκτήθηκε σε υπόλοιπα πλοία, των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων ορίζεται σύμφωνα με τα πιο πάνω στην προηγούμενη περίπτωση αναφερόμενα.

γ) Δια του αριθμού 1,10 προκειμένου περί υπηρεσιών που

αποκτήθηκαν σε πλοία των οποίων η μισθοδοσία των πληρωμάτων ορίζεται σε δραχμές (τώρα ευρώ), σύμφωνα με τα πιο πάνω στην περίπτωση α' αναφερόμενα, με εξαίρεση την υπηρεσία που αποκτήθηκε σε υ/φ- π/κ και πλωτά ναυπηγήματα, καθώς και σε θαλαμηγούς μέχρι και 100 κόρους ολικής χωρητικότητας.

δ) Δια του αριθμού 1,20 προκειμένου περί υπηρεσιών που αποκτήθηκαν σε 1/φ-π/κ (φορηγά, επιβατικά και αλιευτικά) άνω των 25 κόρων ολικής χωρητικότητας και θαλαμηγών 25,01 έως 100 κ.ο.χ.

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 του Ν. 1711/1987, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Ν. 1405/1983, 1539/1985 και 2084/1992, απονέμεται σύνταξη γήρατος, εφ' όσον έχει συμπληρώσει ο διαδοχικά ασφαλισμένος ναυτικός, μαζί με την υπηρεσία που πάνω σε πλοίο και το χρόνο ασφάλισης σε άλλους φορείς, 20 έτη τουλάχιστον συνθετική ναυτική υπηρεσία και είναι ηλικίας τουλάχιστον 50 ετών.

Ασφάλιση του προσωπικού της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 3863/2010 ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν την ασφάλιση και τη συνταξιοδότηση του προσωπικού της Τράπεζας της Ελλάδος.

Έτσι ορίστηκε ότι από την 1-1-2011 η Τράπεζα της Ελλάδος (Τ.Ε), αναλαμβάνει και ενεργεί την Κοινωνική Ασφάλιση του Προσωπικού της ως προς τους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης.

Ασφαλιστέα πρόσωπα, είναι αυτά που ορίζονται στο άρθρο 6 του Καταστατικού του Πρώην Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού της Τράπεζας Ελλάδος, (ΦΕΚ.174Β, Απόφαση Υπουργού Εθνικής Οικονομίας 211545/1927), καθώς και στο άρθρο 2 του Καταστατικού του καταργούμενου με ο άρθρο αυτό Μετοχικού Ταμείου

της Τράπεζας της Ελλάδος.

Από την πάρα πάνω ημερομηνία, παύει η ασφάλιση των πάρα πάνω προσώπων στον Κλάδο Σύνταξης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και καταργείται το Μετοχικό Ταμείο Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού τόσο του Τ.Σ.Π.-Τ.Ε. που είχε περιέλθει στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., όσο και του καταργούμενου Μετοχικού Ταμείου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος, περιέχεται αυτοδίκαια στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία αποτελεί καθολικό διάδοχο αυτών.

Οι έως 31-12-2010 συνταξιούχοι του πρώην Τ.Σ.Π. - Τ.Ε. - Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του καταργούμενου Μετοχικού Ταμείου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος, καθίστανται συνταξιούχοι της Τράπεζας Ελλάδος, η οποία βαρύνεται στο εξής με την καταβολή των συντάξεών τους.

Ο καθορισμός του χρόνου ασφάλισης, το είδος και το ύψος των παροχών, το ύψος των εισφορών, ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, διέπονται αντιστοίχως από τις διατάξεις του Καταστατικού του πρώην Τ.Σ.Π. - Τ.Ε., όπως διαμορφώνονται με τις γενικές διατάξεις νόμων, τις διατάξεις του Ν. 3863/2010, του Καταστατικού του «Μετοχικού Ταμείου Υπαλλήλων Τράπεζας της Ελλάδος» και τις γενικές διατάξεις νόμων.

Οι διατάξεις αυτές καθίστανται καταστατικές διατάξεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ως φορέα ασφάλισης του προσωπικού της, μεταφέρονται δε σ' αυτήν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του Ν. 3863/2010.

Ορίζεται ακόμη ότι για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην μεταβολή ασφαλιστικού φορέα η Τράπεζα της Ελλάδας θεωρείται Οργανισμός Ασφάλισης.

Επίσης ορίζεται ότι ο χρόνος ασφάλισης στην Τράπεζα της Ελλάδας για τον οποίο χώρησε ασφάλιση στο πρώην Τ.Σ.Π.-Τ.Ε.

ή στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. κατά το χρονικό διάστημα από 1-8-2008 μέχρι την 31-12-2010, καθώς και χρόνος που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ως συντάξιμος στο πρώην Τ.Σ.Π.-Τ.Ε. ή στον κλάδο σύνταξης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., λογίζεται ως διανυθείς στην Ασφάλιση της Τράπεζας της Ελλάδας και ότι εκκρεμείς δίκες που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις του πρώην Τ.Σ.Π.-Τ.Ε. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και του καταργούμενου «Μετοχικού Ταμείου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδας», συνεχίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδας, χωρίς να επέρχεται διακοπή δίκης. Δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος. Όπου από τις κείμενες διατάξεις νόμου ρυθμίζεται ζήτημα που αφορά τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους του πρώην Τ.Σ.Π.-Τ.Ε. ή εν γένει των πρώην ειδικών ταμείων, η ρύθμιση αφορά και τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Ν. 3863/2010 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι επικουρικής σύνταξης του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Γενικής Τράπεζας της Ελλάδας, υπάγονται υποχρεωτικά από 1-9-2010 στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και ρυθμίζονται οι σχετικές λεπτομέρειες.

Επίσης από 1-8-2010 ο Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Τ.Ε.Α.Μ.-Ν.Π.Δ.Δ.) του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. συντάσσεται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών και ρυθμίζονται οι σχετικές λεπτομέρειες.

Τέλος στις διατάξεις του άρθρου 66 του Ν. 3863/2010 περιέχονται ρυθμίσεις για συνταξιοδοτικά θέματα του προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).

Περιοχή των αναπηρικών συντάξεων

Επέρχεται με τις ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου δραστική περικοπή των αναπηρικών συντάξεων με τη θέσπιση αμιγώς αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού της αναπηρίας και περιορισμό έως εξάλειψη του ως τώρα ισχύοντος υποκειμενικού συστήματος.

Με το ως τώρα ισχύον σύστημα το ποσοστό της αναπηρίας προσδιορίζονταν με βάση όχι καθαρά ιατρικά κριτήρια, αλλά και με κριτήρια ηλικίας, είδους εργασίας, μόρφωσης, ειδίκευσης, συνθηκών αγοράς εργασίας κλπ. **και τελικά το ποσοστό της ανικανότητας για εργασία προσδιορίζονταν με βάση το ποσοστό εισοδήματος που ο ασφαλισμένος μπορεί εργαζόμενος στην πρότερη εργασία του ή άλλη παρεμφερή να κερδίζει σε σχέση με αυτό που κερδίζει στην ίδια περιφέρεια και επαγγελματική κατηγορία σωματικά και πνευματικά υγιής μισθωτός των ίδιων προσόντων.** Το σύστημα αυτό ίσχυσε στη χώρα μας για πολλές δεκαετίες και ήταν σχετικά δίκαιο, γιατί έδινε προσοχή στην κάθε ατομική περίπτωση και δεν έβαζε τα πάντα σε ένα «καλούπι».

Με το νέο νόμο προβλέπεται η δημιουργία στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (Κ.Ε.Π.Α.) «για την εξασφάλιση της ενιαίας υγειονομικής κρίσης όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας».

Από το κέντρο αυτό θα καταρτίζονται με κλήρωση οι υγειονομικές επιτροπές που έργο τους θα είναι ο προσδιορισμός του ποσοστού της αναπηρίας για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, ο χαρακτηρισμός ατόμου ως ΑΜΕΑ και ο καθορισμός ποσοστού αναπηρίας για όλες τις κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή διευκολύνσεις για τις οποίες απαιτείται γνωμάτευση αναπηρίας και

τις οποίες δικαιούνται από την Πολιτεία τα άτομα με αναπηρία.

Το ποσοστό της αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών, καθορίζεται για όλους τους ασφαλιστικούς φορείς και το Δημόσιο με εκατοστιαία αναλογία σε Ενιαίο Κανονισμό Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας που θα εκδοθεί εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του νόμου.

Θα υπάρχει δηλαδή ένας ενιαίος πίνακας παθήσεων και βλαβών που θα ισχύει για όλους τους ασφαλισμένους και με βάση τον οποίο θα καθορίζεται το ποσοστό αναπηρίας.

Με αυτό τον τρόπο θα επέρχεται πλήρης εξομοίωση εντελώς ανόμοιων περιπτώσεων, αφού με βάση τον πίνακα των παθήσεων θα καθορίζεται το ίδιο ποσοστό αναπηρίας για έναν ασφαλισμένο που εργάζεται στα λατομεία και για ένα υπάλληλο γραφείου, για 20χρονο και για ένα 60χρονο, για ένα πτυχιούχο και για ένα απόφοιτο του δημοτικού, για ένα τεχνίτη και για ένα ανειδίκευτο, πράγμα που οδηγεί σε αδικίες και άνιση μεταχείριση.

Με τη διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 9 του Ν. 3863/2010 τροποποιήθηκε η διάταξη της παραγρ. 3 του άρθρου 25 του Ν. 2084/1992 με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις οριστικοποίησης των αναπηρικών συντάξεων. Σύμφωνα με τη νέα διάταξη καθιερώνεται δυνατότητα αυτεπάγγελτου ελέγχου οποτεδήποτε της ύπαρξης αναπηρίας με την υποβολή του συνταξιούχου σε ιατρική εξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές. Ορίζεται ακόμη ότι οι συντάξεις λόγω αναπηρίας είναι οριστικές για τις περιπτώσεις των ασθενειών που προβλέπονται από ρητή διάταξη, μπορεί δε να είναι οριστική, εφ' όσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη. Οι προσωρινές συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται οριστικές μετά την τελική γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών εφ' όσον: α) ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης 7 ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλή-

θηκε σε τουλάχιστον 3 εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές β) ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης 5 ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε 2 τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές. Τέλος ορίζεται ότι ο ασφαλισμένος δικαιούται σύνταξη λόγω αναπηρίας, έστω και αν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφ' όσον καθίσταται ανίκανος για την εργασία του λόγω ουσιώδους επιδείνωσης και πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις που αφορούν τον φορέα στον οποίο ασφαρίζεται.

Νέος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης

Μία από τις σημαντικότερες και πιο οδυνηρές αλλαγές που επέρχονται με το νέο ασφαλιστικό νόμο, είναι ο νέος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης, που καθιερώνεται από 1-1-2015.

Σύμφωνα με αυτές η σύνταξη που δικαιούται κάθε ασφαλισμένος, εφόσον συνταξιοδοτηθεί από 1/1/2015 αποτελείται πλέον από δυο τμήματα την βασική και την αναλογική.

Η βασική σύνταξη δεν αναλογεί σε ασφαλιστικές εισφορές και καταβάλλεται σε όλους τους ασφαλισμένους σε οργανισμούς κύριας ασφάλισης και στο Δημόσιο, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής σε αυτήν, εφόσον θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1/1/2015.

Καταβάλλεται από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο, από την ημερομηνία συνταξιοδότησης σε 12μηνιαία βάση, για δε το έτος 2010 το ύψος αυτής ορίστηκε στα τριακόσια εξήντα ευρώ (360€), το οποίο και θα αναπροσαρμόζεται κατ' έτος με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στη βάση συντελεστή, που διαμορφώνεται

κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη.

Βασική σύνταξη δικαιούνται επίσης, οι ανασφάλιστοι και όσοι έχουν πραγματοποιήσει λιγότερες από 4.500 ημέρες ή δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης σε ασφαλιστικούς Οργανισμούς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, εφόσον πληρούν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια.

α) Έχουν συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας τους.

β) Το ατομικό και το οικογενειακό τους εισόδημα, από οποιαδήποτε πηγή, κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων σαράντα (5.040) ευρώ και δέκα χιλιάδων ογδόντα (10.080) ευρώ αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ποσά ανακαθορίζονται κατά το ποσοστό αναπροσαρμογής της βασικής σύνταξης.

γ) Διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη, μεταξύ του 15^{ου} και του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Η βασική σύνταξη καταβάλλεται πλήρης στις περιπτώσεις, που ο ασφαλισμένος δικαιούται πλήρους συντάξεως γήρατος ή αναπηρίας.

Αντίθετα, καταβάλλεται μειωμένη στις ακόλουθες περιπτώσεις.

α) Κατά 1/35 για κάθε χρόνο, που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15^{ου} και του 65^{ου} έτους της ηλικίας.

β) Κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, πλήρους συνταξιοδότησης σε περιπτώσεις μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος.

γ) Για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας, με ποσοστό 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της βασικής σύνταξης και με ποσοστό από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής.

Η αναλογική σύνταξη είναι το κομμάτι της συντάξεως που

αναλογεί σε εισφορές και καταβάλλεται σε όσους ασφαλισμένους για πρώτη φορά από 1/1/2011 και εφεξής, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1-1-2015, με βάση συνολικό χρόνο ασφάλισή τους, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του ενός πλήρους έτους ασφάλισης ή τριακοσίων (300) ημερών και με τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία κατά περίπτωση.

Η αναλογική σύνταξη υπολογίζεται βάσει ετησίου ποσοστού αναπλήρωσης, που καθορίζεται ανάλογα με τα ημερομίσθια ασφάλισης σε ποσοστά, που κυμαίνονται από 0,80% μέχρι και 1,5% για 15.000 ημέρες ασφάλισης.

Το ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης απεικονίζεται στον πάρα κάτω πίνακα:

ΗΜ/ΣΘΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟΝ ΑΣΦ. ΒΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΗΜ/ΣΘΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΑΠΟ	ΕΩΣ	
300	4.500	0,80%
4.051	5.400	0,86%
5.401	6.300	0,92%
6.301	7.200	0,99%
7.201	8.100	1,06%
8.101	9.000	1,14%
9.001	9.900	1,14%
9.901	10.800	1,31%
10.801	11.700	1,40%
11.701	15.000	1,50%

Για τον υπολογισμό της αναλογικής σύνταξης, στους φορείς κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων, λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές κατηγορίες, που προβλέπονται από την ισχύουσα

νομοθεσία, βάσει των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές καθ' όλο το χρόνο ασφάλισης του ασφαλισμένου, όπως έχουν διαμορφωθεί την 31^η Δεκεμβρίου, του προηγούμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης έτους.

Κεντρικής σημασίας αλλαγή, αποτελεί επίσης και η μεταβολή της βάσης υπολογισμού της σύνταξης, που διαμορφώνεται για τους αυτοαπασχολούμενους, πλέον με βάση τις ασφαλιστικές κατηγορίες, για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές καθ' όλο το χρόνο ασφάλισης του ασφαλισμένου, όπως έχουν διαμορφωθεί την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης χρόνου.

Η καταβολή αναλογικής και βασικής σύνταξης, δεν αφορά μόνο τους ασφαλισμένους από την 1-1-2011 και εφεξής, δεδομένου, ότι όσοι έχουν ασφαλιστεί πριν την 31-12-2010, εφόσον θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης μετά την 1-1-2015, θα λάβουν δύο τμήματα συντάξεως ως εξής:

α) Τμήμα σύνταξης που αναλογεί στο χρόνο ασφάλισής τους μέχρι 31-12-2010, το οποίο θα υπολογιστεί με βάση τα ποσοστά και τις συντάξιμες αποδοχές ή ασφαλιστικές κατηγορίες ή τα οριζόμενα κατ' έτος ποσά συντάξεων, όπως ισχύουν κατά τον χρόνο συνταξιοδότησης και όπως προβλέπονται για κάθε φορέα ασφάλισης ή το Δημόσιο, από γενικές ή καταστατικές διατάξεις, που εξακολουθούν να ισχύουν.

β) Τμήμα σύνταξης που αναλογεί στον χρόνο ασφάλισης από 1-1-2011 μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησής τους. Η δε σύνταξη αυτή θα δομηθεί, με βάση το ποσοστό της αναλογικής και ποσοστό της βασικής συντάξεως.

Στους ασφαλισμένους, των οποίων η σύνταξη αποτελεί άθροισμα δύο τμημάτων, η βασική σύνταξη υπολογίζεται αναλογικά, με βάση τα έτη ασφάλισης από 1-1-2011 και εφεξής, προς το συνολικό χρόνο ασφάλισης. Ειδικά για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος και αναπηρίας από φορείς κύριας ασφάλισης και το Δημόσιο μέχρι 31-12-2014 το ετήσιο ποσοστό

υπολογισμού της σύνταξης που αντιστοιχεί σε κάθε έτος ασφάλισης από 1-1-2013 και εφεξής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% των συντάξιμων αποδοχών ή των ασφαλιστικών κατηγοριών, όπως αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν. 3863/2010 (προσαύξηση συντάξεων πέραν των 35 ετών) και της παραγρ. 7 του άρθρου μόνου του Ν. 3847/2010 (αφορά όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα έως 21-12-2010).

Β΄ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Οι μεταβολές στη συνταξιοδότηση των Δημοσίων Υπαλλήλων (Νόμος 3865/2010).

Με τις διατάξεις του Νόμου 3865/2010 επήλθαν σημαντικές μεταβολές στο συνταξιοδοτικό σύστημα των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Οι αλλαγές αυτές κινούνται στην ίδια κατεύθυνση με τις αλλαγές που επήλθαν στο ασφαλιστικό σύστημα του Ιδιωτικού χώρου, με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010, των οποίων η ανάλυση επιχειρήθηκε πάρα πάνω.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, καθώς και οι ιερείς και οι υπάλληλοι εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 1-1-2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κυρίας ασφάλισης του Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ.-

Τα πρόσωπα αυτά ασφαλίζονται για ασθένεια, επικουρική σύνταξη και εφ΄ άπαξ βοήθημα στους οικείους φορείς στους οποίους υπάγονται όσοι από αυτούς έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά

από 1-1-1993 και μετά στο Δημόσιο ή σε φορείς κυρίας ασφάλισης.

Οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς, που κατατάσσονται από 1-1-2011 και μετά, εξαιρουμένων των στρατευσίμων, παθόντων οπλιτών στην υπηρεσία και ένεκα ταύτητος.

Οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, καθώς και ιερείς και υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που υπηρετούν ή θα προσληφθούν μέχρι 31-12-2010, μπορούν να επιλέξουν προαιρετικά την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. από την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου νόμου (20-7-2010).

Οι διατάξεις του Ν. 3863/2010 για την βασική και αναλογική σύνταξη και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, από 1-1-2015 και μετά επαναλαμβάνονται και εδώ, καθώς επίσης και οι διατάξεις για την πιστοποίηση της αναπηρίας, για την αναπροσαρμογή των συντάξεων και ανακαθορισμό των ορίων ηλικίας, οι γενικοί όροι συνταξιοδότησης των επιζώντων συζύγων, για την εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και άλλες διατάξεις.

Επέρχονται και στον νόμο αυτό, σημαντικές αλλαγές στα όρια ηλικίας και στις προϋποθέσεις γενικά της συνταξιοδότησης.

Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης-Εξίσωση ορίων ηλικίας ανδρών και γυναικών υπαλλήλων του Δημοσίου.

Ως προς τα όρια ηλικίας και τις χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των Δημοσίων Υπαλλήλων πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το νομικό καθεστώς που ίσχυε πριν από το Ν.3865/2010, οι Δημόσιοι υπάλληλοι κατατάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες ανάλογα με το χρόνο υπαγωγής τους στην

ασφάλιση, α) Ασφαλισμένοι μέχρι 31-12-1982, β) ασφαλισμένοι από 1-1-1983 έως 31-12-1992 και γ) ασφαλισμένοι από 1-1-1993 και μετά.

Για τους υπαλλήλους της πρώτης κατηγορίας, δεν επέρχονται δυσμενείς επιπτώσεις με το νέο ασφαλιστικό νόμο, αφού σχεδόν το σύνολό τους έχει ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 11 του άρθρου 6 του νέου ασφαλιστικού νόμου οι διατάξεις του άρθρου αυτού, περί ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών του Δημοσίου, δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα πρόσωπα που αναφέρονται σ' αυτές, θα έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31-12-2010, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου νόμου, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παραγράφου 10 (που ορίζει ότι για την εφαρμογή των διατάξεων του νέου ασφαλιστικού νόμου, η ενηλικίωση των τέκνων θεωρείται ότι γίνεται την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 18^ο έτος της ηλικίας τους).

Για τα πρόσωπα αυτά, εξακολουθούν να ισχύουν όσα προβλέπονται από τις αντικαθιστώμενες ή καταργούμενες διατάξεις κατά περίπτωση, τόσο για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης, όσο και για τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, καθώς και για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ανάλογη ρύθμιση για την διατήρηση των θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, σε ευρύτερη έκταση από την αμέσως πάρα πάνω αναφερόμενη, έγινε και με την διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου μόνου του Ν. 3847/2010 (ΦΕΚ. 67Α), σύμφωνα με την οποία: «Συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31-12-2010 από τους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που συνταξιοδοτούνται με βάση

τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007, ΦΕΚ 210^Α) ή με διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν, καθώς και από τους ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν υπαχθεί στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ , δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στη διάρκεια αυτής, δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους».

Θεμελιωμένο δε συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν όλοι οι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει 25 ετών συντάξιμη υπηρεσία, συνυπολογιζόμενου και του χρόνου ασφάλισής τους σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό, πριν από την πρόσληψή τους στο Δημόσιο.

Οι υπάλληλοι αυτοί κατοχυρώνουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα και μπορούν να το ασκήσουν οποτεδήποτε θελήσουν, έχοντας βέβαια συμπληρώσει και το προβλεπόμενο όριο ηλικίας, χωρίς να θίγονται από τις αλλαγές που επέρχονται με το νέο ασφαλιστικό νόμο.

Η δεύτερη κατηγορία υπαλλήλων, δηλαδή αυτοί που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1-1-1983 έως 31-12-1992 είναι αυτή που πλήττεται σοβαρά από τις ρυθμίσεις του νέου νόμου.

Οι γυναίκες δε αυτής της κατηγορίας, είναι αυτές που υφίστανται το σοβαρότερο πλήγμα.

Η τρίτη κατηγορία των υπαλλήλων, δηλαδή αυτοί που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση, πλήττονται ελαφρότερα από τις ρυθμίσεις του νέου νόμου, αφού αυτή η κατηγορία έχει ήδη υποστεί σοβαρότατα πλήγματα από τις προηγούμενες ασφαλιστικές μεταρρυθμίσεις, που έγιναν με τους Νόμους 2084/1992 (Σιούφα), 3029/2002 (Ρέππα) και 3655/2008 (Πετραλιά).

Αλλαγές στα όρια ηλικίας και τον χρόνο ασφάλισης των Δημοσίων Υπαλλήλων

Ως προς τα όρια ηλικίας, επέρχονται με το νέο ασφαλιστικό νόμο οι εξής αλλαγές:

1) Για τους υπαλλήλους που έχουν τρία τουλάχιστο παιδιά ορίζεται ότι για την συνταξιοδότησή τους απαιτείται η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31-12-2010, η οποία αυξάνεται κατά ένα έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1-1-2012 και μετά κατά δύο έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τον χρόνο πρόσληψής τους.

Σύμφωνα με όσα ίσχυαν πριν από το νέο νόμο, δικαιούνταν σύνταξη από το δημόσιο μόνο οι τρίτεκνες μητέρες που είχαν εικοσαετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας ενώ οι άντρες με τρία παιδιά δικαιούνταν σύνταξη μόνο αν ήταν χήροι ή διαζευγμένοι και είχαν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια των ανηλίκων παιδιών τους. Με τις διατάξεις του νέου νόμου δικαιούνται σύνταξη και οι πατέρες τριών παιδιών, με τις ίδιες προϋποθέσεις, που καθιερώνονται για τις μητέρες.

Για τους στρατιωτικούς γενικά που έχουν τρία ανήλικα παιδιά, ορίζεται επίσης ότι αρκεί η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31-12-2010, η οποία αυξάνεται κατά ένα έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1-1-2012 και μετά κατά δύο έτη για κάθε ημερολογιακό έτος μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο κατάταξής τους.

Σύμφωνα με τα όσα ισχύουν ως τώρα, δικαιούνταν σύνταξη μόνο οι μητέρες στρατιωτικών με τρία παιδιά, με εικοσαετή πλήρη

πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξάρτητα από το χρόνο κατάταξής τους, ενώ οι άντρες στρατιωτικοί με τρία παιδιά, δικαιούνταν σύνταξη με τον ίδιο χρόνο πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας αν ήταν χήροι ή διαζευγμένοι και είχαν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια των ανηλίκων παιδιών τους,

Με το νέο νόμο και οι άντρες στρατιωτικοί συνταξιοδοτούνται ως τρίτεκνοι γονείς με τις ίδιες προϋποθέσεις που συνταξιοδοτούνται οι γυναίκες.

Για τις μητέρες με ανήλικα ή ανίκανα για εργασία παιδιά, ορίζεται με τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, ότι για την καταβολή σύνταξης απαιτείται η συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1-1-1998 και μετά, καθώς και για όσους προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992, απαιτείται η συμπλήρωση του 52^{ου} έτους της ηλικίας τους για όσους έχουν ανήλικα παιδιά, το οποίο αυξάνεται στο 55^ο έτος από 1-1-2012 και στο 65^ο έτος 1-1-2013 και μετά.

Ορίζεται δε ότι οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά.

Μέχρι τώρα, για τις μητέρες αυτές απαιτούνταν η συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας.

Επίσης ορίζεται ότι για όσους έχουν ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος παιδί ή σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, απαιτείται για την συνταξιοδότηση, η συμπλήρωση του 50^{ου} έτους.

Για τους υπόλοιπους υπαλλήλους, καθορίζεται ότι για την συνταξιοδότηση απαιτείται η συμπλήρωση του 61^{ου} έτους της ηλικίας τους, το οποίο αυξάνεται από 1-1-2012 και μετά κατά δυο έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Για όλες τις πάρα πάνω περιπτώσεις, ορίζεται ότι ο υπάλληλος ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το

χρόνο που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης.

Για κάθε μια από τις περιπτώσεις αυτές δηλαδή, ανατρέχουμε στο έτος που θεμελιώνεται το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από την άποψη του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου. Και ο συγκεκριμένος υπάλληλος θα συνταξιοδοτηθεί στο όριο ηλικίας που προβλέπεται για το έτος που θεμελιώνεται το δικαίωμά του. Έτσι αυτός που θα συμπληρώσει τον απαιτούμενο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος συντάξιμο χρόνο το 2011, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί το έτος 2014, έχοντας συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας του.

Πάρα πέρα ορίζεται από τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, ότι η σύνταξη όσων θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 και μετά μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του 56^{ου} της ηλικίας τους, το οποίο αυξάνεται από 1-1-2012 και μετά κατά δύο έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη μειώνεται κατά 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της και μέχρι τη συμπλήρωση του, κατά περίπτωση ορίου συνταξιοδότησης.

Μέχρι τώρα, η σύνταξη καταβάλλονταν με τη συμπλήρωση του 55ου έτους για τις γυναίκες και τη συμπλήρωση του 60ου έτους για τους άνδρες, μειωμένη κατά το 1/267 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της, μέχρι τη συμπλήρωσή της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης (περίπτωση β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του Π.Δ./69/2007 Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων).

Για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1-1-1983 και συμπληρώνουν 36 έτη πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας το έτος 2011, η σύνταξη τους καταβάλλεται ολόκληρη μετά τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας τους.

Ο ανωτέρω χρόνος υπηρεσίας για όσους συμπληρώνουν αυτόν από το έτος 2012 και μετά αυξάνεται κατά ένα έτος για κάθε

ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση (40) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης αυτής αυξάνεται σταδιακά από 1-1-2012 κατά ένα (1) έτος ετησίως και μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60^{ου}) έτους της ηλικίας.

Τα έτη υπηρεσίας καθώς και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται από τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1-1-1983 και συμπληρώνουν τριάντα επτά (37) έτη πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας από 1-1-2012 και μετά.

Μέχρι τώρα για την κατηγορία αυτή (προσληφθέντες μετά την 1-1-1983 με συμπληρωμένη 35 έτη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία), καταβάλλονταν ολόκληρη η σύνταξη μετά τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας τους, ενώ οριζόταν ότι στην τριακονταπενταετή συντάξιμη υπηρεσία, περιλαμβάνεται και ο χρόνος που αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 και του Ν.1405/1983, όπως αυτές ισχύουν, καθώς και οι προσαυξήσεις των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα ή πεντηκοστά, (διαδοχική ασφάλιση - χρόνος ασφάλισης στον Ιδιωτικό τομέα).

Με άλλη διάταξη του νέου ασφαλιστικού νόμου, ορίζεται ότι οι διατάξεις της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 2, της περίπτωσης α΄ και της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 καταργούνται από 1-1-2011.

Στις διατάξεις αυτές ορίζονταν τα εξής:

Περίπτωση ε΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 56 Π.Δ. 169/2007:Για όσους έχουν προσληφθεί από 1-1-1983 και μετά και συμπληρώνουν τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας. Ειδικά για εκπαιδευτικούς λειτουργούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμπληρώνουν τριάντα (30) έτη υπηρεσίας και αποχωρούν από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο και δεν εμπίπτουν στις προαναφερόμενες περιπτώ-

σεις του άρθρου αυτού, η καταβολή της σύνταξης αρχίζει με την συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας για όσους έχουν προληφθεί μέχρι 31-12-1982 και με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας για όσους προσλαμβάνονται από 1-1-1983 και μετά.

Περίπτωση α΄ και στ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007: α) Οι διατάξεις της παραγράφου 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή: για τους δικαστικούς λειτουργούς, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τους στρατιωτικούς γενικά.

στ) Για όσους από τους λοιπούς υπαλλήλους ανήκουν στις γυναίκες και τους χήρους ή διαζευγμένους υπαλλήλους που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 αυτού του Κώδικα (πρόκειται για τους υπαλλήλους που είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και για όσους πάσχουν από υπερφωσφατασαιμία ή από βήτα ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί), εφ' όσον για τις περιπτώσεις αυτές, συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, για τους οποίους αρκεί δεκαπενταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Με άλλη διάταξη του νέου ασφαλιστικού νόμου, αντικαθίστανται οι διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης ζζ της παραγράφου 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 ως εξής:

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο, επταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-1998, αυξάνεται κατά ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος από την 1-1-1998 και μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) πλήρων ετών, ο δε υπάλληλος ακολουθεί το αυξημένο όριο που ισχύει κατά το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος.

Με την διάταξη αυτή, γίνεται εξίσωση των ορίων συνταξιοδό-

τησης αντρών και γυναικών υπαλλήλων που έχουν διοριστεί μέχρι 31-12-1982 και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1-1-1998 και μετά, ως προς την αποχώρηση από την υπηρεσία χωρίς όριο ηλικίας.

Οι διατάξεις όμως αυτές, φαίνεται ότι δεν έχουν πρακτική σημασία, καθώς οι γυναίκες της κατηγορίας αυτής έχουν ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, το οποίο και κατοχυρώνουν.

Ακόμη ορίζεται με άλλη διάταξη ότι προκειμένου για όσους έχουν ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά αρκεί η συμπλήρωση του 50ου έτους της ηλικίας τους, εφ' όσον έχουν εικοσιπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Η διάταξη ισχύει από 1-1-2013.

Οι αντικαθιστώμενες διατάξεις ορίζουν ότι προκειμένου για μητέρες που έχουν ανήλικα ή ενήλικα, αλλά ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, αρκεί η συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους, εφ' όσον έχουν εικοσαετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Κατ' εξαίρεση για τις μητέρες υπαλλήλους, που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και εικοσαετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, το κατά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης αυτής όριο ηλικίας μειώνεται κατά 3 έτη για κάθε παιδί και μέχρι του 50ου έτους.

Επίσης ορίζεται ότι από 1-1-2013 καταργούνται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992 (εξαίρεση των γυναικών δικαστικών λειτουργών και των γυναικών που ανήκουν στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και είχαν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά, από τα όρια ηλικίας), η παράγραφος 7 του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992 που προστέθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002 (αφορά όσους έχουν προσληφθεί από 1-1-1993 και μετά και συμπληρώνουν 35ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, στους οποίους η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας), το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1

του άρθρου 15 του Ν. 2084 /1992 και το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν. 2084/1992, τα οποία προστέθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002, (αφορά τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης σε μητέρες υπαλλήλους με ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, μετά τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας τους και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας 20 ετών, καθώς επίσης τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης από 1-1-2003 σε υπαλλήλους μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους και πραγματική συντάξιμη υπηρεσία 35 πλήρων ετών).

Η μείωση στην πρώτη κατηγορία συνίστατο στο 1/200 του ποσού της σύνταξης για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη της καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους, για δε τη δεύτερη κατηγορία, η μείωση συνίστατο στο 1/267 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους. Επίσης το δεύτερο εδάφιο της παραγρ. 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002, αντικαθίσταται από 1-1-2011 ως εξής:

«Η σύνταξη όμως αυτή αρχίζει να καταβάλλεται μετά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας».

Η αντικαθιστώμενη διάταξη όριζε ότι η σύνταξη της κατηγορίας αυτής καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας για τις γυναίκες και του 65ου προκειμένου για άντρες, αφορούσε δε υπαλλήλους πολιτικούς και στρατιωτικούς που έχουν, προσληφθεί μέχρι 31-12-1992 και έχουν συμπληρώσει 15 έτη πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, οι οποίοι μπορούν να αποχωρούν με αίτησή τους και πριν από το όριο ηλικίας, θεμελιώνοντας δικαίωμα σύνταξης κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 1 και 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

Γίνεται δηλαδή και εδώ εξίσωση των ορίων ηλικίας αντρών

και γυναικών.

Ακόμη ορίζεται με άλλη διάταξη του νέου ασφαλιστικού νόμου ότι από 1-1-2011 το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 3660/2008 διαμορφώνεται στο 54^ο έτος, αυξανόμενο από 1-1-2012 και μετά κατά 2 έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 58^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Πρόκειται για το μόνιμο προσωπικό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), πρώτου βαθμού, το οποίο απασχολείται αποκλειστικά και κατά πλήρες ωράριο στη συγκομιδή και αποκομιδή, μεταφορά διαλογή, επιστασία, κατεργασία απορριμμάτων, σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής των μέσων καθαριότητας και με το πλύσιμο αυτών, καθώς και τους οδοκαθαριστές, τους εργάτες αφοδευτηρίων, τους χειριστές μηχανικών σαρώθρων, τους εργάτες ταφής - εκταφής νεκρών, τους καθαριστές οστών, τους εργάτες και τεχνίτες ασφαλτόστρωσης, τους τοποθετητές μαρμάρων και πλακών, τους κατεργαστές και κόπτες μαρμάρων, τους σφαγείς και εκδορείς ζώων και πτηνών και τους εναερίτες ηλεκτρολόγους, που υπάγονται στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου και οι οποίοι δικαιούνταν ως τώρα σύνταξη από το Δημόσιο, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει οι μιν άντρες το 58ο έτος της ηλικίας τους, οι δε γυναίκες το 53^ο έτος και έχουν συμπληρώσει 15 συντάξιμα έτη από τα οποία 12 έτη αποκλειστικά στις θέσεις αυτές, από τα οποία 3 έτη τουλάχιστον τα τελευταία 13 έτη πριν από την συμπλήρωση του πάρα πάνω ορίου ηλικίας.

Με τη θεσπιζόμενη διάταξη συνεπώς, το όριο συνταξιοδότησης των γυναικών που απασχολούνται στις εργασίες αυτές, αυξάνεται σταδιακά ώσπου να εξισωθεί με το όριο συνταξιοδότησης των αντρών.

Με άλλη διάταξη του νέου ασφαλιστικού νόμου, ορίζεται ότι από 1-1-2013, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται κατά περίπτωση από τις διατάξεις του άρθρου 6 του νέου νόμου, για τους τακτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, έχουν εφαρ-

μογή για τους δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και για το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Ειδικά για τα όρια ηλικίας των στρατιωτικών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 του νέου νόμου κατά τις οποίες «συνταξιοδοτικά δικαιώματα στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι την 31-12-2010, δεν θίγονται από την παραμονή τους στην υπηρεσία μετά την ημερομηνία αυτή και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στη διάρκεια αυτής, δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, τον τρόπο υπολογισμού, καθώς και το χρόνο έναρξης καταβολής της σύνταξής τους».

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο, προστίθεται διάταξη στο τέλος του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), σύμφωνα με την οποία «Αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί, ο οποίος ανέρχεται σε ένα (1) έτος για το πρώτο παιδί, και σε δύο (2) χρόνια για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπ' όψη, για τη θεμελίωση καθώς και για την προσαύξηση της σύνταξης, με την προϋπόθεση ότι ο υπάλληλος θα έχει συμπληρώσει 15ετή πραγματική δημόσια υπηρεσία.

Ο ανωτέρω πλασματικός χρόνος αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 2084/1992 (σημ.: καταβολή εισφορών) .

Αν ο υπάλληλος έχει χρόνο ασφάλισης και σε άλλο φορέα κυρίας σύνταξης, ο ανωτέρω πλασματικός χρόνος αναγνωρίζεται σε ένα μόνο φορέα κατ' επιλογή.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, έχουν εφαρμογή και για όσους υπαλλήλους έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά από 1-1-1993 και μετά».

Ύστερα από τις τροποποιήσεις αυτές, ως προς τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και την εξίσωση των ορίων ηλικίας συντα-

ξιοδότησης αντρών και γυναικών, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και ο αντίστοιχος συντάξιμος χρόνος που απαιτείται για την συνταξιοδότησή τους, μπορούν να αποτυπωθούν στους εξής πίνακες:

1.ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ 31-12-1982

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟ ΤΗΣΗ ΧΟΗ
ΑΝΔΡΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠ ΟΤΕ	65	---
	25	Μέχρι 31-12- 1997	55	32
	25	1998	60,5	32,5
	25	1999	61	33
	25	2000	61,5	33,5
	25	2001	62	34
	25	2002	62,5	34,5
	25	2003	63	35
	25	2004	63,5	35
	25	2005	64	35
	25	2006	64,5	35
	25	Απο 1-1-2007 και μετά	65	35

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟ ΤΗΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΧΟΗ
ΑΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟ ΤΕ	60	---
	25	Μέχρι 31-12- 1997	53	32
	25	1998	58,5	32,5
	25	1999	59	33
	25	2000	59,5	33,5
	25	2001	60	34
	25	2002	60	34,5
	25	Από 1-12003 και μετά	60	35

ΕΓΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15	Μέχρι 31-12- 1992	53	22
	15,5	1993	53	22,5
	16	1994	53	23
	16,5	1995	53	23,5
	17	1996	53	24
	17,5	1997	53	24,5
	17,5	1998	58,5	24,5
	17,5	1999	59	24,5
	17,5	2000	59,5	24,5
	17,5	Από 1-1-2001	60	24,5

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟ ΤΗΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	15	Μέχρι 31-12- 1992	42	22
	15,5	1993	42,5	22,5
	16	1994	43	23
	16,5	1995	43,5	23,5
	17	1996	44	24
	17,5	1997	44,5	24,5
	17,5	Από 1-1-1998 Και μετά	50	24,5

2.ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ 1-1-1983 ΜΕΧΡΙ 31-12-1992

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΝΔΡΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	65
	35	Μέχρι 31-12-2010	58
	36	2011	58
	37	2012	59
	38	2013	60
	39	2014	60
	40	2015	60
	37	Μέχρι 31-12-2010	ΧΟΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15	Μέχρι 31-12-2010	60
	15	Από 1-1-2011	61
	15	2012	63
	15	Από 1-1-2013 και μετά	65
	35	Μέχρι 31-12-2012	58
	36	2011	58
	37	2012	59
	38	2013	60
	39	2014	60
	40	2015	60
	37	Μεχρι 31-12- 2010	ΧΟΗ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	25	Μέχρι 31-12- 2010	50
	25	Από 1-1-2011	52
	25	2012	55
	25	2013	65
Οι μητέρες όμως κατοχυρώνουν το δικαίωμα τους αν μέχρι το τέλος του 2010 έχουν συμπληρώσει 25 έτη ασφάλισης και το παιδί τους είναι ανήλικο, οπότε μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οπωσδήποτε στο 50° έτος της ηλικίας τους.			
ΓΟΝΕΙΣ ΤΡΙΩΝ (3) ΠΑΙΔΙΩΝ (ΑΝΔΡΕΣ Κ ΓΥΝΑΙΚΕΣ)	20	Έως 31-12-2012	50 (μόνο γυναίκες)
	21	Από 1-1-2011	52
	23	2012	55
	25	2013	65
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (67%)	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	50
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	25	Μέχρι 31-12- 2010	55
	25	2011	56
	25	2012	58
	25	2013	60
Το ποσό της μείωσης από 1-1-2011 είναι 6% για κάθε έτος που υπολείπεται ως την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για πλήρη σύνταξη, ενώ μέχρι 31-10-2010 το ποσό μείωσης είναι 4,50%.			

**3. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ 1-1-1993 ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
(ΝΕΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ)**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΝΔΡΕΣ- ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	65
	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	60 (ΜΕΙΩΜΕΝΗ)
	40	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	60
	37	2012	59
ΓΟΝΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	50

ΤΡΙΤΕΚΝΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΚΝΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ		
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Μέχρι 31-12-2010	20	Χ.Ο.Η.
2011	21	52
2012	23	55
2013	25	65
Και εδώ όσες έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα έως τις 31-12-2010, το διατηρούν, ανεξάρτητα από τις αλλαγές που επέρχονται με το νέο νόμο.		

**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕ
ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ 31- 12-1982)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	65
	25	Μέχρι 31-12- 1997	25	55
	25	Μέχρι 31-12- 1997	32	ΧΟΗ
	25	1998	25	60,5
	25	1998	32,5	ΧΟΗ
	25	1999	25	61
	25	1999	33	ΧΟΗ
	25	2000	25	61,5
	25	2000	33,5	ΧΟΗ
	25	2001	25	62
	25	2001	34	ΧΟΗ
	25	2002	25	62,5
	25	2002	34,5	ΧΟΗ
	25	2003	25	63
	25	2003	35	ΧΟΗ
	25	2004	25	63,5
	25	2004	35	ΧΟΗ
	25	2005	25	64

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ 31- 12-1982)	25	2005	35	ΧΟΗ
	25	2006	25	64,5
	25	2006	35	ΧΟΗ
	25	ΑΠΟ 1-1-2007	25	65
	25	ΑΠΟ 1-1-2007	35	ΧΟΗ
	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	55
ΑΝΔΡΕΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1-1-1983)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	65
	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	25	65
	30	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	60
	35	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	35	58
	35	ΕΩΣ 31-12-2010	35	58
	36	2011	36	58
	37	2012	37	59
	38	2013	38	60
	39	2014	39	60
	40	2015	40	60

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΕΓΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΧΩΡΙΣ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΕΣ Ή ΧΗΡΕΣ Ή ΑΓΑΜΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΓΑΜΑ ΠΑΙΔΙΑ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ 31-12- 1982)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	60
	15	ΕΩΣ 31-12-1992	15	53
	15	1992	22	ΧΟΗ
	15,5	1993	15,5	53
	15,5	1993	22,5	ΧΟΗ
	16	1994	16	53
	16	1994	23	ΧΟΗ
	16,5	1995	16,5	53
	16,5	1995	23,5	ΧΟΗ
	17	1996	17	53
	17	1996	24	ΧΟΗ
	17,5	1997	17,5	53
	17,5	1997	24,5	ΧΟΗ
	17,5	1998	17,5	58,5
	17,5	1998	24,5	ΧΟΗ
	17,5	1999	17,5	59
	17,5	1999	24,5	ΧΟΗ
	17,5	2000	17,5	59,5
	17,5	2000	24,5	ΧΟΗ
	17,5	2001	17,5	60
17,5	2001	24,5	ΧΟΗ	
25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	55	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΧΩΡΙΣ ΠΑΙΔΙΑ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ Μέχρι 31- 12-1982)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	60
	25	Μέχρι 31-12- 1997	25	53
	25	Μέχρι 31-12- 1997	32	ΧΟΗ
	25	1998	25	58,5
	25	1998	32,5	ΧΟΗ
	25	1999	25	59
	25	1999	33	ΧΟΗ
	25	2000	25	59,5
	25	2000	33,5	ΧΟΗ
	25	2001	25	60
	25	2001	34	ΧΟΗ
	25	2002	25	60
	25	2002	34,5	ΧΟΗ
	35	ΑΠΟ 1-1-2003	35	ΧΟΗ
25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	55	
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	60
	15	Μέχρι 31-12- 1992	15	42
	15	Μέχρι 31-12- 1992	22	ΧΟΗ
	15,5	1993	15,5	42,5
	15,5	1993	22,5	ΧΟΗ
	16	1994	16	43

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	16	1994	23	ΧΟΗ
	16,5	1995	16,5	43,5
	16,5	1995	23,5	ΧΟΗ
	17	1996	17	44
	17	1996	24	ΧΟΗ
	17,5	1997	17,5	44,5
	17,5	1997	24,5	ΧΟΗ
	17,5	ΑΠΟ 1-1-1998	17,5	50
	17,5	ΑΠΟ 1-1-1998	17,5	ΧΟΗ
ΑΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1-1-1983)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	65
	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	25	60
	30	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	60
	35	Μέχρι 31-12- 2010	35	58
	36	2011	36	58
	37	2012	37	59
	38	2013	38	60
	39	2014	39	60
	40	2015	40	60

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΕΓΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1-1-1983)	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	15	65
	25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	25	60
	30	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	30	60
	35	Μέχρι 31-12- 2010	35	58
	36	2011	36	58
	37	2012	37	59
	38	2013	38	60
	39	2014	39	60
	40	2015	40	60
	25	Μέχρι 31-12- 2010	25	50
	25	ΑΠΟ 1-1-2011	25	52
	25	2012	25	55
	25	2013	25	65
ΤΡΙΤΕΚΝΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ	20	ΕΩΣ 31-12-2010	20	ΧΟΗ
	21	2011	21	ΧΟΗ
	23	2012	23	ΧΟΗ
	25	2013	25	ΧΟΗ

5. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΝΔΡΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	65
	24,5	Μέχρι 31-12-2010	ΧΟΗ
	26	2011	ΧΟΗ
	27,5	2012	ΧΟΗ
	29	2013	ΧΟΗ
	30,5	2014	ΧΟΗ
	40	ΑΠΟ 1-1-2015	60
	14,5	Μέχρι 31-12-2010	ΧΟΗ
	35	ΑΠΟ 1-1-2011	ΧΟΗ
	14,5	ΑΠΟ 1-1-2011	60
ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΥΝ ΟΤΑΝ ΣΥΝΤΡΕΧΕΙ ΑΚΟΥΣΙΑ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΘΕΛΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ			
ΕΓΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ Ή ΜΗΤΕΡΕΣ	15	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	64
	24,5	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	ΧΟΗ
	24,5	ΕΩΣ 31-12-2010	ΧΟΗ
	26	2011	ΧΟΗ
	27,5	2012	ΧΟΗ
	29	2013	ΧΟΗ
	30,5	2014	ΧΟΗ

	14,5	Μέχρι 31-12-2010	ΧΟΗ
	35	ΑΠΟ 1-1-2011	ΧΟΗ
	14,5	ΑΠΟ 1-1-2011	60
ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΥΝ ΟΤΑΝ ΣΥΝΤΡΕΧΕΙ ΑΚΟΥΣΙΑ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΘΕΛΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΕΤΗ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΓΟΝΕΙΣ (ΜΗΤΕΡΑ Ή ΠΑΤΕΡΑΣ) ΤΡΙΩΝ (3) ΠΑΙΔΙΩΝ	20	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	ΧΟΗ
	21	2011	52
	23	2012	55
	25	2013	65
ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	4,5	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	ΧΟΗ
	2,25	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	ΧΟΗ
	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ	ΧΟΗ
ΓΙΑ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ			

6. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΒΑΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ.

ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
15 (ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ 12 ΕΤΗ ΣΕ ΒΑΡΕΑ)	2010	53
15 (ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ 12 ΕΤΗ ΣΕ ΒΑΡΕΑ)	2011	54
15 (ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ 12 ΕΤΗ ΣΕ ΒΑΡΕΑ)	2012	56
15 (ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ 12 ΕΤΗ ΣΕ ΒΑΡΕΑ)	2013	58

Ποιες άλλες αλλαγές επέρχονται στη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων με το Ν. 3865/2010.

Με τις διατάξεις του Ν. 3865/2010 επέρχονται και άλλες αλλαγές στο σύστημα συνταξιοδότησης των δημοσίων υπαλλήλων πολιτικών και στρατιωτικών, καθώς και όσων υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων.

Αυτές κινούνται όπως προαναφέρθηκε, στην ίδια κατεύθυνση και σχεδόν ταυτίζονται με τις ρυθμίσεις του Ν. 3863/2010 για τη μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα των απασχολούμενων στον Ιδιωτικό τομέα.

Έτσι εισάγονται και με το νόμο αυτό, οι έννοιες της βασικής και της αναλογικής σύνταξης και καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησής τους και το ύψος τους.

Διευκρινίζεται όμως, ότι οι διατάξεις αυτές, δεν έχουν εφαρμογή για τους στρατεύσιμους οπλίτες, αναπήρους ειρηνικής περιόδου, των οποίων η σύνταξη εξακολουθεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου κατά περίπτωση, όπως αυτές ίσχυαν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νέου νόμου (20-7-2010).

Ορίζεται επίσης ότι για τον υπολογισμό της σύνταξης των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις α) του νόμου 1897/1990 (συνταξιοδότηση θυμάτων τρομοκρατικών πράξεων), β) της παραγράφου 15 του άρθρου 9 (αφορά τον κανονισμό σύνταξης υπαλλήλου, ο οποίος καθίσταται πλήρως ανίκανος για εργασία κατά την εκτέλεση υπηρεσίας που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο) και της παραγράφου 17 του άρθρου 34 του Π.Δ. 169/2007 (αφορά κανονισμό σύνταξης στρατιωτικού, ο οποίος κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο, καθίσταται πλήρως ανίκανος για εργασία), καθώς και των προσώπων που καθίστανται ανάπηρα, εξ' αιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, τα οποία έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο ή έχουν καταταγεί μέχρι 31-12-2010, εξακολουθούν να ισχύουν οι οικείες

διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, όπως αυτές ίσχυαν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου νόμου (20-7-2010).

Ακόμη ορίζεται ότι για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Π.Δ. 169/2007 και του Ν. 2084/1992, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη κατά περίπτωση, όπως αυτές ίσχυαν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

Πιστοποίηση αναπηρίας των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Σχετικά με το θέμα αυτό, ορίζεται ότι μετά τη δημιουργία του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) από 1-1-2011, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που προβλέπουν δικαιοδοσία των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.) Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.) Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.) και Ανωτάτης Υγειονομικής Επιτροπής της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και των επιτροπών απαλλαγών και των τριμελών εξ' Ιατρών επιτροπών.

Το ποσοστό αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών, προκαθορίζονται για το Δημόσιο και τους ασφαλιστικούς φορείς, με εκατοστιαία αναλογία στον Ενιαίο Κανονισμό Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 3863/2010.

Αναπροσαρμογή συντάξεων και ορίων ηλικίας.

Στο άρθρο 7 του Ν. 3865/20010 ρυθμίζεται το θέμα της αναπροσαρμογής από 1-1-2014 των καταβαλλόμενων συντάξεων, συμπεριλαμβανομένων και των χορηγιών και των βοηθημάτων του Δημοσίου, κατ' αναλογία προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 11 του Ν. 3863/2010 για τους ασφαλισμένους στον Ιδιωτικό τομέα, περί των οποίων έγινε λόγος πάρα πάνω.

Ορίζεται ότι από την ημερομηνία αυτή, οι συντάξεις των προσώπων αυτών, αναπροσαρμόζονται μόνο με διάταξη ειδικού νόμου, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 άρθρου 73 του Συντάγματος, στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από την μεταβολή του Α.Ε.Π. και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Ορίζεται μάλιστα, ότι η διάταξη αυτή υπερισχύει κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου, ή κανονιστικής πράξης με την οποία προβλέπεται η αναπροσαρμογή ή αύξηση σύνταξης, χορηγίας ή βοηθήματος που καταβάλλεται από το Δημόσιο, κατά τρόπο διαφορετικό, από τον οριζόμενο με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

Κατά τα άλλα, επαναλαμβάνονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 3863/2010 για την αναπροσαρμογή των συντάξεων και των ορίων ηλικίας, οι οποίες έχουν εκτεθεί στο μέρος αυτής της εργασίας που αφορά την αναπροσαρμογή των συντάξεων, των ασφαλισμένων στον Ιδιωτικό Τομέα.

Η διαφοροποίηση εδώ συνίσταται στο ότι ο ανακαθορισμός των ορίων ηλικίας γίνεται με ειδικό νόμο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος, που ψηφίζεται κατά το τελευταίο έτος κάθε περιόδου, με βάση τους σχετικούς δείκτες που προσδιορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και την Eurostat και αφορούν την επόμενη περίοδο.

Όροι συνταξιοδότησης επιζώντος συζύγου.

Το ζήτημα αυτό αντιμετωπίζεται στις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 3865/2010, σχεδόν ίδιες με αυτές που καθιερώθηκαν για τους ασφαλισμένους στον Ιδιωτικό Τομέα, με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010.

Έτσι στις διατάξεις του άρθρου 8 του νέου ασφαλιστικού νόμου, για τους υπαγόμενους στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου (ν. 3865/2010), ορίζεται ότι ισχύει και γι' αυτούς το κριτήριο διάρκειας του εγγάμου βίου, προκειμένου να δικαιωθεί σύνταξη ο επιζών σύζυγος, που καθιερώθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 3863/2010, (για τον θανόντα ασφαλισμένο 3 έτη και για το θανόντα συνταξιούχο 5 έτη).

Κατά τα λοιπά, για τη συνταξιοδότηση των επιζώντων συζύγων, ισχύουν οι διατάξεις των Προεδρικών Διαταγμάτων 167/2007 (Κώδικας Συντάξεων Προσωπικού Σιδηροδρόμων), 168/2007 (Κώδικας Πολεμικών Συντάξεων και 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων) και του Ν. 2084/1991. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου που προβλέπουν τη συνταξιοδότηση επιζώντων συζύγων ανεξάρτητα από τη διάρκεια του εγγαμου βίου, εξακολουθούν να ισχύουν.

Πάρα πέρα ορίζεται, ότι οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 του Ν. 2676/1999 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους επιζώντες συζύγους, με εξαίρεση όσους έχουν αναπηρία κατά ποσοστό 67% και άνω, που λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο.

Διευκρινίζεται όμως ότι οι διατάξεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή, για όσους έχουν αναπηρία 67% λαμβάνουν εξ' ιδίου δικαιώματος σύνταξη από το Δημόσιο, ή πολεμική σύνταξη γενικά, ή σύνταξη με βάση τις διατάξεις των Ν. 1897/1990 και (προστασία θυμάτων τρομοκρατικών πράξεων) και 1977/1991 (σύνταξη παθόντος στην υπηρεσία λόγω αυξημένου κινδύνου), καθώς και για όσους υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου

8 του Ν.2592/1998 (αφορά όσους συνταξιόχους υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα και λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές συγχρόνως).

Οι διατάξεις του Ν. 2676/1999, στις οποίες γίνεται αναφορά, προβλέπουν ότι σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ή επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, στον επιζώντα σύζυγο που θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω θανάτου, σύμφωνα με τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις του κάθε οργανισμού, καταβάλλεται για μια ζετία χωρίς περιορισμούς, η σύνταξη, εφ' όσον δεν εργάζεται ή δεν απασχολείται ή δεν λαμβάνει σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο .

Στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος εργάζεται ή απασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο, η σύνταξη περιορίζεται στο 50% της σύνταξης λόγω θανάτου έως τη συμπλήρωση του 65ου έτους.

Μετά τη συμπλήρωση του ορίου αυτού ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης αυτής.

Ορίζεται ακόμη από το νέο νόμο, ότι εάν στην κατά τα ανωτέρω μειωμένη σύνταξη του επιζώντος συζύγου, συμμετέχουν ανάπηρα ή ανήλικα τέκνα ή τέκνα που σπουδάζουν, υπό τις προϋποθέσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 169/2007, ο επιζών σύζυγος, μπορεί να ζητήσει την αναστολή καταβολής του μεριδίου του, οπότε αυτό επιμερίζεται στα τέκνα σε ίσα μέρη.

Τέλος ορίζεται ότι οι διατάξεις της παραγράφου 2, καθώς και αυτές της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του Ν. 3620/2007, έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Π.Δ.167/2007 (Κώδικας Συντάξεων Προσωπικού Σιδηροδρόμων).

Οι διατάξεις στις οποίες γίνεται αναφορά, ορίζουν ότι καταβάλλονται δυο συντάξεις στον επιζώντα σύζυγο, που δικαιούται ή

έχει δικαιωθεί από το Δημόσιο σύνταξη εξ' ιδίου δικαιώματος και σύνταξη κατά μεταβίβαση λόγω θανάτου της συζύγου του, εφ' όσον στη σύνταξη αυτή δεν συντρέχουν συνδικαιούχα τέκνα. Στην περίπτωση αυτή, η μια εκ των δύο συντάξεων, κατόπιν επιλογής τους καταβάλλεται μειωμένη κατά 75%

Κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου, όλες οι αμέσως πάρα πάνω ρυθμίσεις, δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού (20-7-2010).

Συνταξιοδότηση μελών οικογενείας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 3865/2010 ρυθμίζονται τα ζητήματα συνταξιοδότησης των μελών της οικογενείας των υπαγομένων στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του δημοσίου και κυρίως των άγαμων θυγατέρων, κατά τρόπο όμοιο με τις ρυθμίσεις του άρθρου 14 του Ν. 3863/2010 για τους ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα

Έτσι ορίζεται ότι οι άγαμες θυγατέρες και οι άπορες άγαμες αδελφές αποκτούν δικαίωμα σύνταξης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό οι άγαμοι γιοι ή αδελφοί αντίστοιχα, επιφέροντας και εδώ εξίσωση των δύο φύλων. Δηλαδή συνταξιοδοτούνται εφ' όσον είναι ανίκανες ή ανήλικες μετά δε την ενηλικίωση τους, εφ' όσον σπουδάζουν σε ανώτατες σχολές ή σε δημόσια ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τα έτη που προβλέπει ο οργανισμός της κάθε σχολής και για ένα ακόμη έτος και πάντως όχι πέραν του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τα όσα ίσχυαν ως τώρα, το δικαίωμα αυτό έχουν όλες οι θυγατέρες και άπορες κα άγαμες αδελφές, που έχουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδελφια που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1-1-1983 και μετά.

Ορίζεται όμως ότι κατ' εξαίρεση, οι ενήλικες άγαμες θυγατέρες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης και έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο μέχρι 31-12-1992, δικαιούνται σύνταξη, εφ' όσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Να μην έχουν μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. (Σήμερα ανέρχονται στο ποσό των 364,45 ευρώ μηνιαίως).

β) Να μην έχουν φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το πάρα πάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο αναγόμενο σε ετήσια βάση.

γ) Να μην λαμβάνουν άλλη σύνταξη και να μην έχουν ασφαλιστεί για σύνταξη σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κυρίας σύνταξης, για χρόνο με βάση τον οποίο προσδοκούν να θεμελιώσουν σε συνδυασμό και με την ηλικία τους δικαίωμα ανταποδοτικής σύνταξης από τον φορέα αυτόν και

δ) κατά την 31-12-1010 να έχουν συμπληρώσει το 50ο έτος της ηλικίας τους, δηλαδή να έχουν γεννηθεί μέχρι και το έτος 1960.

Η σύνταξη όμως των προσώπων της περίπτωσης αυτής, δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του κατώτατου ορίου σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. (Σήμερα ανέρχεται στο ποσό των 728,90 ευρώ μηνιαίως).

Όμοιες διατάξεις με τις αμέσως πάρα πάνω αναφερόμενες, εισάγονται και για τις άγαμες θυγατέρες και άπορες άγαμες αδελφές των στρατιωτικών, για τις οποίες ως τώρα ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 31 του Π.Δ. 169/2007, κατά τις οποίες όλες οι θυγατέρες και άπορες και άγαμες αδελφές, που είχαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από γονείς αδέρφια που κατατάχθηκαν στο δημόσιο από 1-1-1983 και μετά, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα αγόρια.

Το δικαίωμα τώρα αφορά μόνο τις άγαμες αδελφές, ενώ επεκτείνεται σε όλες ανεξάρτητα από το πότε κατατάχθηκαν στο δημόσιο οι γονείς ή αδελφια από τους οποίους έλκουν το δικαίωμά τους.

Και για τις θυγατέρες αυτές ισχύει η εξαίρεση που αναφέρεται πάρα πάνω για τις κόρες και αδελφές των πολιτικών υπαλλήλων με τις ίδιες αθροιστικές προϋποθέσεις.

Ορίζεται επίσης ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής (και για τις δυο κατηγορίες θυγατέρων ή αδελφών), έχουν εφαρμογή και για όσα από τα πρόσωπα που αναφέρονται σ' αυτές υπάγονται στις διατάξεις του Π.Δ. 167/2007 (Κώδικας Συνταξιοδότησης Σιδηροδρομικών) και Π.Δ. 168/2007 (Κώδικας Πολεμικών Συντάξεων).

Ακόμη ορίζεται ότι καταργούνται οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγρ. 1 των άρθρων 5 και 31 του Π.Δ. 169/2007, (αφορά τη συνταξιοδότηση διαζευγμένων θυγατέρων πολιτικών δημ. υπαλλήλων και στρατιωτικών), της περίπτωσης γ της παραγρ. 1 του άρθρου 2 του Π.Δ. 167/2007 (διαζευγμένες θυγατέρες σιδηροδρομικών), καθώς και της περίπτωσης γ' της παραγρ. 1 του άρθρου 35 του Π.Δ. 168/2007 (διαζευγμένες θυγατέρες πολεμικών συνταξιούχων).

Και ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σ' αυτές πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα συνταξιοδότησης γεννήθηκε πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού (20-7-2010).

Στις διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 9 του Ν. 3865/2010 επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της παραγρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 3863/2010 για την αναστολή της σύνταξης των άγαμων ή διαζευγμένων θυγατέρων των Πολιτικών Δημοσίων Υπαλλήλων και Στρατιωτικών. Για τις ρυθμίσεις αυτές έχει γίνει λόγος πάρα πάνω κατά την παρουσίαση των διατάξεων του Ν. 3863/2010 για τη συνταξιοδότηση θυγατέρων των ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα.

Υπάρχει όμως μια μικρή διαφοροποίηση μεταξύ των διατά-

ξεων του Ν. 3863/2010 και του Ν. 3865/2010 επί του θέματος αυτού, που μάλλον αποτελεί διόρθωση σφάλματος των εδαφίων α' και β' της παραγρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 3863/2010.

Στα εδάφια α' και β' της παραγρ. 2 του άρθρου 9 του Ν. 3865/2010 αναφέρεται ότι αναστέλλεται η σύνταξη των άγαμων ή διαζευγμένων θυγατέρων κατά το 1/2, εφ' όσον το εισόδημα τους, κατά τα ανωτέρω, υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 50πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ενώ στα εδάφια α' και β' της παραγρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 3863/2010, αναφέρεται (προφανώς από λάθος), ότι αναστέλλεται κατά το 1/2 η σύνταξη των άγαμων και διαζευγμένων θυγατέρων που το εισόδημα τους υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.

Ορίζεται και εδώ, όπως και στην αντίστοιχη διάταξη του Ν. 3863/2010, ότι ο διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται με βάση τις οικείες διατάξεις των Προεδρικών Διαταγμάτων 167/2007 (συνταξιοδότηση Σιδηροδρομικών) και 168/2007 (πολεμικές συντάξεις).

Γίνεται ρητή μνεία ότι οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή και για τα αναφερόμενα σ' αυτές πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα συνταξιοδότησης γεννήθηκε πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

Στο υπ. αριθ. 132438/0092/15-10-2010 έγγραφο οδηγιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ο περιορισμός καταβολής της σύνταξης των αγάμων θυγατέρων απεικονίζεται στον εξής πίνακα:

ΠΟΣΟ ΔΗΛΩΘΕΝΤΟΣ

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Έως 11.275,20 ευρώ
από 11.275,21 έως 15.033,60
από 15.033,61 έως 18,792,00

ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ

Αμείωτη
Μείωση κατά 1/3
Μείωση κατά 1/2

από 18.792,00 έως 22.550,40
από 22.550,41 και άνω

Μείωση κατά 3/4
Αναστολή σύνταξης

Απασχόληση συνταξιούχων

Σχετικά με το θέμα αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι οι ρυθμίσεις που εισήχθησαν με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010 κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982, ή αυτοαπασχολούνται.

Περί αυτών έχει γίνει λόγος πάρα πάνω, στο μέρος που γίνεται η παρουσίαση των σχετικών διατάξεων του Ν 3863/2010.

Στις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 3865/2010 επαναλαμβάνεται η διάταξη αυτή, προστίθεται όμως ότι οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους συνταξιούχους στρατιωτικούς, για τους οποίους όμως τα αναφερόμενα όρια ηλικίας μειώνονται κατά (2) έτη.

Επαναλαμβάνεται και στο νόμο αυτό, ότι οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 (αφορά μείωση των καταβαλλομένων συντάξεων, των απασχολουμένων συνταξιούχων) καθώς και των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 58 του Π.Δ. 169/2007 (αφορά ρυθμίσεις σε περίπτωση συνδρομής σύνταξης και μισθού δημοσίων υπαλλήλων), εξακολουθούν να ισχύουν.

Επίσης επαναλαμβάνεται και εδώ η υποχρέωση των συνταξιούχων που αναλαμβάνουν εργασία, να δηλώσουν τούτο πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν στην υπηρεσία συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, παράλειψη της οποίας συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος τους, του ποσού των

συντάξεων που έλαβαν κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας τους ή της αυτοαπασχόλησής τους και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού, ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

Λεπτομερείς οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 10 του Ν. 3865/2010 σχετικά με τους περιορισμούς στις συντάξεις των συνταξιούχων του Δημοσίου που αναλαμβάνουν εργασία ως μισθωτοί εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούνται, παρασχέθηκαν με το υπ. αριθ. 157363/0092/1-11-2010 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Εισφορά Αλληλεγγύης συνταξιούχων.

Επαναλαμβάνονται και στο άρθρο 11 του Ν. 3865/2010, οι διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 για την εισφορά αλληλεγγύης των Συνταξιούχων, υπέρ του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.), περί των οποίων έχει γίνει λόγος πάρα πάνω.

Οι αποκλίσεις από τις ρυθμίσεις του Ν. 3863/2010 είναι μικρές.

Έτσι ορίζεται ότι για τον προσδιορισμό του συνολικού ποσού της σύνταξης, επί του οποίου η παρακράτηση, λαμβάνεται υπ' όψη το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, καθώς και τα συγκαταβαλλόμενα με αυτή ποσά του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του Ν. 3070/2003 και της τυχόν προσωπικής και αμεταβίβαστης διαφοράς.

Επίσης ορίζεται ότι, από την κράτηση εξαιρούνται όσοι λαμβάνουν επίδομα ανικανότητας με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 54 του Π.Δ. 169/2007 (στρατιωτικοί που συνταξιοδοτήθηκαν γιατί υπέστησαν διαφόρους νόσους, κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους και αξιωματικοί και οπλίτες που συνταξιοδοτούνται γιατί έπαθαν ορισμένες παθήσεις όπως π.χ. παραπληγία και τους έχει χορηγηθεί γι' αυτό ειδικό επίδομα),

καθώς και όσοι λαμβάνουν πολεμική σύνταξη, ως παθόντες στην υπηρεσία ή ένεκα ταύτης ή βάσει των διατάξεων των νόμων 1897/1996 και 1977/1991 (προστασία θυμάτων τρομοκρατικών πράξεων και παθόντων στην υπηρεσία λόγω αυξημένου κινδύνου).

Τέλος διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις χορηγίες και τα βοηθήματα που καταβάλλει το Δημόσιο.

Συνταξιοδοτικό καθεστώς του αγρονομικού προσωπικού της Ελληνικής Αγροφυλακής

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 3865/2010 ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν τη συνταξιοδότηση του αγρονομικού προσωπικού της Ελληνικής Αγροφυλακής και ορίστηκε ότι το προσωπικό αυτό δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, με εφαρμογή όλων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την απονομή σύνταξης στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους.

Επίσης ορίζεται ότι ως μισθός για τον κανονισμό σύνταξης του προσωπικού αυτού, λαμβάνεται υπ' όψη ο βασικός μισθός ενέργειας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού κατά περίπτωση, που έφερε κατά την έξοδο του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, μαζί με την προσαύξηση του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος χρόνου υπηρεσίας.

Καθορίζονται και ορισμένες άλλες λεπτομέρειες για τη συνταξιοδότηση των προσώπων αυτών.

Και τέλος ορίζεται ότι οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα αυτά έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την υπηρεσία, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού (20-7-2010), αναπροσαρμόζονται οίκοθεν, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα

οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου αυτού του νόμου.

Συνταξιοδότηση αιρετών οργάνων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 3865/2010 προβλέπεται ότι στους βουλευτές και τα αιρετά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, που λαμβάνουν συγχρόνως σύνταξη από το Δημόσιο είτε εξ' ιδίου δικαιώματος, είτε κατά μεταβίβαση και βουλευτική αποζημίωση ή έξοδα παράστασης αντίστοιχα, η σύνταξη του Δημοσίου καταβάλλεται μειωμένη κατά 70%.

Από τις διατάξεις αυτές εξαιρούνται όσοι λαμβάνουν σύνταξη παθόντος στην υπηρεσία, λόγω αυξημένου κινδύνου (Ν. 1977/1991) ή λόγω τρομοκρατικής ενέργειας (Ν.1977/1991) ή λόγω τρομοκρατικής ενέργειας (Ν. 1897/1990), καθώς και όσοι λαμβάνουν εξ' ιδίου δικαιώματος πολεμική σύνταξη ή σύνταξη παθόντος στην υπηρεσία και εξ' αιτίας αυτής.

Αυτονόητο είναι ότι εάν τα πάρα πάνω πρόσωπα παραιτηθούν από τα δικαιώματά τους, για λήψη βουλευτικής αποζημίωσης ή εξόδων παράστασης κατά περίπτωση, δεν εμπίπτουν στις προαναφερόμενες διατάξεις.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2, προβλέπεται ότι οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι Κοινοτήτων που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα και επιλέγουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του Ν.3833/2010, να λαμβάνουν τα έξοδα παράστασης και όχι τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, διατηρούν το καθεστώς της υγειονομικής περίθαλψης, στο οποίο υπάγονταν πριν από την εκλογή τους στις θέσεις αυτές.

Οι αναλογούσες κρατήσεις για υγειονομική περίθαλψη, υπολογίζονται επί των εξόδων παράστασης και αποδίδονται κάθε μήνα στον οικείο φορέα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι τα αιρετά

όργανα των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, που έχουν υπαλληλική ιδιότητα, με εξαίρεση τους προέδρους νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, τους νομάρχες, τους δημάρχους και τους προέδρους κοινοτήτων, και επιλέγουν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του Ν. 3833/2010 την καταβολή των εξόδων παράστασης, αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, εξακολουθούν να διέπονται από το ασφαλιστικό- συνταξιοδοτικό καθεστώς της προηγούμενης θέσης τους, οπότε και όλη η θητεία τους ως αιρετών οργάνων λογίζεται ως πραγματική και συντάξιμη στη θέση από την οποία προέρχονται.

Οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, θα λογίζονται επί των τακτικών αποδοχών της οργανικής τους θέσης, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και θα παρακρατούνται από τα έξοδα παράστασης, αποδιδόμενες στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, με την ίδια διαδικασία που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του Ν. 3833/2010.

Όπου προβλέπεται εργοδοτική εισφορά, αυτή καταβάλλεται από τον φορέα της οργανικής τους θέσης.

Εάν από την ισχύ του ανωτέρω νόμου 3833/2010 και μέχρι την ημερομηνία ισχύος του Ν. 3865/2010 (21-7-2010), δεν παρακρατήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές, επί των αποδοχών της οργανικής θέσης των ανωτέρω προσώπων, αυτές παρακρατούνται αναδρομικά σύμφωνα με τα ανωτέρω και αποδίδονται στον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Οι πάρα πάνω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή, για τους προέδρους νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, νομάρχες, δημάρχους και προέδρους κοινοτήτων, που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, και επιλέγουν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του Ν. 3833/2010, την καταβολή των εξόδων παράστασης, αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, γιατί ο χρόνος θητείας τους στις θέσεις αυτές, λογίζεται συντάξιμος από το Δημόσιο.

Σε περίπτωση που δεν θεμελιώσουν δικαίωμα χορηγίας, ο

χρόνος αυτός αξιοποιείται συνταξιοδοτικά αφού μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 21 του άρθρου 2 του Ν.3075/2002 να προσμετρηθεί στην λοιπή δημόσια υπηρεσία τους.

Επομένως, οι ασφαλιστικές εισφορές που πρέπει να καταβάλουν τα πρόσωπα αυτά, θα υπολογίζονται επί των εξόδων παράστασης, με την ίδια διαδικασία που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του Ν. 3833/2010 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, υπ' αριθ. 157363/0092/1-11-2010).

Συνταξιοδότηση υπαλλήλων της Βουλής.

Στο άρθρο 15 του Ν. 3865/2010, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την συνταξιοδότηση των υπαλλήλων της Βουλής.

Σύμφωνα με αυτές, για τον υπολογισμό της σύνταξης και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Βουλής, εφαρμόζονται από 1-1-2011 οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων.

Ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξής τους, λαμβάνεται αυτός που προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής.

Διευκρινίζεται, ότι οι πάρα πάνω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή, για τους υπαλλήλους της Βουλής που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010, για τη συνταξιοδότηση των οποίων, ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησής τους, εφαρμόζεται το ισχύον έως τη δημοσίευση του νέου ασφαλιστικού νόμου (20-7-2010) καθεστώς, το οποίο προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Άλλες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Στο άρθρο 16 του Ν. 3865/2010, περιέχονται και ορισμένες ρυθμίσεις που συμπληρώνουν τις υπάρχουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, που διέπει τους δημοσίους υπαλλήλους και είναι από τις ελάχιστες που βρίσκονται σε θετική κατεύθυνση.

Έτσι στο προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), στο οποίο προβλέπεται η συνταξιοδότηση δημοσίων υπαλλήλων, που πάσχουν από ορισμένες παθήσεις (παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και πάσχοντες από υπερφωσφοτεσαιμία ή από ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών, ή συμπαγών οργάνων –καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί– εφ’ όσον για τις περιπτώσεις αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας, τουλάχιστον 67% δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, προστίθενται και αυτοί που πάσχουν από αιμορροφιλία Α΄ ή Β΄ ή μυασθένεια- μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου, ώστε και αυτοί, εφ’ όσον έχουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% , συνταξιοδοτούνται με μοναδική προϋπόθεση τη συμπλήρωση 15ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Επίσης στο προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του Π.Δ. 169/2007 που προβλέπει τη συνταξιοδότηση στρατιωτικών που πάσχουν από ορισμένες σ’ αυτό απαριθμούμενες παθήσεις, με μόνη προϋπόθεση τη συμπλήρωση 15ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρε-

σίας, εφ' όσον έχουν αναπηρία 67%, προστίθεται ανάλογη διάταξη και για τους στρατιωτικούς, ώστε και αυτοί που έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφρά), ή πάσχουν από αιμορροφιλία Α' και Β' ή μυασθένεια – μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου, να μπορούν να συνταξιοδοτηθούν, εφ' όσον έχουν αναπηρία 67% με 15ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Υπάρχει στο νόμο πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία, οι πάρα πάνω διατάξεις έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα στα οποία έχουν συντρέξει οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών κατά το παρελθόν και έχουν εξέλθει της υπηρεσίας, πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει.

Οι συντάξεις των προσώπων αυτών αναπροσαρμόζονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης μήνα και προκειμένου για όσους έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων, από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 3620/2007.

Αναγνωριζόμενες υπηρεσίες στους Δημοσίους Υπαλλήλους.

Περί αυτών προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 3865/2010.

Σύμφωνα με αυτές, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 και μετά, θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και ο χρόνος σπουδών, για την από-

κτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και ο χρόνος σπουδών, μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας, σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο οποίος είναι ίσος με τα κατά το χρόνο αποφοίτησης επίσημα ακέραια χρόνια σπουδών της οικείας σχολής, εφ' όσον ο χρόνος αυτός δεν υπολογίζεται συντάξιμος με βάση άλλες διατάξεις.

Για τα πάρα πάνω πρόσωπα, ο χρόνος εκπαιδευτικής αδείας που λογίζεται συντάξιμος, κατά τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας των Δημοσίων Υπαλλήλων, ανέρχεται σε δύο (2) έτη.

Ο πάρα πάνω χρόνος σπουδών, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, εφ' όσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει υπηρεσία 12 ετών.

Η αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου αυτού, γίνεται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Ν. 2084/1992.

Ακόμη ορίζεται, ότι θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος, πραγματικής υπηρεσίας ο χρόνος αδείας άνευ αποδοχών, ανατροφής παιδιών ηλικίας μέχρι 6 ετών, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά με βάση τις οικείες διατάξεις, με την προϋπόθεση καταβολής από τον υπάλληλο των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

Όπως και για τους ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα, ο αναγνωριζόμενος χρόνος καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο: α) σε 4 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011. β) σε 5 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2012, γ) σε 6 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2013 και δ) σε 7 έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2014 και εφεξής.

Τέλος ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά από 1-1-1993 και μετά, σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου.

Έκταση εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 3865/2010.

Στο άρθρο 20 του νέου ασφαλιστικού νόμου, ορίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, κατά το μέρος που αφορούν τους υπαγόμενους στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους του Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο, είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων που διέπονται από το καθεστώς του Ν. Δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276Α).

Ειδικές ρυθμίσεις για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Στο άρθρο 20 του Ν. 3865/2010, περιέχονται ειδικές διατάξεις, για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Έτσι κατοχυρώνονται και για τα πρόσωπα αυτά τα θεμελιωμένα δικαιώματα καθ' όμοιο τρόπο με τους άλλους δημόσιους υπαλλήλους.

Προβλέπεται ακόμη, ότι για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που θεμελιώνουν, σύμφωνα με τις υφιστάμενες μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου ασφαλιστικού νόμου διατάξεις, συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά ενάμισι (11/2) επί πλέον έτος.

Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2012 η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά τρία (3) έτη επί πλέον έτη. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δι-

καίωμα το έτος 2013, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά (4 ½) επί πλέον έτη και για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2014, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά έξι (6) επί πλέον έτη.

Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2014 ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης ως προς τις κατηγορίες προσώπων των παραγράφων 1 και 2 (δηλαδή των αμέσως πάρα πάνω), ρυθμίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου ασφαλιστικού νόμου, διατάξεις του άρθρου 42 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007) και του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002.

Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2015 και μετά, η σύνταξη τους υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του νέου ασφαλιστικού νόμου (βασική και αναλογική σύνταξη).

Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που δεν υπάγονται στις αμέσως πάρα πάνω εκτεθείσες διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 20 του νέου ασφαλιστικού νόμου και θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2015 και μετά, ορίζεται ότι δικαιούνται σύνταξη, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας τους και 40 έτη συντάξιμης υπηρεσίας, στα οποία συυπολογίζονται αθροιστικά.

α) Ο χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, όπως αυτός προσδιορίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), όπως ισχύει σήμερα.

β) Ο χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας, που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο ή τριπλάσιο, μέχρι πέντε (5) έτη, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), όπως ισχύει σήμερα.

γ) Ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης, που αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 4 του νέου ασφαλιστικού νόμου (η διάταξη αυτή παραπέμπει στις δια-

τάξεις του άρθρου 5 του ν. 3863/2010, δηλαδή του νέου ασφαλιστικού νόμου για τους ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίες έχουν εκτεθεί σε άλλο μέρος της εργασίας αυτής).

Οι διατάξεις του άρθρου 40 του Π.Δ. 169/2007, στις οποίες παραπέμπει η διάταξη αυτή, καθορίζουν λεπτομερώς ποιες ακριβώς υπηρεσίες υπολογίζονται στο διπλάσιο ή το τριπλάσιο.

Πάρα πέρα προβλέπεται ότι για τα στελέχη των Ε.Δ. των Σ.Α. και του Π.Σ. που δεν υπάγονται στις προεκτεθείσες ρυθμίσεις και απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως, εκτός των περιπτώσεων επιβολής καταστατικής ποινής, που συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος καταβολής σύνταξης, η σύνταξη καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του χρόνου που αντιστοιχεί στα τριάντα πέντε (35) έτη πραγματικής υπηρεσίας ή με τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ου) έτους της ηλικίας.

Γίνεται ακόμη τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ..169/2007), που ορίζει ότι ο διπλασιασμός ή τριπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου των στρατιωτικών που τελούν σε κατάσταση πητικής ενέργειας, εν ενεργεία αλεξιπρωτιστή και υποβρυχίου καταστροφέα, καθώς και των καταδυτών εξαμήνων αυτών που υπηρετούν σε υποβρύχια, γίνεται μόνο εφ' όσον αυτοί που διετέλεσαν σε κατάσταση πτωτικής ενέργειας, συμπλήρωσαν δεκαπενταετή και οι άλλοι εικοσαετή πραγματική στρατιωτική υπηρεσία, έτσι που ο διπλασιασμός και τριπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου τους, να γίνεται μόνον εφ' όσον αυτοί συμπλήρωσαν πραγματική στρατιωτική υπηρεσία είκοσι πέντε (25) ετών.

Καθ' όμοιο τρόπο τροποποιείται και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), που ορίζει ότι ο διπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου των στρατιωτικών που υπηρετούν ως τεχνικοί σε μονάδες εκκαθάρισης ναρκοπεδίων ξηράς ή σε ναρκαλιευτικά συνεργεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1033/1971 και 2646/1953, λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο, σχε-

τικά με τη σύνταξή τους, εφ' όσον κάθε εξάμηνο συμπλήρωναν τριάντα ώρες εργασίας σε ναρκοπέδια ή ύποπτους χώρους και μόνο εφ' όσον αυτοί συμπλήρωσαν εικοσαετή πραγματική στρατιωτική υπηρεσία, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

Με την επερχόμενη τροποποίηση, ο διπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου των προσώπων αυτών, γίνεται μόνο εφ' όσον αυτά συμπλήρωσαν πραγματική στρατιωτική υπηρεσία είκοσι πέντε (25) ετών.

Ρυθμίσεις για ειδικές κατηγορίες οπλιτών των ενόπλων δυνάμεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 3865/2010 γίνονται ορισμένες ρυθμίσεις, για τους εθελοντές μακράς θητείας του Ν. 1848/1989.

Έτσι ορίζεται ότι ο χρόνος υπηρεσίας των Εθελοντών Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ) του Ν. 1848/1989 που διανύθηκε στις Ένοπλες Δυνάμεις, με την ιδιότητα του Οπλίτη Πενταετούς Υποχρεώσεως (Ε.Π.Υ.), καθώς και ο χρόνος υπηρεσίας των ανακαταταγμένων Εφέδρων Αξιωματικών Μακράς Θητείας, οι οποίοι ανανέωσαν την παραμονή τους στο Στράτευμα, με βάση τις διατάξεις του Ν. 1680/1997 και για τον οποίο ασφαλίστηκαν στο Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ., αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, έχουν εφαρμογή και για όσους υπηρέτησαν ως Ο.Π.Υ. Ε.Π.Υ., οι οποίοι μετά την απομάκρυνσή τους από τις θέσεις αυτές, κατατάχθηκαν στα Σώματα Ασφαλείας ή στο Πυροσβεστικό Σώμα ή διορίστηκαν στο Δημόσιο.

Η αναγνώριση γίνεται, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, με πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού

Λογιστηρίου του Κράτους.

Οι ασφαλιστικές εισφορές, για κύρια και επικουρική σύνταξη, (εργοδότη και ασφαλισμένου), που έχουν καταβληθεί στο Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ. για το πάρα πάνω χρονικό διάστημα, αποδίδονται στο Δημόσιο εντός εξαμήνου, από την κοινοποίηση, σε αυτά της σχετικής πράξης αναγνώρισης.

Επίσης ορίζεται, ότι οι έφεδροι εξ' εφεδρων Αξιωματικοί του άρθρου 53 του Ν. 833/1937 (ΦΕΚ. 351Α) ασφαλιζονται στο Δημόσιο και αποκτούν δικαίωμα σύνταξης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης και οι μόνιμοι αξιωματικοί, ανεξαρτήτως του χρόνου κατάταξής τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Ο χρόνος ασφάλισής τους, κατά το διάστημα που είχαν τη στρατιωτική ιδιότητα, σε άλλα ταμεία πλην εκείνων των Ενόπλων Δυνάμεων, λογίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας.

Με άλλη διάταξη, ορίζεται επίσης ότι τα πρόσωπα του άρθρου 7 του Ν. 2084/1992, δηλαδή αυτά που υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και Πυροσβεστικό Σώμα, ως αξιωματικοί, ανθυπασπιστές ή οπλίτες ή αυτά που κατά το νόμο αντιστοιχούν στους βαθμούς αυτούς, ανεξάρτητα από το όπλο, σώμα κλάδο ή ειδικότητα που ανήκουν, καθώς και οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί της Ελληνικής Αστυνομίας (παράγραφος 2 του άρθρου 7 του Ν. 2084/1992 όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 εδάφιο α' του άρθρου 2 του Ν. 3234/2004), ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο, από την κατάταξή τους ως στρατιωτικοί και προαιρετικά σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς, συναφείς με την απόκτηση νέας ιδιότητας, χωρίς χρονικό περιορισμό, με υποβολή σχετικής δήλωσης και καταβολής σε αυτούς του συνόλου των εισφορών, από τους ασφαλισμένους.

Τυχόν εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ των εν λόγω ασφαλιστικών φορέων, για χρόνο που συμπίπτει με το χρόνο

ασφάλισης στο Δημόσιο, συμψηφίζονται με τις εισφορές όσων επιλέξουν την προαιρετική ασφάλιση στους φορείς αυτούς.

Διευκρινίζεται, ότι οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν ήδη εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι την ισχύ του νόμου αυτού (21-7-2010), καθώς και για τις οικογένειες αυτών που έχουν αποβιώσει, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα.

Άλλες ρυθμίσεις του Ν. 3865/2010 για στρατιωτικούς.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 3865/2010 αντικαταστάθηκε το εδάφιο α΄ της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), που ορίζει ότι συντάξιμη υπηρεσία που προσμετράται, είναι ο χρόνος σπουδών σε Ανώτατες Σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που έχουν αναγνωρισθεί ισότιμες με το Πανεπιστήμιο ή το Πολυτεχνείο, ο οποίος οπότε δεν συμπίπτει με άλλη συντάξιμη υπηρεσία, για τους μόνιμους αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος, οι οποίοι συμπληρώνουν εικοσιπενταετή συντάξιμη υπηρεσία, αν μετά τις σπουδές αυτές αποκτήθηκε δίπλωμα, που αποτελεί σύμφωνα με το νόμο, προσόν για την κατάταξη του στρατιωτικού στον κλάδο που ανήκει κατά την απομάκρυνσή του.

Με την νέα διάταξη ορίζεται ότι συντάξιμος λογίζεται και προσμετράται ο ελάχιστος χρόνος σπουδών στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, ανεξαρτήτως του χρόνου κατάταξής τους, για την απόκτηση ενός πτυχίου σχολής Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή αλλοδαπής, εφ' όσον αυτός δεν λογίζεται ως συντάξιμος, σύμφωνα με άλλες διατάξεις.

Για τον υπολογισμό του χρόνου θεμελίωσης συνταξιοδοτικού

δικαιώματος των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 20 του Ν. 3865/2010, (βλ. πάρα πάνω), προσμετράται και ο ανωτέρω χρόνος σπουδών.

Με άλλη διάταξη του άρθρου 22 του Ν. 3865/2010 προστέθηκε παράγραφος 7 στο άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007) σύμφωνα με την οποία: «Ο επανακαθορισμός των μονάδων και υπηρεσιών, που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου, στις οποίες λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο και ως τέτοιος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ο χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε σε αυτές, γίνεται με ειδικό νόμο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος».

Ακόμη προβλέφθηκε ότι προκειμένου για τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, ο χρόνος υπηρεσίας των πέντε (5) ετών που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, με καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, από τους ενδιαφερομένους.

Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται επί της εκάστοτε αποζημίωσης που λαμβάνουν για εργασία πέραν του πενήτημερου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ΣΤ' του άρθρου 55 του Ν. 1249/1982 και παρακρατούνται κατά το χρόνο καταβολής της αποζημίωσης, κατ' ανώτατο όριο για μια πενταετία.

Τέλος ορίστηκε ότι ο συντάξιμος χρόνος του ένστολου προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχει καταταγεί μέχρι την 31-12-1995 και θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης από την 1-1-2015 και μετά, προσαυξάνεται κατά τρία (3) έτη με την καταβολή της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 59 του Π.Δ. 169/2007 εισφοράς για τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών συντάξιμης υπηρεσίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε κάτω από αντίξοες συνθήκες και υπό πίεση χρόνου. Ωστόσο καταβλήθηκε προσπάθεια να παρουσιαστούν με τρόπο όσο γίνεται πιο απλό και κατανοητό, οι αλλαγές που επήλθαν με τους Νόμους 3863/2010 και 3865/ 2010, στο καθεστώς συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων τόσο στον Ιδιωτικό, όσο και στο Δημόσιο Τομέα, μισθωτών και απασχολουμένων.

Πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμο βοήθημα στους εργαζόμενους, που έχουν ανάγκη να ενημερωθούν για τις επιπτώσεις της τόσο επώδυνης μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος, στο μέλλον του κάθε ασφαλισμένου και της οικογενείας του.

Διότι εκτός του ότι κατατοπίζει τον καθένα για το τι πρόκειται να συμβεί στο μέλλον, σχετικά με το συνταξιοδοτικό του καθεστώς, τον προετοιμάζει να αντιμετωπίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τις δυσμενείς συνέπειες της λαίλαπας που ενέκυψε, εκμεταλλευόμενος τις μεταβατικές ρυθμίσεις που περιέχονται στα πάρα πάνω νομοθετήματα.

Αυτή είναι και η μοναδική φιλοδοξία της εργασίας αυτής. Το αν έχει επιτευχθεί αυτός ο στόχος, θα το κρίνουν αυτοί στους οποίους απευθύνεται.

Για την εκπόνηση αυτής της εργασίας, αντλήθηκαν στοιχεία και πληροφορίες από τις εγκυκλίους, τα ερμηνευτικά των νόμων έγγραφα και τους πίνακες που καταρτίστηκαν εκπονήθηκαν από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, και από τους επί μέρους ασφαλιστικούς οργανισμούς, από τα αναλυτικά δημοσιεύματα και τους πίνακες της εφημερίδας «Τα Νέα», καθώς και από τα βιβλία του Αλέξανδρου Μεταλληνού «Η οργάνωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και οι συντάξεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και των Ασφαλιστικών Ταμείων Κυρίας και Επικουρικής Ασφάλισης, μετά τη νέα ασφαλιστική μεταρρύθμιση» (Ν. 3655/2008)» και Αλέξη Μητρόπουλου «Ασφαλιστικό ώρα μηδέν», εκδόσεις Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 2010.

Αθήνα, Ιανουάριος 2011

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΟΥΣΕΤΗΣ